DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Nr. 4. Warszawa, 24 lutego 1934 r. Rok XVI

T R E Ś C:

SPRAWY OSOBOWE.

15.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 1 stycznia 1934 r.

o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

(Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 4, poz. 23).

Na podstawie art. 23 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr. 89, poz. 705) zarządza się co następuje:

Część I.

Postanowienia ogólne.

§ 1. (1) Rozporządzenie niniejsze normuje stosunek służbowy pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", nazywanego w dalszym ciągu niniejszego rozporządzenia „P. K. P.":

1) mianowanych na stanowiska etatowe i zwanych pracownikami etatowymi,

2) zaliczonych w poczet pracowników, wykonywujących stałe zajęcia służbowe i zwanych pracownikami stałymi,

3) odbywających służbę przygotowawczą na stanowiska etatowe i zwanych praktykantami.

(2) W postanowieniach wspólnych dla wszystkich kategoryj pracowników nazywa się w dalszym ciągu niniejszego rozporządzenia pracowników etatowych, stałych i praktykantów pracownikami.

§ 2. (1) Stanowiska etatowe, stałe zajęcia służbowe, przywiązane do stanowisk tytuły służbowe i do stałych zajęć nazwy służbowe w przedsiębiorstwie „P. K. P.", określa Minister Komunikacji.

(2) Jeśli w poszczególnych przypadkach nie postanowiono inaczej, rozumie się przez wyrażenie „stanowisko", używane w dalszym ciągu niniejszego rozporządzenia w postanowieniach wspólnych dla wszystkich kategoryj pracowników, również i stałe zajęcie służbowe pracowników stałych oraz służbę przygotowawczą praktykantów.

§ 3. Stosunek służbowy pracowników, objętych niniejszem rozporządzeniem, jest publiczno-prawny; może on być zmieniony, zawieszony lub rozwiązany wyłącznie na podstawie przepisów prawa publicznego, a w szczególności postanowień niniejszego rozporządzenia.

§ 4. (1) Nadanie charakteru pracownika etatowego następuje przez mianowanie, nadanie charakteru pracownika stałego—przez zaliczenie w poczet pracowników stałych, nadanie zaś charakteru praktykanta — przez przyjęcie do służby przygotowawczej na stanowisko etatowe.

(2) Władza, która mianuje lub zalicza pracownika, oznacza w piśmie o mianowaniu, stanowisko, grupę uposażenia i termin ważności mianowania, w piśmie zaś o zaliczeniu kategorję płacy i termin ważności zaliczenia.

(3) Władza, która przyjmuje praktykanta, oznacza w piśmie o przyjęciu stanowisko, na które przyjęty ma odbyć służbę przygotowawczą, termin zgłoszenia się do służby oraz grupę uposażenia, jeśli praktykant będzie je otrzymywał w czasie służby przygotowawczej (§ 9).

§ 5. (1) Właściwa władza mianuje pracowników na stanowiska etatowe, zalicza w poczet pracowników, wykonywujących stałe zajęcia służbowe i wyznacza pracowników stałych do zajęć innego rodzaju, biorąc pod uwagę wymagane kwalifikacje i przygotowanie służbowe kandydatów.

(2) Mianowanie pracownika etatowego na wyższe stanowisko lub wyznaczenie pracownika stałego do zajęcia wyższego rodzaju może nastąpić bez zmiany uposażenia albo z jednoczesnem przyznaniem wyższego uposażenia.

(3) Minister Komunikacji ustala stosunek hierarchiczny stanowisk służbowych.

§ 6. (1) Ogólne warunki mianowania pracownikiem etatowym, zaliczenia w poczet pracowników stałych lub przyjęcia w charakterze praktykanta są następujące:

1) obywatelstwo polskie; do obywateli Wolnego Miasta Gdańska stosuje się postanowienia obowiązujących traktatów i umów;

2) zdolność do działań prawnych;

3) nieposzlakowana przeszłość (§ 7);

4) nieprzekroczony 30 rok życia;

5) zdolność fizyczna, wymagana na stanowisku, na które mianuje się (zalicza, przyjmuje) pracownika;

6) znajomość języka polskiego w mowie i piśmie, tudzież wykształcenie i rodzaj wiadomości lub praktyki zawodowej, wymaganych w danych działach służby lub na danych stanowiskach;

7) dopełnienie obowiązku czynnej służby wojskowej.

(2) Warunek nieprzekroczenia 30 roku życia nie jest wymagany, jeśli pracownik bezpośrednio przed mianowaniem (zaliczeniem, przyjęciem) pozostawał w służbie państwowej lub kolejowej, do której wstąpił przed ukończeniem 30 roku życia. Pracownik stały może być mianowany pracownikiem etatowym bez względu na wiek.

(3) Za zezwoleniem Ministra Komunikacji dopuszczalne są odstępstwa od warunków, wymienionych w ust. (1) pkt. 4), 6) i 7).

§ 7. (1) W myśl § 6 ust. (1) pkt. 3) nie mogą być mianowane pracownikami etatowymi, zaliczane w poczet pracowników stałych ani przyjmowane w charakterze praktykantów:

1) osoby, skazane wyrokiem sądu karnego na dodatkową karę utraty praw publicznych;

2) osoby, skazane wyrokiem sądu karnego za przestępstwa popełnione z chęci zysku lub z innych niskich pobudek;

3) osoby, wydalone ze służby kolejowej lub innej służby państwowej albo ze służby samorządowej.

(2) Osoba, przeciw której toczy się postępowanie karno-sądowe za przestępstwa, popełnione z chęci zysku lub z innych niskich pobudek, postępowanie upadłościowe lub postępowanie o pozbawienie własnej woli, nie może być w czasie powyższego postępowania mianowaną pracownikiem etatowym, zaliczoną w poczet pracowników stałych ani przyjętą w charakterze praktykanta.

(3) Za zezwoleniem Ministra Komunikacji dopuszczalne są odstępstwa od zasady, wymienionej w ust. (1) pkt. 2) i 3).

§ 8. (1) Poza ogólnemi warunkami, wymienionemi w §§ 6 i 7 mianowanie pracownikiem etatowym lub zaliczenie w poczet pracowników stałych zależy od odbycia co najmniej jednorocznej służby przygotowawczej i złożenia egzaminu, przewidzianego w osobnych przepisach (§ 10).

(2) Zwolnienie częściowe lub całkowite od egzaminów, jako też od służby przygotowawczej, może nastąpić za osobnem zezwoleniem Ministra Komunikacji.

§ 9. (1) Praktykanci mogą być przyjmowani na płatną lub bezpłatną służbę przygotowawczą.

(2) Okres bezpłatnej służby przygotowawczej nie może przekraczać jednego roku.

(3) Odbycie służby przygotowawczej nie daje praktykantowi prawa do żądania, żeby go mianowano pracownikiem etatowym.

§ 10. Minister Komunikacji wydaje szczegółowe przepisy o mianowaniu na stanowiska etatowe, zaliczaniu w poczet pracowników wykonywujących

stałe zajęcia służbowe i przyjęciu na służbę przygotowawczą, oraz o zdolności fizycznej, wykształceniu i rodzaju wiadomości lub praktyki zawodowej, wymaganych od pracowników przy mianowaniu, zaliczeniu i przy przyjęciu na praktykę. Minister Komunikacji określa także czas i program służby przygotowawczej oraz egzaminy, wymagane w danym dziale służby.

§ 11. (1) Pracownik powinien objąć służbę w terminie, wyznaczonym przez tę władzę, która go mianowała, zaliczyła lub przyjęła na służbę.

(2) Mianowanie, zaliczenie lub przyjęcie jest nieważne, jeśli pracownik w ciągu czternastu dni po wyznaczonym terminie, nie objął służby i nie usprawiedliwił zwłoki.

§ 12. (1) Pracownik, mianowany etatowym lub zaliczony w poczet pracowników stałych, składa wobec właściwego zwierzchnika przysięgę służbową, praktykant zaś przed objęciem służby — przyrzeczenie służbowe.

(2) Minister Komunikacji ustala brzmienie i sposób składania przysięgi służbowej i przyrzeczenia służbowego.

(3) Odmowa złożenia przysięgi służbowej lub przyrzeczenia pociąga za sobą unieważnienie mianowania, zaliczenia lub przyjęcia.

§ 13. (1) Niedopuszczalne jest zatrudnianie pracownika w taki sposób, żeby wchodził w stosunek bezpośredniego zwierzchnika lub podwładnego do swego małżonka, krewnego wstępnego lub zstępnego, do przysposobionego lub przysposabiającego bądź też krewnego w linji bocznej do czwartego stopnia pokrewieństwa albo powinowatego do trzeciego stopnia powinowactwa włącznie.

(2) Pracownicy kasowych i gospodarczych jednostek służbowych P. K. P. nie mogą pozostawać w stosunkach rodzinnych, wymienionych w poprzednim ustępie, do osób zatrudnionych w nadzorczych jednostkach rachuby i kontroli.

(3) Za zezwoleniem Ministra Komunikacji dopuszczalne są odstępstwa od postanowień wymienionych w ustępie 1) i 2).

§ 14. (1) Czas służby liczy się od dnia jej objęcia.

(2) Do czasu służby nie wlicza się okresów powyżej 30 dni, za które pracownikowi nie przysługuje uposażenie, chyba że rozporządzenie niniejsze w poszczególnych postanowieniach stanowi inaczej.

(3) Minister Komunikacji określa warunki zaliczania pracownikom do czasu służby na P. K. P. czasu służby państwowej, wojskowej, samorządowej lub pracy zawodowej.

§ 15. Minister Komunikacji ustala zasady prowadzenia ewidencji i statystyki pracowników P. K. P.

§ 16. (1) Dla oceny kwalifikacyj służbowych pracownicy podlegają kwalifikowaniu.

(2) Ocena kwalifikacyjna składa się z opinji co najmniej dwóch zwierzchników służbowych, powołanych do wykonywania nadzoru służbowego.

(3) Ustanawia się następujące stopnie oceny kwalifikacyjnej:

dobry, dostateczny, niedostateczny.

(4) O niedostatecznej ocenie kwalifikacyjnej zawiadamia się pracownika na piśmie.

(5) Od oceny kwalifikacyjnej niema odwołania.

(6) Słuszność oceny kwalifikacyjnej niedostatecznej sprawdza się z urzędu przez dochodzenie służbowe.

(7) Sposób, terminy kwalifikowania, oraz wyznaczanie zwierzchników służbowych, powołanych do kwalifikowania, postępowanie przy sprawdzaniu niedostatecznej oceny kwalifikacyjnej, jak również stanowiska, na których pracownicy podlegają kwalifikowaniu, określają przepisy, wydawane przez Ministra Komunikacji.

§ 17. (1) Doręczenie decyzyj (orzeczeń i zarządzeń) w sprawach wynikłych z niniejszego rozporządzenia, jest ważne i powoduje bieg terminów, jeżeli nastąpiło do rąk pracownika, jego pełnomocnika, w razie zaś nieobecności pracownika na służbie lub w domu oraz nieustanowienia pełnomocnika — zastępczo do rąk jego dorosłego domownika.

(2) Decyzje, od których służy pracownikowi prawo odwołania (§ 18), doręcza się za pokwitowaniem.

(3) Odmowa przyjęcia decyzji przez pracownika jest równoznaczną z doręczeniem.

(4) Jeżeli nieznane jest miejsce pobytu pracownika, który nie ustanowił pełnomocnika, albo też gdy pełnomocnik lub domownik odmawia przyjęcia pisma, zawierającego decyzję, wówczas obwieszcza się je przez wywieszenie w widocznem miejscu w urzędzie, do którego personelu należy pracownik. Doręczenie uważa się za dokonane po upływie siedmiu dni od dnia wywieszenia pisma.

§ 18. (1) Jeżeli rozporządzenie niniejsze inaczej nie postanawia, pracownik może od decyzji w sprawach, wynikłych z niniejszego rozporządzenia, wnieść drogą służbową (§ 21) odwołanie na piśmie do władzy wyższej, której orzeczenie jest ostateczne.

(2) Odwołanie należy wnieść w terminie czternastodniowym.

(3) Bieg terminu rozpoczyna się z dniem następującym po dniu doręczenia decyzji. Niedziele i święta ustawowe nie wstrzymują ani rozpoczęcia, ani biegu terminów. Jeżeli koniec terminu przypada na niedzielę lub święto ustawowe, to za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy zkolei dzień powszedni.

(4) Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo, zawierające odwołanie, w urzędzie pocztowym lub telegraficznym na obszarze Państwa albo Wolnego Miasta Gdańska.

(5) W razie niezachowania terminu wniesienia odwołania władza odwoławcza może na prośbę pracownika przywrócić termin, jeżeli pracownik udowodni, że niezachowanie terminu nastąpiło bez jego winy, z powodu przeszkód nie do przezwyciężenia.

(6) Prośbę o przywrócenie terminu może pracownik wnieść wraz z odwołaniem w terminie siedmiodniowym od ustania przeszkody. Nieuwzględnienia takiej prośby nie można zaskarżyć.

(7) Jeśli rozporządzenie niniejsze inaczej nie stanowi (§ 66 ust. (2)), odwołanie nie ma mocy odraczającej.

Część II.

Obowiązki i prawa pracowników.

§ 19. (1) Pracownik obowiązany jest służyć wiernie Rzeczypospolitej, przestrzegać ściśle wszelkich ustaw, rozporządzeń oraz przepisów i instrukcyj służbowych, spełniać czynności połączone z jego stanowiskiem gorliwie, według swej najlepszej wiedzy i woli, strzec interesów Państwa i P. K. P., zapobiegać wszystkiemu, co może szkodzić tym interesom, dbać o mienie, stanowiące własność państwową i P. K. P. albo powierzone im przez osoby trzecie, jak również znalezione na terenie kolejowym.

(2) Pracownik powinien w służbie i poza służbą strzec powagi swego stanowiska, zachowywać się zawsze zgodnie z wymaganiami karności służbowej i zaniechać wszystkiego, co mogłoby zakłócić należyty bieg pracy na kolejach lub normalny tok urzędowania.

(3) Zachowanie się pracownika w służbie i poza służbą powinno odpowiadać wymaganiom lojalności państwowej oraz zasadom uczciwości.

§ 20. (1) Pracownik obowiązany jest wykonywać polecenia służbowe zwierzchnika.

(2) Zwierzchnikiem pracownika jest ten, kogo, wedle przepisów organizacyjnych i służbowych lub z mocy osobnego zarządzenia, powołano do kierownictwa albo też do wydawania poleceń służbowych.

(3) Przez wyrażenie „właściwa władza" lub „właściwy zwierzchnik" rozumieć należy organ, powołany do wydawania w zakresie swego działania, określonego w przepisach organizacyjnych, decyzyj i zarządzeń, wynikających z niniejszego rozporządzenia.

§ 21. (1) Sprawy służbowe pracowników rozstrzyga się w drodze służbowej. Z prośbami, zażaleniami i odwołaniami podwładny powinien zwracać się ustnie lub pisemnie do bezpośredniego zwierzchnika, który je rozważa i załatwia, albo też przekazuje bezzwłocznie właściwej władzy, jeżeli załatwienie przekracza jego zakres działania.

(2) Prośby i zażalenia, załatwiane w myśl postanowień niniejszego rozporządzenia i innych przepisów przez władze wyższe oraz odwołania wnosi się zawsze na piśmie.

(3) Zażalenia przeciw zwierzchnikowi podwładny może wnosić wprost do władzy, której ten zwierzchnik bezpośrednio podlega.

(4) Władze zawiadamiają pracowników o swych decyzjach na piśmie, za pośrednictwem ich zwierzchników.

§ 22. (1) Zwierzchnik czuwa nad należytem wykonywaniem czynności służbowych i odpowiedniem zachowaniem się podwładnych na służbie.

(2) W związku z tem zwierzchnik jest obowiązany wskazywać podwładnym czynności, które mają wykonywać, zaopatrywać ich w instrukcje, potrzebne do wykonywania służby, zawiadamiać o dotyczących ich przepisach i zarządzeniach służbowych, udzielać potrzebnych wskazówek i pouczeń.

(3) Względem powładnych zwierzchnik powinien być bezstronny, uprzejmy i stanowczy.

(4) Zwierzchnik powinien zaznajamiać swych zastępców z ogólnym biegiem spraw służbowych i dbać o właściwy podział pracy.

(5) Obowiązkiem zwierzchnika jest wydawanie rzetelnej opinji służbowej o swoich podwładnych.

(6) W razie naruszenia obowiązków służbowych przez podwładnego, zwierzchnik obowiązany jest zbadać dokładnie sprawę i zastosować lub zwrócić się do właściwej władzy o zastosowanie przepisów, zawartych w części IV niniejszego rozporządzenia.

§ 23. Zwierzchnikowi nie wolno wdawać się z podwładnymi w interesy pieniężne, ani też domagać się lub przyjmować bezpośrednio albo pośrednio od nich bądź dla siebie, bądź dla swej rodziny (domowników) podarunków ani innych świadczeń i korzyści, zaofiarowanych w jakiejkolwiek formie.

§ 24. (1) Pracownik obowiązany jest wykonywać wszystkie czynności połączone z jego stanowiskiem i wypełniać w tym zakresie wszystkie zlecenia służbowe, otrzymane od bezpośredniego lub wyższych zwierzchników, jeśli nie sprzeciwiają się one wyraźnie obowiązującym przepisom ustawowym ani nie zagrażają jawnie bezpieczeństwu ruchu.

(2) Jeśli odmowa wykonania zlecenia służbowego z powyższych powodów nie okaże się uzasadnioną, pociąga się pracownika do odpowiedzialności służbowej.

(3) O otrzymaniu zlecenia wprost od wyższego zwierzchnika pracownik powinien zawiadomić bezpośredniego zwierzchnika.

(4) Wobec zwierzchnika i innych pracowników starszych stanowiskiem pracownik powinien zachowywać się z należytym szacunkiem i odpowiednio do wymagań dyscypliny służbowej; w stosunkach wzajemnych pracownicy obowiązani są zachowywać się uprzejmie i popierać przy spełnianiu zadań służbowych.

§ 25. Na zlecenie zwierzchnika, wydane w razie koniecznej potrzeby, uzasadnionej ważnemi względami służbowemi, pracownik obowiązany jest załatwiać również i takie czynności służbowe, które nie są wprawdzie przywiązane do zajmowanego przezeń stanowiska, jednakże odpowiadają jego przygotowaniu służbowemu lub zawodowemu.

§ 26. (1) W nagłych wypadkach, zagrażających bezpieczeństwu ruchu, ciąży na każdym pracowniku obowiązek samorzutnego objęcia posterunku w znanej mu gałęzi służby, opuszczonego przez innego pracownika.

(2) Nadto każdy pracownik ma obowiązek współdziałać przy zapobieganiu wszystkiemu, co grozi niebezpieczeństwem dla ruchu, zagraża życiu ludzkiemu, mieniu Państwa lub P. K. P. albo mieniu osób trzecich, powierzonemu P. K. P. Jeśli tylko leży to w jego mocy, pracownik powinien przedsięwziąć niezwłocznie wszystkie możliwe dla niego środki w celu uchylenia niebezpieczeństwa i udzielenia pomocy, oraz zawiadomić właściwe organa P. K. P.

§ 27. O wszelkich zauważonych nadużyciach służbowych, popełnionych przez innych pracowników P. K. P., bez względu na zajmowane przez nich stanowiska, pracownik obowiązany jest donosić bezpośredniemu zwierzchnikowi, następnemu zaś zkolei

zwierzchnikowi wtedy, gdy nadużyć dopuści się jego bezpośredni zwierzchnik.

§ 28. (1) W stosunku do publiczności, a w szczególności do osób korzystających z usług kolei, pracownik powinien postępować bezstronnie i bezinteresownie, zachowywać się uprzejmie, lecz stanowczo, nie dopuszczając do naruszenia istniejących przepisów, w razie zaś przekroczenia ich spowodować pociągnięcie winnych do odpowiedzialności.

(2) Pracownikowi nie wolno żądać ani przyjmować podarunków, wynagrodzenia pieniężnego ani innych korzyści materjalnych albo osobistych, ofiarowanych, w związku z jego stanowiskiem lub spełnianiem czynności służbowych, bezpośrednio lub pośrednio jemu lub jego rodzinie, ani też czemkolwiek przyczyniać się do tego, żeby nastąpiło zaofiarowanie.

§ 29. (1) Pracownik obowiązany jest zachowywać w tajemnicy sprawy służbowe bez względu na to, w jaki sposób powziął o nich wiadomość, jeśli władze wyraźnie uznały lub oznaczyły takie sprawy jako tajne, oraz gdy utrzymania ich w tajemnicy wymaga dobro publiczne, względy służbowe albo interes osób, korzystających z usług kolei.

(2) W sprawach, wymienionych w ust. (1) pracownik powinien zachować tajemnicę także wobec innych pracowników, z wyjątkiem tych, którym jest obowiązany donosić o takich sprawach służbowo. Właściwa władza może w poszczególnych przypadkach zwalniać pracowników od obowiązku dochowania tajemnicy służbowej. Zwolnienie następuje na piśmie.

(3) Pracownikowi nie wolno informować osób niepowołanych nawet o takich sprawach służbowych, które nie mają charakteru spraw tajnych.

(4) Bez pozwolenia właściwej władzy nie wolno pracownikowi w żadnej formie wytaczać w prasie spraw, dotyczących jego stosunku służbowego, jak również działalności P. K. P.

§ 30. (1) Pracownik obowiązany jest przestrzegać ustalonego czasu pracy.

(2) W wyjątkowych przypadkach, jeśli wymagają tego względy służbowe, pracownik obowiązany jest na polecenie zwierzchnika, pełnić służbę także poza ustalonemi godzinami pracy.

(3) Przepisy o czasie pracy pracowników wydaje Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej.

(4) Minister Komunikacji władny jest wydawać zarządzenia o ograniczaniu liczby dni pracy w miesiącu i niezatrudnianiu w oznaczone dni pracowników na służbie.

§ 31. Pracownik obowiązany jest donieść natychmiast bezpośredniemu zwierzchnikowi o każdej przeszkodzie do pełnienia służby, wywołanej czy to chorobą czy innemi uzasadnionemi powodami. Zwierzchnik może żądać udowodnienia tej przeszkody.

§ 32. Pracownik obowiązany jest na każde polecenie władzy poddawać się badaniu lekarza kolejowego lub kolejowej komisji lekarskiej.

§ 33. (1) Opuszczenie przez pracownika posterunku służbowego lub wydalenie się z lokalu służbowego w godzinach pracy może nastąpić jedynie za pozwoleniem zwierzchnika.

(2) Samowolne opuszczenie bądź uchylenie się od służby pociąga za sobą odpowiedzialność służbową.

(3) Jeśli samowolna nieobecność pracownika na służbie trwa dłużej niż 7 dni, właściwa władza może rozwiązać z nim stosunek służbowy.

(4) Takie rozwiązanie stosunku służbowego powoduje utratę wszelkich praw z tego stosunku wynikających.

§ 34. (1) Pracownik obowiązany jest mieszkać w miejscowości, w której pełni służbę, podać zwierzchnikowi dokładny swój adres i donosić o każdej jego zmianie.

(2) Właściwa władza może na prośbę pracownika pozwolić na obranie innego miejsca zamieszkania pod warunkiem, że pracownik będzie mógł punktualnie i bez przeszkód czynić zadość wszystkim obowiązkom służbowym.

(3) Właściwa władza może w razie koniecznej potrzeby uzależnić od swego pozwolenia wydalanie się z miejsca zamieszkania pracowników pewnych kategoryj nawet poza godzinami pracy. W nadzwyczajnych okolicznościach ograniczenie takie może zarządzić czasowo także bezpośredni zwierzchnik pracownika.

(4) Pracownik służby wykonawczej, związanej z ruchem pociągów, powinien przed każdorazowem opuszczeniem miejsca stałego zamieszkania zawiadomić o tem bezpośredniego zwierzchnika, podając zarazem miejsce chwilowego pobytu i adres.

(5) Pracownikowi nie pełniącemu służby z powodu choroby, stwierdzonej przez lekarza kolejowego, właściwa władza może pozwolić na pobyt poza stałem miejscem zamieszkania na czas oznaczony przez lekarza kolejowego. Pracownik jest obowiązany podać wówczas dokładny swój adres.

§ 35. (1) Stawienie się na służbę w stanie nietrzeźwym lub pełnienie jej w tym stanie pociąga za sobą, prócz odpowiedzialności służbowej, niedopuszczenie pracownika do służby lub usunięcie go od pełnienia służby.

(2) Stwierdzenie stanu nietrzeźwości pracownika następuje w formie protokółu, spisanego w obecności lekarza kolejowego albo w inny wiarogodny sposób.

(3) Usunięcie pracownika z powodu jego stanu nietrzeźwego od pełnienia służby lub niedopuszczenie go do służby jest równoznaczne z samowolnem uchyleniem się od służby.

§ 36. (1) Właściwa władza może przenieść pracownika w tej samej lub do innej miejscowości:

1) z urzędu,
2) na prośbę pracownika.

(2) Przeniesienie może nastąpić na takie samo, równorzędne lub inne stanowisko, odpowiadające jednak przygotowaniu służbowemu lub zawodowemu pracownika z zachowaniem posiadanej grupy uposażenia lub kategorji płacy.

(3) Uposażenie pracownika, przeniesionego na własną prośbę na stanowisko niższe, należy obniżyć, jeżeli dotychczasowe uposażenie przekracza najwyższe uposażenie, jakie w myśl przepisów mogą otrzymywać pracownicy na tem stanowisku.

(4) Dla umożliwienia przeniesionemu pracownikowi przesiedlenia się do nowej miejscowości, właściwa władza zwalnia go od pełnienia służby na czas konieczny.

(5) Pracownik może być przeniesiony do służby w Ministerstwie Komunikacji i mianowany funkcjonarjuszem państwowym.

§ 37. Minister Komunikacji wydaje przepisy o umundurowaniu pracowników, oraz określa, które kategorje pracowników obowiązane są do noszenia pełnego lub częściowego umundurowania.

§ 38. (1) Pracownika można pociągnąć do odpowiedzialności materjalnej za szkodę, wynikłą z jego winy dla P. K. P. skutkiem jego czynności służbowych, co nie wyklucza odpowiedzialności porządkowej lub dyscyplinarnej.

(2) Jeśli winę za szkodę, wynikłą dla P. K. P., ponosi kilku pracowników, a wysokość szkody, wyrządzonej przez każdego z nich nie da się określić, wówczas wszyscy odpowiadają solidarnie.

(3) Zarządzenie o obowiązku zwrotu szkody i o jej wysokości wydaje właściwa władza po przeprowadzeniu dochodzenia.

(4) W dochodzeniu należy przesłuchać pracownika, zbadać świadków, a w razie potrzeby biegłych oraz sprawdzić inne dowody, w szczególności dowody z ksiąg, akt i dokumentów. Pracownik ma prawo zadawać pytania świadkom i biegłym, uczestniczyć w sprawdzaniu innych dowodów oraz przeglądać i sporządzać odpisy z akt dochodzenia.

(5) Zarządzenie powinno być uzasadnione i ma zawierać wskazówki co do odwołania.

(6) Od zarządzenia może pracownik wnieść odwołanie (§ 18).

(7) Zarządzenie władzy odwoławczej jest ostateczne w postępowaniu administracyjnem.

(8) Postanowienia niniejszego paragrafu, dotyczące postępowania przy pociąganiu pracowników do odpowiedzialności materjalnej, nie mają zastosowania przy dochodzeniu od pracowników niedoborów P. K. P., powstałych w związku z ich czynnościami służbowemi, ujawnionych przy rewizji kas, jak również przy dochodzeniu należności P. K. P. za przejazdy pracowników, ich rodzin i domowników bez biletów lub za biletami nieważnemi albo niewłaściwemi. W tych przypadkach mają zastosowanie postanowienia specjalne, zawarte w przepisach o uposażeniu i w instrukcjach służbowych.

§ 39. (1) Pracownik, którego ostatecznem zarządzeniem administracyjnem zobowiązano do zwrotu szkody, może w terminie miesięcznym po doręczeniu tego zarządzenia, wystąpić na drodze sądowej przeciw P. K. P. z powództwem o ustalenie, że roszczenie P. K. P. nie istnieje wogóle lub w stosunku do niego w całości lub części. W sporze tym obowiązek udowodnienia istnienia winy i szkody ciąży na P. K. P.

(2) Dla tego rodzaju powództw, wnoszonych przez pracowników na terenie Wolnego Miasta Gdańska, posiadających obywatelstwo polskie, właściwe są sądy rzeczowo-właściwe w Toruniu.

(3) Powództwo sądowe nie wstrzymuje wykonania zarządzenia administracyjnego.

§ 40. (1) Pracownik, znieważony podczas pełnienia służby lub w związku z jej pełnieniem, obowiązany jest zawiadomić o tem swą właściwą władzę.

(2) Jeżeli zniewagi dopuścił się funkcjonarjusz państwowy, samorządowy lub żołnierz, właściwa władza pracownika zawiadamia o tem władzę znieważającego.

(3) Właściwa władza może polecić pracownikowi wniesienie oskarżenia o zniewagę. W razie skazania w tym przypadku oskarżonego i nieściągalności od niego kosztów sądowych, P. K. P. zwracają oskarżycielowi koszty sądowe we wszystkich instancjach.

(4) Skargi sądowo-karnej, wytoczonej na podstawie nakazu władzy, nie wolno pracownikowi bez zezwolenia władzy wycofać lub przez niepopieranie oskarżenia spowodować umorzenie postępowania karnego.

(5) Niezastosowanie się pracownika do przepisów, zawartych w poprzedzających ustępach, pociąga za sobą odpowiedzialność służbową.

§ 41. (1) Pracownikowi nie wolno przyjmować takich ubocznych posad, ani też oddawać się takim zajęciom, których wykonywanie byłoby w sprzeczności z jego obowiązkami służbowemi lub z jego stanowiskiem, przeszkadzałoby mu w należytem wykonywaniu czynności służbowych lub mogłoby wywołać uzasadnione podejrzenie o stronniczość.

(2) Pracownik powinien uzyskać uprzednie pozwolenie właściwej władzy:

1) na każde zajęcie uboczne, przynoszące mu jakiekolwiek korzyści materjalne,

2) na wstąpienie do grona założycieli lub też do zarządu i rad nadzorczych spółek na zysk obliczonych albo na branie udziału w jakiemkolwiek przedsiębiorstwie na zysk obliczonem,

3) na założenie lub nabycie przedsiębiorstwa przemysłowego lub handlowego.

(3) Zarządzanie nieruchomością własną lub cudzą na podstawie ustawy nie wymaga pozwolenia władzy.

(4) Pracownikowi nie wolno ani bezpośrednio, ani za pośrednictwem osób trzecich:

1) ubiegać się o koncesję na budowę kolei lub na prowadzenie przedsiębiorstwa kolejowego;

2) podejmować się robót budowlanych lub dostaw dla P. K. P., jak również być właścicielem lub zarządcą jakiegokolwiek przedsiębiorstwa na kolejach;

3) brać udziału w pracach biur przewozowo-reklamacyjnych.

(5) Niedozwolone jest publiczne pełnienie zajęć ubocznych w umundurowaniu.

§ 42. (1) Bez pozwolenia właściwej władzy nie wolno pracownikowi występować w charakterze biegłego w sprawach z dziedziny kolejnictwa lub w których zainteresowane jest przedsiębiorstwo P. K.

P. Postanowienie to nie odnosi się do przypadku, gdy sąd albo władze państwowe lub samorządowe zażądają opinji pracownika jako biegłego.

(2) Pracownik obowiązany jest bezzwłocznie zawiadomić swą właściwą władzę o wezwaniu go jako biegłego do złożenia opinji.

§ 43. Uposażenie i zaopatrzenie emerytalne pracowników określają osobne przepisy.

§ 44. Pracownikowi służy przy pełnieniu służby prawo do ochrony prawnej, przewidzianej dla urzędników w ustawie karnej.

§ 45. W razie złego stanu zdrowia, niewyłączającego jednak pełnienia obowiązków służbowych, właściwa władza może udzielić pracownikowi na podstawie orzeczenia kolejowej komisji lekarskiej, urlopu dla poratowania zdrowia (zdrowotnego).

§ 46. (1) Nieobecność pracownika na służbie wskutek choroby, licząc łącznie z urlopem dla poratowania zdrowia, może trwać rok u pracowników etatowych, 9 miesięcy u pracowników stałych i 3 miesiące u praktykantów.

(2) Na wyjątki od powyższych postanowień może zezwolić Minister Komunikacji w przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie.

(3) Przy obliczaniu czasu trwania choroby (łącznie z urlopem dla poratowania zdrowia) liczy się jako przerwy tylko te okresy pełnienia służby, które wynoszą przynajmniej połowę okresu choroby, poprzedzającego zgłoszenie się do służby.

(4) Jeśli pełnienie służby trwało krócej, poszczególne okresy choroby łącznie z urlopem dla poratowania zdrowia zlicza się razem.

§ 47. (1) Pracownik ma prawo do corocznego urlopu dla wypoczynku w porządku ustalonym przez właściwą władzę, w następującym wymiarze:

1) pracownicy umysłowo pracujący:
a) mający od 1—3 lat służby — przez 14 dni,
b) mający od 3—10 lat służby — przez 21 dni,
c) mający od 10—20 lat służby—przez 28 dni,
d) mający przeszło 20 lat służby—przez 35 dni,
2) inni pracownicy:
a) mający od 1—3 lat służby — przez 8 dni,
b) mający przeszło 3 lata służby—przez 15 dni.

(2) Urlop wypoczynkowy w wymiarze określonym w ust. (1) pkt. 1) przysługuje również pracownikom, pełniącym inną służbę, jeśli wyczerpuje ona szczególnie system nerwowy.

(3) Osobne przepisy, wydane przez Ministra Komunikacji, określają kategorje pracowników umysłowo pracujących oraz pracowników wymienionych w poprzedzającym ustępie.

(4) Prawo do urlopu wypoczynkowego ma tylko pracownik, który w ciągu roku pełnił służbę co najmniej przez siedem miesięcy.

(5) Z ważnych względów służbowych właściwa władza może wstrzymać pracownikowi rozpoczęcie udzielonego urlopu wypoczynkowego lub odwołać go z urlopu; z chwilą, gdy te względy ustaną, właściwa władza umożliwia mu rozpoczęcie lub dalsze korzystanie z urlopu.

(6) Do urlopu wypoczynkowego nie wlicza się przerw w służbie spowodowanych chorobą, nieszczęśliwym wypadkiem, odosobnieniem z powodu choroby zakaźnej oraz ćwiczeniami wojskowemi.

§ 48. (1) Pracownik może otrzymać także urlop dla załatwienia ważnych spraw osobistych i rodzinnych najwyżej na siedem dni w roku (urlop okolicznościowy). Urlopu dłuższego można udzielić pracownikowi tylko na poczet przysługującego mu urlopu wypoczynkowego.

(2) Z ważnych względów publicznych Minister Komunikacji może udzielić pracownikowi urlopu z zachowaniem uposażenia na czas, wymagany względami publicznemi.

§ 49. (1) Wyjątkowo, w razie koniecznej potrzeby, właściwa władza może udzielić pracownikowi bezpłatnego urlopu na czas do jednego roku.

(2) Minister Komunikacji może udzielić urlopu bezpłatnego na czas dłuższy od wskazanego w ust. (1).

§ 50. (1) W razie wybrania do izb ustawodawczych w charakterze posła lub senatora pracownik otrzymuje urlop na czas trwania mandatu.

(2) Czas sprawowania mandatu do izb ustawodawczych zalicza się całkowicie do czasu służby.

(3) Działalność pracownika w czasie mandatu i z powodu wykonywania mandatu posła lub senatora nie może pociągać za sobą dla niego żadnych represyj służbowych.

(4) Niezgłoszenie się pracownika do objęcia służby na P. K. P. bez usprawiedliwionej przyczyny w ciągu czternastu dni po wygaśnięciu mandatu posła lub senatora uważa się za dobrowolne wystąpienie ze służby.

Część III.

Stosunek służbowy pracowników w czasie pełnienia służby wojskowej.

§ 51. (1) Stosunek służbowy pracownika, powołanego do służby wojskowej na ćwiczenia albo wskutek mobilizacji lub ze względu na bezpieczeństwo Państwa, trwa dalej przez cały czas tej służby wojskowej.

(2) Stosunku służbowego nie rozwiązuje się także z pracownikiem, powołanym do pełnienia czynnej służby wojskowej, którego przed dopełnieniem tego obowiązku, za pozwoleniem Ministra Komunikacji (§ 6 ust. (3)), mianowano pracownikiem etatowym, zaliczono w poczet pracowników stałych lub przyjęto w charakterze praktykanta.

§ 52. Pracownik powinien uzyskać pozwolenie właściwej władzy na dobrowolne wstąpienie do służby wojskowej w czasie mobilizacji lub w ciągu trwania wojny.

§ 53. (1) Pracownik powołany do służby wojskowej w przypadkach wymienionych w § 51 lub za pozwoleniem właściwej władzy dobrowolnie wstępujący do służby wojskowej, powinien po ustaniu obowiązku służby wojskowej zgłosić się bezzwłocznie do służby na P. K. P.

(2) Niezgłoszenie się pracownika do służby kolejowej w przeciągu trzydziestu dni bez usprawiedliwionej przyczyny, oraz wstąpienie ochotniczo do

służby wojskowej bez pozwolenia właściwej władzy, uważa się za dobrowolne wystąpienie ze służby na P. K. P.

(3) Pracownika, który z własnej woli pozostaje w służbie wojskowej nadal, chociaż nie jest do tego obowiązany w myśl przepisów, uważa się za dobrowolnie występującego ze służby na P. K. P. z dniem ustania obowiązku do pozostawania w służbie wojskowej.

§ 54. Czas przebywania w niewoli (zaginięcia), do której pracownik dostał się pełniąc służbę wojskową lub kolejową, zalicza się do czasu służby na P. K. P. po stwierdzeniu, że pracownik bez własnej winy dostał się do niewoli lub zaginął.

Część IV.

Odpowiedzialność służbowa pracowników.

§ 55. (1) Naruszenie przez pracownika obowiązków służbowych przez czyn, zaniechanie lub zaniedbanie, zarówno w służbie jak i poza służbą, powoduje niezależnie od sądowej odpowiedzialności karnej lub cywilnej, pociągnięcie do odpowiedzialności dyscyplinarnej lub porządkowej.

(2) Pracownik ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną za występki służbowe, porządkową zaś za wykroczenia służbowe.

(3) Występkiem służbowym jest każde przewinienie pracownika, pochodzące z nielojalności wobec Państwa, złego zamiaru, chęci zysku, lub naruszające dyscyplinę służbową, oraz takie przewinienie pochodzące z niedbalstwa, które zagraża bezpieczeństwu ruchu, naraża istotnie lub może narazić na znaczniejszą szkodę własność lub interes Państwa, P. K. P., ich pracowników lub osób korzystających z usług kolei.

(4) Wykroczeniem służbowem jest każde przewinienie, nieposiadające podanych wyżej znamion występku służbowego.

(5) Zbieg kilku wykroczeń lub kilkakrotne ich popełnienie jak również wykroczenie wśród okoliczności szczególnie obciążających kwalifikuje się jako występek.

§ 56. Kary porządkowe są następujące:
1) upomnienie,
2) kara pieniężna do wysokości 10% należnego za miesiąc uposażenia.

§ 57. (1) Do wymierzania kar porządkowych uprawnieni są właściwi zwierzchnicy w granicach, określonych osobnemi przepisami.

(2) Przed wymierzeniem kary porządkowej należy zbadać zarówno okoliczności, towarzyszące naruszeniu przez pracownika obowiązków służbowych, jak i stopień winy, a pracownikowi należy dać możność usprawiedliwienia się.

(3) O nałożeniu kary porządkowej oraz o przyczynie ukarania należy zawiadomić pracownika na piśmie

(4) Od orzeczeń, nakładających karę porządkową, niema odwołania; pracownik może wnieść zażalenie na orzeczenie, nakładające na niego karę porządkową, do bezpośrednio wyższego zwierzchnika służbowego.

(5) Orzeczenie o nałożeniu kary porządkowej może być z urzędu zmienione lub uchylone przez wyższego zwierzchnika w trybie nadzoru służbowego.

§ 58. (1) Kary dyscyplinarne są następujące:
1) nagana,
2) grzywna do wysokości 10% należnego za miesiąc uposażenia na przeciąg czasu od dwu miesięcy do jednego roku,
3) przeniesienie do innej miejscowości bez zwrotu kosztów przesiedlenia,
4) obniżenie uposażenia o jedną grupę uposażenia albo kategorję płacy,
5) obniżenie uposażenia o jedną lub o dwie grupy uposażenia lub kategorje płacy z jednoczesnem przeniesieniem do innej miejscowości bez zwrotu kosztów przesiedlenia,
6) zwolnienie ze służby ze zmniejszeniem zaopatrzenia emerytalnego albo też odprawy najwyżej do 50%,
7) wydalenie ze służby.

(2) Pracownik, ukarany jedną z kar dyscyplinarnych, wymienionych w pkt. 1), 2) i 3) nie może być w przeciągu jednego roku, a ukarany jedną z kar dyscyplinarnych, wymienionych w pkt. 4) i 5) w przeciągu dwóch lat, licząc od dnia prawomocności orzeczenia dyscyplinarnego zwierzchnika lub komisji dyscyplinarnej, mianowany etatowym, mianowany na wyższe stanowisko ani też otrzymać wyższego uposażenia.

(3) Kara wydalenia pracownika ze służby pociąga za sobą utratę wszystkich praw, wynikających ze stosunku służbowego.

§ 59. (1) Pracownik w stanie nieczynnym (§ 85) podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej z powodu:

1) występku służbowego, którego dopuścił się w czasie pełnienia służby,

2) popełnienia w czasie trwania stanu nieczynnego takich naruszeń obowiązków, które noszą cechy występku służbowego.

(2) Na pracownika w stanie nieczynnym mogą być nakładane następujące kary dyscyplinarne:

1) nagana,

2) grzywna do wysokości 10% należnego za miesiąc uposażenia na przeciąg czasu od dwu miesięcy do jednego roku,

3) obniżenie uposażenia o jedną lub dwie grupy uposażenia albo kategorje płacy,

4) zwolnienie ze służby ze zmniejszeniem zaopatrzenia emerytalnego albo też odprawy najwyżej do 50%,

5) wydalenie ze służby.

§ 60. Sumy powstałe z kar pieniężnych i grzywien przeznacza Minister Komunikacji na rzecz instytucyj humanitarnych i kulturalno-oświatowych, utworzonych dla pracowników lub ich rodzin.

§ 61. (1) Właściwi zwierzchnicy nakładają kary dyscyplinarne, wymienione:

1) w § 58 ust. (1) pkt. 1), 2) i 3) na pracowników etatowych, stałych i praktykantów,

2) w § 58 ust. (1) pkt. 4), 5), 6) i 7) na pracowników stałych i praktykantów.

3) w § 59 ust. (2) pkt. 1) i 2) na pracowników etatowych i stałych w stanie nieczynnym,

4) w § 59 ust. (2) pkt. 3), 4) i 5) na pracowników stałych w stanie nieczynnym.

(2) Od orzeczenia zwierzchnika o karze dyscyplinarnej ukarany może odwołać się w ciągu czternastu dni do bezpośredniego wyższego zwierzchnika.

§ 62. (1) Kary dyscyplinarne, wymienione w § 58 ust. (1) pkt. 4), 5), 6) i 7) na pracowników etatowych oraz w § 59 ust. (2) pkt. 3), 4) i 5) na pracowników etatowych w stanie nieczynnym, orzekają komisje dyscyplinarne na podstawie przeprowadzonego postępowania dyscyplinarnego.

(2) W razie, gdy uzasadniają to wyniki postępowania dyscyplinarnego, komisja dyscyplinarna może nałożyć jedną z kar wymienionych w § 58 ust. (1) pkt. 1), 2) i 3) lub w § 59 ust. (2) pkt. 1) i 2).

§ 63. Komisje dyscyplinarne są następujące:

1) Komisje Dyscyplinarne przy Dyrekcjach Okręgowych Kolei Państwowych,

2) Wyższa Komisja Dyscyplinarna przy Ministrze Komunikacji.

§ 64. (1) Komisje Dyscyplinarne przy Dyrekcjach Okręgowych Kolei Państwowych są pierwszą instancją, orzekającą w sprawach dyscyplinarnych pracowników P. K. P. z wyłączeniem osób wymienionych w ust. (2) pkt. 2).

(2) Wyższa Komisja Dyscyplinarna przy Ministrze Komunikacji jest:

1) drugą instancją, orzekającą w sprawach dyscyplinarnych, załatwianych przez Komisje Dyscyplinarne przy Dyrekcjach Okręgowych Kolei Państwowych,

2) pierwszą zaś instancją, orzekającą w sprawach dyscyplinarnych dyrektorów i wicedyrektorów kolei państwowych oraz kierowników innych samodzielnych urzędów P. K. P., podległych bezpośrednio Ministrowi Komunikacji.

(3) Jako instancja druga właściwa jest dla osób, wymienionych w ust. (2) pkt. 2) Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna przy Ministrze Komunikacji dla funkcjonarjuszów państwowych.

§ 65. Przewodniczących, zastępców przewodniczących i członków komisyj dyscyplinarnych mianuje i zwalnia Minister Komunikacji.

§ 66. (1) Organizację komisyj dyscyplinarnych, ich właściwość, tryb postępowania dyscyplinarnego, oraz przepisy o kosztach postępowania dyscyplinarnego ustala Minister Komunikacji, przestrzegając zasady, że przewodniczący, ich zastępcy oraz członkowie komisyj dyscyplinarnych są w wykonywaniu swoich funkcyj samodzielni i niezawiśli i że od orzeczenia komisyj dyscyplinarnej co do winy i kary, wydanego w pierwszej instancji, może zarówno obwiniony jak i rzecznik dyscyplinarny odwołać się do komisji dyscyplinarnej II instancji.

(2) Odwołanie od orzeczenia komisji dyscyplinarnej odracza wykonanie kary.

§ 67. (1) Dla obrony dobra służby, naruszonego przez uchybienie obowiązkom służbowym, władza, przy której istnieje komisja dyscyplinarna, mianuje z grona podległych sobie pracowników rzecznika dyscyplinarnego z odpowiednią ilością zastępców.

(2) Prawa i obowiązki rzeczników dyscyplinarnych ustala Minister Komunikacji.

§ 68. (1) Pracownikowi pociągniętemu do odpowiedzialności dyscyplinarnej wolno przybrać sobie w postępowaniu dyscyplinarnem przed komisją dyscyplinarną obrońcę z pośród pracowników, zatrudnionych w okręgu tej Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych, co obwiniony.

(2) Dyrektorzy i wicedyrektorzy kolei państwowych oraz kierownicy innych samodzielnych urzędów P. K. P., podległych bezpośrednio Ministrowi Komunikacji, mogą w przypadku, określonym w poprzedzającym ustępie, przybrać sobie obrońcę z pośród pracowników P. K. P. lub urzędników Ministerstwa Komunikacji.

(3) Prawa i obowiązki obrońcy tudzież przepisy o wyznaczaniu obwinionemu obrońcy z urzędu ustala Minister Komunikacji.

§ 69. Minister Komunikacji może w miejsce właściwego rzecznika dyscyplinarnego delegować jednego z rzeczników dyscyplinarnych, ustanowionych przy Wyższej Komisji Dyscyplinarnej.

§ 70. Współdziałanie władz P. K. P. z władzami administracji ogólnej lub organami Policji Państwowej w dochodzeniu w sprawach dyscyplinarnych pracowników P. K. P. normuje Minister Komunikacji, w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 71. Wykroczenie służbowe ulega przedawnieniu po upływie 10 lat od chwili popełnienia.

§ 72. Właściwa władza może na prośbę pracownika zarządzić zatarcie nałożonej na niego kary porządkowej lub dyscyplinarnej, wymienionej w § 58 ust. (1) pkt. 1), 2), 3) i w § 59 ust. (2) pkt. 1) i 2), jeśli pracownik w ciągu co najmniej pięciu lat, licząc od dnia orzeczenia o karze, nie był karany ani w trybie dyscyplinarnym ani porządkowym.

§ 73. (1) Zwierzchnik, nieuprawniony przepisami organizacyjnemi do zawieszania pracowników w służbie, może tymczasowo zawiesić pracownika w służbie w przypadkach, gdy dalsze pozostawienie go w służbie zagraża bezpieczeństwu i ciągłości ruchu oraz w razie stwierdzenia, że pracownik popełnił ciężkie nadużycie służbowe.

(2) Również organ, przeprowadzający rewizję lub dochodzenie, ma w tych samych przypadkach prawo tymczasowo zawiesić pracownika w służbie.

(3) Tymczasowe zawieszenie pracownika w służbie winno być niezwłocznie zgłoszone władzy, uprawnionej do zawieszenia i wymaga jej zatwierdzenia.

§ 74. (1) Właściwa władza ma prawo zawiesić pracownika w służbie, jeśli przeciw niemu toczy

się postępowanie karno-sądowe albo jeżeli ze względu na rodzaj i doniosłość zarzucanego pracownikowi naruszenia obowiązków, określonych niniejszem rozporządzeniem, zachodzi konieczność usunięcia go od pełnienia służby.

(2) Zawiadomienie o zarządzonem zawieszeniu w służbie należy doręczyć pracownikowi na piśmie.

(3) Przeciw pracownikowi zawieszonemu w służbie należy wdrożyć dochodzenie najpóźniej siódmego dnia po dniu zawieszenia.

§ 75. Zawieszenie pracownika w służbie następuje z dniem, w którym:

1) sąd karny zarządził względem niego tymczasowy areszt,

2) zapadł przeciw niemu nieprawomocny jeszcze wyrok sądu karnego, orzekający dodatkową karę utraty praw publicznych,

3) zapadło przeciw niemu nieprawomocne jeszcze orzeczenie dyscyplinarne zwierzchnika lub komisji dyscyplinarnej, opiewające na:

a) zwolnienie ze służby (§ 58 ust. (1) pkt. 6)),

b) wydalenie ze służby (§ 58 ust. (1) pkt. 7)).

§ 76. (1) W czasie zawieszenia w służbie nie wolno pracownikowi bez pozwolenia władzy wydalać się z miejsca stałego zamieszkania.

(2) Zawieszenie pracownika w służbie kończy się z chwilą prawomocnego zakończenia przeciw niemu postępowania dyscyplinarnego, z wyjątkiem przypadków wskazanych w § 75 pkt. 1) i 2).

(3) Jeśli jednak przyczyny, które spowodowały zawieszenie, przestaną istnieć wcześniej, władza powinna natychmiast uchylić zawieszenie.

(4) Pomimo ustania przyczyny zawieszenia pracownika w służbie, wymienionej w § 75 pkt. 1) i 2) władza może utrzymać zawieszenie nadal w mocy, jeżeli zachodzą warunki wskazane w § 74 ust. (1).

§ 77. Jeśli w przypadkach uchybienia obowiązkom, określonym w rozporządzeniu niniejszem, nie zachodzą warunki wymienione w §§ 74 i 75, ale w interesie służby potrzeba zaraz usunąć pracownika od wykonywania dotychczasowych czynności służbowych, zwierzchnik przydziela go do pełnienia innych czynności, odpowiadających jego przygotowaniu służbowemu i zawiadamia o tem niezwłocznie władzę wyższą.

Część V.

Rozwiązanie stosunku służbowego.

§ 78. (1) Stosunek służbowy pracownika rozwiązuje się w razie:

1) dobrowolnego wystąpienia (§ 79, § 50 ust. (4), § 53 ust. 2) i 3)),

2) zwolnienia ze służby (§ 80, § 81, § 82 ust. (2), § 83, § 84, § 85 ust. (2), § 88 ust. (1)),

3) wydalenia ze służby (§ 88 ust. (2) i (3)),

4) śmierci.

(2) Nadto rozwiązanie stosunku służbowego może nastąpić wskutek samowolnej nieobecności pracownika na służbie (§ 33 ust. (3)).

(3) Pracownikowi, z którym rozwiązano stosunek służbowy, wydaje właściwa władza, na jego żądanie, zaświadczenie, stwierdzające czas i rodzaj odbytej służby.

§ 79. (1) Pracownik może zgłosić władzy na piśmie swoje wystąpienie ze służby.

(2) Wystąpienie ze służby wymaga zgody właściwej władzy.

(3) Przed wystąpieniem ze służby pracownik powinien należycie zdać służbę i zwrócić przedmioty, będące własnością P. K. P., dokumenty, upoważniające do korzystania ze świadczeń P. K. P., oraz legitymację służbową.

(4) Decyzję co do zgody na wystąpienie ze służby można odroczyć tylko wtedy, gdy pracownik pozostaje w śledztwie karnem, gdy wdrożono przeciw niemu dochodzenie służbowe lub gdy zalega z zobowiązaniami pieniężnemi, wynikłemi ze stosunku służbowego.

(5) Jeżeli w ciągu czterech tygodni nie zakomunikowano pracownikowi żadnej decyzji w sprawie jego wystąpienia ze służby, to zgłoszenie jego uważa się za przyjęte.

(6) Przez dobrowolne wystąpienie ze służby pracownik i jego rodzina tracą wszelkie prawa, wynikające ze stosunku służbowego.

§ 80. (1) Właściwa władza powinna zwolnić pracownika ze służby w razie:

1) stwierdzenia braku obywatelstwa polskiego lub obywatelstwa Wolnego Miasta Gdańska,

2) stwierdzenia przez kolejową komisję lekarską trwałej fizycznej lub umysłowej niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych na zajmowanem stanowisku,

3) nieobecności na służbie wskutek choroby przez okres czasu, oznaczony w § 46.

(2) Postanowienia ustępu (1) pkt. 2) i 3) właściwa władza stosuje do pracowników w stanie nieczynnym wedle swego uznania.

(3) Pracownika, nieobecnego na służbie wskutek choroby (§ 46), właściwa władza może zwolnić ze służby w każdym czasie, jeżeli zachodzą warunki wymienione w ust. (1) pkt. 2) niniejszego paragrafu oraz w § 81 pkt. 1) i 2).

§ 81. Właściwa władza może zwolnić ze służby:

1) pracownika etatowego:

a) w razie ukończenia przezeń 60 roku życia i osiągnięcia wysługi emerytalnej, dającej prawo do zaopatrzenia emerytalnego,

b) w razie ukończenia przezeń 50 roku życia i osiągnięcia wysługi emerytalnej, stanowiącej podstawę pełnego zaopatrzenia emerytalnego;

2) pracownika stałego:

bez względu na wiek, w razie uzyskania przez niego prawa do zaopatrzenia emerytalnego.

§ 82. (1) Pracownik etatowy i stały, który ukończył 60 lat życia lub który ukończył 55 lat życia i osiągnął wysługę emerytalną, stanowiącą podstawę pełnego zaopatrzenia emerytalnego, może sam domagać się zwolnienia ze służby.

(2) Właściwa władza powinna zarządzić zwolnienie ze służby w terminie najpóźniej do sześciu miesięcy, licząc od dnia wniesienia przez niego prośby.

§ 83. (1) Właściwa władza może zwolnić ze służby bez podania przyczyn za uprzedniem trzymiesięcznem zawiadomieniem:

1) pracownika etatowego w ciągu 5 lat, licząc od daty mianowania go na stanowisko etatowe,

2) pracownika stałego w ciągu lat 10, licząc od daty zaliczenia go w poczet pracowników stałych.

(2) Przy obliczaniu okresu 5 lat uwzględnia się czas służby, spędzony w charakterze pracownika stałego bezpośrednio przed mianowaniem na stanowisko etatowe.

(3) Zawiadomienie o zwolnieniu ze służby pracownika, wymienionego w ust. (1) pkt. 1) i 2) nie może nastąpić w czasie:

1) nieobecności pracownika na służbie z powodu choroby, stwierdzonej przez lekarza kolejowego,

2) urlopu wypoczynkowego,

3) odbywania ćwiczeń i służby wojskowej.

§ 84. Praktykanta może właściwa władza zwolnić ze służby według swego uznania w pierwszym roku służby za uprzednien dwutygodniowem, a w następnych latach za uprzedniem jednomiesięcznem zawiadomieniem, przy zachowaniu postanowień § 83 ust. (3) pkt. 1), 2) i 3).

§ 85. (1) Minister Komunikacji ma prawo przenieść w stan nieczynny każdego pracownika etatowego lub stałego:

1) w razie zmian w organizacji urzędów P. K. P.,

2) dla dobra służby.

(2) Pracownika przeniesionego w stan nieczynny Minister Komunikacji może każdej chwili powołać zpowrotem do pełnienia służby; jeśli jednak powołanie takie nie nastąpi w stosunku do pracowników etatowych w ciągu sześciu miesięcy, w stosunku zaś do pracowników stałych w ciągu trzech miesięcy od chwili przeniesienia pracownika w stan nieczynny, to właściwa władza zwalnia go ze służby.

(3) Pracownika w stanie nieczynnym może właściwa władza każdej chwili zwolnić ze służby, jeśli zachodzą warunki, przewidziane w § 80 ust. (1) pkt. 2) i 3), § 81 i § 82.

(4) Zmiany, zaszłe w stanie zdrowia pracownika lub zgłoszone przezeń władzy po przeniesieniu go w stan nieczynny, nie dają pracownikowi prawa żądania, żeby go zwolniono ze służby na innej podstawie, aniżeli wymieniona w ust. (2) niniejszego paragrafu.

§ 86. Postanowienia § 79 ust. (3) odnoszą się także do wszystkich przypadków zwolnienia pracownika ze służby.

§ 87. (1) Zamiast zwolnić pracownika ze służby w myśl postanowień § 80 ust. (1) pkt. 2) właściwa władza może go pozostawić nadal w służbie na innem stanowisku, odpowiadającem jego przygotowaniu służbowemu, jeśli kolejowa komisja lekarska uznała go za zdolnego do służby na innem stanowisku.

(2) W razie pozostawienia pracownika na jego prośbę na niższem stanowisku, postępuje się według postanowień § 36 ust. (3).

§ 88. (1) Zwolnienie pracownika ze służby następuje wskutek prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego zwierzchnika lub komisji dyscyplinarnej, opiewającego na zwolnienie ze służby.

(2) Wydalenie pracownika ze służby następuje wskutek:

1) prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego zwierzchnika lub komisji dyscyplinarnej, opiewającego na wydalenie,

2) skazania prawomocnym wyrokiem sądu karnego na dodatkową karę utraty praw publicznych.

(3) Właściwa władza obowiązana jest wydalić ze służby pracownika etatowego bez postępowania dyscyplinarnego oraz pracownika stałego i praktykanta w razie stwierdzenia, że pracownik uzyskał przyjęcie na służbę, zaliczenie w poczet pracowników stałych, mianowanie na etatowe stanowisko lub przyznanie wyższego uposażenia, przez przedstawienie fałszywych albo nieważnych dokumentów, przez zatajenie skazania wyrokiem sądu karnego na dodatkową karę utraty praw publicznych bez względu na upływ czasu i niezależnie od odpowiedzialności karno-sądowej.

(4) Zatajenie lub niezgodne z prawdą przedstawienie okoliczności, o których mowa w § 7 ust. (1) pkt. 2) i 3), stanowiących przeszkodę do przyjęcia do służby, powoduje odpowiedzialność dyscyplinarną.

(5) Za zezwoleniem Ministra Komunikacji dopuszczalne są odstępstwa od postanowień, wymienionych w ust. (3) z wyjątkiem przypadku, gdy pracownik zataił skazanie wyrokiem sądu karnego na dodatkową karę utraty praw publicznych.

(6) Każde wydalenie pracownika ze służby pociąga za sobą skutki, wymienione w § 58 ust. (3).

Część VI.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 89. Pracownikami etatowymi w rozumieniu § 1 ust. (1) pkt. 1) są pracownicy etatowi i kandydaci na pracowników etatowych, pełniący w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego służbę na P. K. P. i objęci rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1929 r. o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 447) i z dnia 8 lipca 1932 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1929 r. o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 61, poz. 576).

§ 90. Do kategorji pracowników stałych w rozumieniu § 1 ust. (1) pkt. 2) zalicza się pełniących służbę w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego pracowników nieetatowych i pracowników próbnych, objętych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1929 r. o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 447) i z dnia 8 lipca 1932 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1929 r. o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 61, poz. 576).

§ 91. Skazanie wyrokiem sądu karnego, które w myśl ustaw karnych, obowiązujących na obszarze Państwa Polskiego do czasu wejścia w życie kodeksu karnego z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 571) pociągało za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego, stanowi przeszkodę do mianowania, zaliczenia lub przyjęcia w charakterze praktykanta i powoduje zastosowanie do pracownika tych samych rygorów, jak dodatkowa kara utraty praw publicznych.

§ 92. Do pracowników etatowych, którzy do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego byli pracownikami etatowymi i do pracowników stałych, którzy do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego byli pracownikami nieetatowymi, nie mają zastosowania postanowienia § 83.

§ 93. Do pracowników stałych, którzy do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego byli pracownikami nieetatowymi, stosuje się przy pociąganiu ich do odpowiedzialności służbowej w trybie dyscyplinarnym postanowienia, dotyczące pracowników etatowych (§ 61 i § 62).

§ 94. Do pracowników stałych, którzy do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego byli pracownikami nieetatowymi, niema zastosowania postanowienie § 81 pkt. 2). Do pracowników tych odnoszą się postanowienia § 81 pkt. 1) lit. a) i b).

§ 95. Pracownikom stałym, którzy do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego byli pracownikami próbnymi, liczy się do okresu 10 lat, oznaczonego w § 83 ust. (1) pkt. 2), czas służby, spędzony w charakterze pracownika próbnego, po 1 października 1929 r.

§ 96. (1) Postanowienia o odpowiedzialności dyscyplinarnej stosuje się do spraw dyscyplinarnych niezakończonych jeszcze prawomocnie w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, przy wznowieniu zaś postępowania dyscyplinarnego również do spraw przeprowadzonych według dawniejszych przepisów dyscyplinarnych.

(2) Właściwa władza może zastosować postanowienia § 72 do kar porządkowych i dyscyplinarnych, nałożonych po 1 września 1929 r. i odpowiadających karom, wymienionym w tym paragrafie.

§ 97. Do pracowników P. K. P., obywateli W. M. Gdańska, stosuje się postanowienia rozporządzenia niniejszego z odchyleniami, wynikającemi — zgodnie z art. 104 traktatu pokoju z dnia 28 czerwca 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 35, poz. 200) — z porozumień polsko - gdańskich oraz z prawomocnych decyzyj Wysokiego Komisarza Ligi Narodów.

§ 98. (1) Postanowienia § 88 ust. (3) nie mają zastosowania do pracowników, którzy przed 1 września 1929 r. byli pracownikami etatowymi lub nieetatowymi.

(2) Do pracowników tych należy w przypadkach, wymienionych w § 88 ust. (3) stosować rygory przewidziane dla tego rodzaju występków służbowych w przepisach służbowych, którym do dnia 1 września 1929 r. pracownicy ci podlegali.

§ 99. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Komunikacji.

§ 100. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1934 r.

(2) Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1929 r. o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 447) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1932 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1929 r. o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 61, poz. 576).

Prezes Rady Ministrów: *J. Jędrzejewicz*

Minister Komunikacji: *M. Butkiewicz*

16.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 1 stycznia 1934 r.

o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

(Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 4, poz. 24).

Na podstawie art. 24 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr. 89, poz. 705) zarządza się co następuje:

§ 1. (1) Rozporządzenie niniejsze normuje uposażenie pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe":

1) mianowanych na stanowiska etatowe i zwanych pracownikami etatowymi;

2) zaliczonych w poczet pracowników mających stałe zajęcia służbowe i zwanych pracownikami stałymi;

3) odbywających służbę przygotowawczą na stanowiska etatowe i zwanych praktykantami.

(2) W postanowieniach wspólnych dla wszystkich kategoryj pracowników nazywa się w dalszym ciągu rozporządzenia niniejszego pracowników etatowych, stałych i praktykantów pracownikami.

§ 2. Ustanawia się 14 grup uposażenia zasadniczego pracowników etatowych i praktykantów według następującej tabeli:

Grupa uposażenia	Kwota uposażenia miesięcznego w złotych
1	1000
2	700
3	550
4	450
5	390
6	335
7	295
8	260
9	225
10	200
11	175
12	150
13	125
14	100

§ 3. (1) Pracownicy stali otrzymują dzienne uposażenie zasadnicze zależnie od ich kategorji płacy i liczby dni, w których pracowali w ciągu miesiąca; pracownicy stali, pełniący służbę na zmiany we wszystkie dni tygodnia, otrzymują dzienne uposażenie zasadnicze również za dni odpoczynku, przypadającego w miesiącu według przepisów o czasie pracy na kolejach.

(2) Wysokość dziennego uposażenia zasadniczego pracowników stałych, pełniących służbę tylko w dni powszednie, wyznacza się według następującej tabeli:

TABELA PŁAC „A"

Kategorja płacy	Kwota uposażenia dziennego w złotych
1	9
2	8
3	7
4	6
5	5
6	4

(3) Wysokość dziennego uposażenia zasadniczego pracowników stałych, pełniących służbę na zmiany we wszystkie dni tygodnia, wyznacza się według następującej tabeli:

TABELA PŁAC „B"

Kategorja płacy	Kwota uposażenia dziennego w złotych
1	7.35
2	6.55
3	5.70
4	4.90
5	4.10
6	3.30

(4) Pracownicy stali, pełniący służbę w dni powszednie i w niektóre dni wolne od pracy, otrzymują dzienne uposażenie zasadnicze według tabeli płac A lub B.

§ 4. Uposażenie pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", którzy pełnią stale służbę na obszarze Wolnego Miasta Gdańska lub zagranicą, określają przepisy, wydane przez Ministra Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 5. (1) Praktykanci, dopuszczeni do płatnej służby przygotowawczej, otrzymują:

1) jeżeli posiadają wymagane na dane stanowisko wyższe wykształcenie, zakończone przepisanemi egzaminami — uposażenie grupy 11;

2) jeżeli posiadają wykształcenie gimnazjalne lub równorzędne — uposażenie grupy 12;

3) jeżeli posiadają zawodowe uzdolnienie do prowadzenia rzemiosła — uposażenie grupy 13;

4) jeżeli posiadają wykształcenie niższe od określonego w pkt. 2 lub 3 — uposażenie grupy 14.

(2) Przy pierwszem mianowaniu na stanowiska etatowe otrzymują praktykanci, posiadający wyższe wykształcenie uposażenie grupy 9 lub 8; inni praktykanci otrzymują uposażenie grupy bezpośrednio wyższej od odpowiedniej grupy, podanej w ust. (1).

(3) Przy zaliczeniu w poczet pracowników stałych otrzymują pracownicy biurowi i rzemieślnicy uposażenie 4 lub 5 kategorji płacy, inni zaś 5 lub 6 kategorji płacy.

§ 6. Minister Komunikacji określa najwyższe grupy uposażenia, które mogą otrzymywać pracownicy na danych stanowiskach oraz najwyższe kategorje płacy dla pracowników, wykonywujących dane zajęcia służbowe i ustala zasady przyznawania pracownikom etatowym i stałym wyższego uposażenia.

§ 7. Pracownikom, pełniącym służbę w m. st. Warszawie przyznaje się dodatek lokalny w następującej wysokości:

1) pracownikom etatowym i praktykantom:

W grupie uposażenia	złotych miesięcznie
1	150
2	100
3	80
4	65
5	60
6	50
7	45
8	40
9	35
10	30
11	25
12	20
13	20
14	15

2) pracownikom stałym:

W kategorji płacy	opłacanym według	
	tabeli płac A	tabeli płac B
	złotych dziennie	
1	1.40	1.15
2	1.20	1.00
3	1.00	0.80
4	0.80	0.65
5	0.80	0.65
6	0.60	0.50

§ 8. Pracownikom, pełniącym służbę na obszarze półwyspu Hel oraz w miastach: Gdyni, Katowicach, Królewskiej Hucie, Tarnowskich Górach, Mysłowicach, Cieszynie, Bielsku w województwie śląskiem, Białej w województwie krakowskiem, przyznaje się dodatek lokalny w następującej wysokości:

1) pracownikom etatowym i praktykantom:

W grupie uposażenia	złotych miesięcznie
1	100
2	70
3	55
4	45
5	40
6	35
7	30
8	25
9	20
10	20
11	15
12	15
13	10
14	10

2) pracownikom stałym:

W kategorji płacy	opłacanym według	
	tabeli płac A	tabeli płac B
	złotych dziennie	
1	0.80	0.65
2	0.80	0.65
3	0.60	0.50
4	0.60	0.50
5	0.40	0.35
6	0.40	0.35

§ 9. (1) Pracownicy, mianowani na stanowiska kierownicze, otrzymują dodatek funkcyjny. Postanowienie to ma zastosowanie także do pracowników, pełniących obowiązki, przywiązane do stanowisk kierowniczych, z tą różnicą, że prawo do dodatku funkcyjnego powstaje dopiero po upływie dwóch miesięcy pełnienia tych obowiązków, z dniem pierwszym najbliższego miesiąca kalendarzowego.

(2) Równocześnie można otrzymywać tylko jeden dodatek funkcyjny; w razie zbiegu tytułów do dwóch lub więcej dodatków funkcyjnych służy uprawnionemu prawo wyboru.

(3) Dodatek funkcyjny nie należy się:

1) pracownikom, pozostającym w stanie nieczynnym;

2) pracownikom, zawieszonym w pełnieniu służby;

3) pracownikom, niepełniącym z jakiegokolwiek powodu, co najmniej przez dwa miesiące czynności, przywiązanych do stanowiska kierowniczego.

(4) Stanowiska kierownicze i wysokość dodatku funkcyjnego w granicach od 25 do 600 zł miesięcznie określa Minister Komunikacji w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów i Ministrem Skarbu.

§ 10. (1) Pracownikom mogą być przyznawane dodatki, uzasadnione szczególnemi właściwościami służby lub wydajnością i racjonalizacją pracy.

(2) Warunki przyznawania i wysokość dodatków, uzasadnionych wydajnością i racjonalizacją pracy, dodatków za służbę nocną, dodatków dla drużyn parowozów (wagonów motorowych, elektrowozów) lub pociągów i służby lotnictwa cywilnego określa Minister Komunikacji; warunki przyznawania i wysokość innych dodatków, uzasadnionych szczególnemi właściwościami służby, określa Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 11. (1) Pracownikowi służy prawo do jednego tylko uposażenia, jako wynagrodzenia za ogół czynności służbowych, połączonych z jego stanowiskiem (zajęciem) służbowem. Za spełnianie stałych czynności dodatkowych, niezwiązanych ze stanowiskiem (zajęciem) pracownika, może on otrzymywać dodatkowe wynagrodzenie, którego wysokość określa Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

(2) Pracownicy stali otrzymują za służbę poza ustalonemi godzinami pracy dodatkowe wynagrodzenie, które określa Minister Komunikacji.

§ 12. Należności pracowników w razie pełnienia czynności poza zwykłem miejscem służbowem i w przypadkach przeniesienia określa Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 13. Minister Komunikacji określa:

1) kategorje pracowników, obowiązanych do noszenia umundurowania w służbie, oraz warunki przyznania umundurowania po cenach ulgowych;

2) warunki udzielania i spłaty oraz wysokość zaliczek na uposażenie;

3) warunki korzystania przez pracowników, ich rodziny i domowników z bezpłatnego lub ulgowego przejazdu i przewozu środkami komunikacyjnemi, pozostającemi pod zarządem Ministra Komunikacji.

§ 14. Pracownik i jego rodzina mają prawo do opieki lekarskiej i środków leczniczych w zakresie, który określa Minister Komunikacji.

§ 15. Pracownicy mogą otrzymywać nagrody pieniężne i zasiłki, na wypłatę których wstawiane będą corocznie odpowiednie sumy do planu finansowo - gospodarczego przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe". Również wstawiane będą do planu finansowo-gospodarczego przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" specjalne sumy dla pracowników utrzymujących liczniejszą rodzinę.

§ 16. Uposażenie, zasiłki i nagrody pieniężne, wypłacane na zasadzie rozporządzenia niniejszego, wolne są od państwowego podatku dochodowego i opłaty emerytalnej (art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 październikа 1933 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych, Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663).

§ 17. (1) Minister Komunikacji określa, w jakich rozmiarach i pod jakiemi warunkami pracownik może otrzymywać mieszkanie służbowe lub inne w budynkach, pozostających pod zarządem Ministra Komunikacji, oraz ustala normy należności za te mieszkania.

(2) Pracownicy, zajmujący mieszkania służbowe, powinni na wezwanie władzy opróżnić mieszkanie częściowo w terminie do dni 28 od dnia doręczenia im wezwania władzy, a całkowicie w terminie do trzech miesięcy od dnia doręczenia wezwania, w przypadkach:

1) rozwiązania stosunku służbowego;

2) zmiany stanowiska służbowego (zajęcia), z powodu którego nastąpiło wyznaczenie mieszkania.

(3) W razie dobrowolnego wystąpienia ze służby całkowite opróżnienie mieszkania służbowego powinno nastąpić z dniem rozwiązania stosunku służbowego.

(4) W przypadkach nieopróżnienia mieszkania służbowego w oznaczonych terminach władza pracownika może zarządzić eksmisję z zajmowanego mieszkania w drodze administracyjnej, za pośrednictwem organów bezpieczeństwa publicznego.

§ 18. Prawo do uposażenia powstaje:

1) dla wstępujących do służby, czy to po raz pierwszy czy ponownie, jeżeli istotne objęcie służby nie nastąpiło z dniem pierwszym miesiąca kalendarzowego, lecz w ciągu miesiąca — od dnia objęcia służby; uposażenie za czas do pierwszego dnia najbliższego miesiąca oblicza się dla pracowników etatowych i praktykantów w wysokości dziennej po 1/30 części miesięcznego uposażenia; postanowienie to dotyczy także ponownego powołania emeryta do służby, powinien on jednak za ten czas i w takim samym stosunku zwrócić Skarbowi Państwa lub przedsiębiorstwu „Polskie Koleje Państwowe" pobrane do końca miesiąca zaopatrzenie emerytalne (odszkodowanie za nieszczęśliwy wypadek); przepis co do częściowego obliczania uposażenia pracowników etatowych i praktykantów ma również zastosowanie we wszystkich innych przypadkach, w których pracownikowi etatowemu i praktykantowi nie należy się uposażenie miesięczne w całości;

2) w innych przypadkach z dniem pierwszym najbliższego miesiąca kalendarzowego po dniu mianowania lub po dniu powstania warunków, uzasadniających zmianę uposażenia, jeżeli dzień mianowania albo zmiany warunków nie zbiega się z terminem płatności uposażenia; w razie zmiany miejsca służbowego, pociągającego za sobą zmianę wysokości uposażenia, prawo do uposażenia, odpowiadającego nowemu miejscu służbowemu, przysługuje od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego po zwolnieniu od poprzednich obowiązków służbowych.

§ 19. Uposażenie powinno być obniżone:

1) w razie przeniesienia pracownika na własną prośbę na stanowisko (zajęcie) niższe, jeżeli ostatnio pobierane uposażenie przekracza najwyższe uposażenie, jakie w myśl przepisów mogą otrzymywać pracownicy na tem stanowisku (zajęciu);

2) w wykonaniu orzeczenia dyscyplinarnego.

§ 20. (1) Pracownik etatowy i praktykant zachowuje prawo do uposażenia w czasie nieobecności na służbie z powodu choroby.

(2) Pracownik stały zachowuje prawo do uposażenia w czasie choroby, spowodowanej wypadkiem, doznanym w służbie bez własnej winy.

(3) W innych przypadkach choroby pracownik stały otrzymuje 75% uposażenia, jakie należałoby się mu za dni, w których byłby pełnił w tym czasie służbę lub korzystał z odpoczynku, należnego według przepisów o czasie pracy na kolejach.

(4) W czasie urlopu dla poratowania zdrowia (zdrowotnego) pracownikowi służy prawo do uposażenia w wysokości określonej w ust. (1), (2) lub (3).

§ 21. (1) W czasie urlopu wypoczynkowego pracownicy zachowują prawo do uposażenia, przyczem pracownicy stali, opłacani według § 3 ust. (2),

otrzymują uposażenie za każdy dzień powszedni, a pracownicy stali, opłacani według § 3 ust. (3), za każdy kalendarzowy dzień miesiąca, przypadający w czasie urlopu wypoczynkowego.

(2) Pracownik, który z polecenia władzy nie wykorzystał urlopu wypoczynkowego w całości lub części, otrzymuje za każdy dzień niewykorzystanego urlopu odszkodowanie w wysokości i na warunkach, określonych przez Ministra Komunikacji.

§ 22. Pracownik zachowuje prawo do uposażenia w wysokości określonej w § 20 ust. (1) lub (3), w czasie nieobecności na służbie z powodu odosobnienia, wywołanego, w myśl obowiązujących przepisów, chorobą zakaźną wśród domowników.

§ 23. W czasie pozostawania w stanie nieczynnym pracownik zachowuje prawo do uposażenia.

§ 24. (1) Na czas pełnienia obowiązkowej służby wojskowej w szeregach pracownik etatowy i praktykant traci prawo do uposażenia od najbliższego terminu płatności, a pracownik stały od dnia odejścia ze służby kolejowej do służby wojskowej. Po powrocie z tej służby do służby kolejowej, pracownikowi służy prawo do uposażenia według zasad, określonych w § 18 pkt. 1.

(2) W czasie odbywania ćwiczeń wojskowych pracownik etatowy i praktykant otrzymuje uposażenie w całości, pracownik stały, utrzymujący rodzinę (żonę, dzieci) — 75%, pracownik stały, samotny — połowę uposażenia.

(3) Pracownik powołany do służby wojskowej na skutek mobilizacji lub ze względów na bezpieczeństwo Państwa, otrzymuje uposażenie, określone dla powołanych do służby wojskowej podczas mobilizacji; jeżeli uposażenie pracownika etatowego i praktykanta z tytułu służby wojskowej jest niższe od jego uposażenia w służbie kolejowej, otrzymuje on od przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" różnicę do wysokości uposażenia w służbie kolejowej; pracownik stały otrzymuje od przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" różnicę do wysokości połowy uposażenia w służbie kolejowej, jeżeli jego uposażenie w służbie wojskowej jest niższe od połowy uposażenia w służbie kolejowej. Przy obliczaniu różnic uwzględnia się każdorazowo zmiany, zachodzące w uposażeniu w służbie kolejowej i wojskowej.

§ 25. (1) W razie dostania się pracownika do niewoli lub zaginięcia na terenie działań wojennych, prawo do uposażenia ulega zawieszeniu do dnia jego powrotu. Jeżeli jednak przebywający w niewoli (zaginiony) pozostawił rodzinę (żonę, dzieci), zawieszeniu ulega tylko połowa uposażenia.

(2) Rodzina (żona, dzieci) przebywającego w niewoli (zaginionego) pracownika, której jest jedynym żywicielem, otrzymuje różnicę między wypłacanem jej uposażeniem wojskowem a połową uposażenia pracownika w służbie kolejowej. W tych samych granicach wypłaca się żonie, żyjącej w separacji oraz dzieciom pracownika, jeżeli pobierają alimenty, część uposażenia w wysokości alimentów.

(3) W przypadkach, w których okoliczności towarzyszące dostaniu się do niewoli, wskazują na to, że pracownik popadł w niewolę rozmyślnie, zawiesza się również prawo do uposażenia, wypłacanego rodzinie.

(4) Po powrocie pracownika i po stwierdzeniu, że dostał się do niewoli lub zaginął bez własnej winy, otrzymuje on za cały czas niewoli (zaginięcia) uposażenie, określone w § 24 ust. (3), z potrąceniem kwot uposażenia, wypłaconego rodzinie w czasie jego niewoli (zaginięcia).

(5) Jeżeli pracownik, który zaginął na terenie działań wojennych, nie odnajdzie się najpóźniej w ciągu roku od dnia ratyfikacji traktatu pokoju, rodzina zaginionego traci prawo do uposażenia, otrzymuje natomiast tymczasowe zaopatrzenie w myśl obowiązujących przepisów. W wyjątkowych przypadkach Minister Komunikacji władny jest przedłużyć ten termin.

§ 26. Postanowienia, zawarte w § 24 ust. (3) i w § 25 stosuje się do pracownika, który w czasie zarządzonej mobilizacji lub w ciągu trwania wojny wstępuje dobrowolnie do służby wojskowej, jeżeli uzyskał zezwolenie władzy na dobrowolne wstąpienie do wojska.

§ 27. (1) W czasie trwania zawieszenia w służbie pracownik etatowy i praktykant otrzymuje połowę uposażenia od najbliższego terminu płatności, a pracownik stały od dnia zawieszenia w służbie.

(2) Jeżeli zawieszenie pracownika w służbie nastąpiło wskutek:

1) tymczasowego aresztowania,

2) nieprawomocnego wyroku sądu karnego, orzekającego utratę praw publicznych,

3) nieprawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego o wydaleniu ze służby,

wstrzymuje mu się wypłatę uposażenia do dnia zwolnienia z aresztu tymczasowego lub do dnia prawomocności wyroku sądu karnego albo orzeczenia dyscyplinarnego.

(3) Wypłatę uposażenia wstrzymuje się również pracownikowi, przeniesionemu w stan nieczynny, na czas trwania okoliczności, które spowodowałyby zawieszenie go w służbie z równoczesnem wstrzymaniem uposażenia, gdyby pozostawał w służbie czynnej.

(4) W razie umorzenia postępowania karnego lub dyscyplinarnego, uniewinnienia pracownika, nałożenia na niego kary porządkowej albo kary dyscyplinarnej, z wyjątkiem kary obniżenia uposażenia bez przeniesienia lub z przeniesieniem do innej miejscowości, zwolnienia bądź też wydalenia ze służby, wypłaca się pracownikowi wstrzymane uposażenie.

§ 28. (1) Pracownikowi służy prawo do uposażenia utraconego wskutek kary dyscyplinarnej, jeżeli we wznowionem postępowaniu dyscyplinarnem uniewinniono go.

(2) Prawo to służy w razie śmierci pracownika członkom jego rodziny, uprawnionym do zaopatrzenia wdowiego lub sierocego.

§ 29. (1) Prawo do uposażenia nie przysługuje:

1) w czasie, w którym pracownikowi należą się diety z tytułu piastowania mandatu posła lub senatora;

2) za dni, w których na zarządzenie Ministra Komunikacji nie zatrudniano pracowników w służbie;

3) w czasie samowolnego opuszczenia lub uchylenia się od służby;

4) w czasie odbywania kary pozbawienia wolności.

(2) Wypłacone za powyższe okresy czasu uposażenie ulega zwrotowi.

(3) W przypadkach, w których pracownik nie ma prawa do uposażenia, nie przysługuje mu również prawo do innych należności, a z wyjątkiem przypadków, wskazanych w ust. (1) pkt. 2, także do świadczeń, określonych na podstawie rozporządzenia niniejszego; w czasie, w którym należy się pracownikowi uposażenie zmniejszone, odpowiedniemu zmniejszeniu ulegają inne przysługujące mu należności, określone na podstawie rozporządzenia niniejszego.

§ 30. (1) W przypadkach, wymienionych w § 27 ust. (2) i w § 29 ust. (1) pkt. 4, władza może przyznać rodzinie (żonie, dzieciom) pracownika na czas, w którym nie pobiera on uposażenia, zasiłek na utrzymanie, nieprzewyższający połowy uposażenia pracownika.

(2) Zasiłek potrąca się w razie wypłaty wstrzymanego uposażenia.

§ 31. Prawo do uposażenia gaśnie:

1) w razie śmierci pracownika etatowego i praktykanta, z ostatnim dniem kalendarzowego miesiąca, w którym nastąpiła śmierć,

2) w razie śmierci pracownika stałego z dniem śmierci,

3) w innych przypadkach z dniem rozwiązania stosunku służbowego.

§ 32. (1) Z uposażenia mogą być dokonywane potrącenia na podstawie:

1) postanowień ustaw;

2) tytułów egzekucji sądowej, zaopatrzonych klauzulą wykonalności;

3) zarządzeń władz administracyjnych lub władz przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

(2) Na podstawie zarządzeń administracyjnych potrącenia mogą być dokonywane jedynie w celu zaspokojenia roszczeń:

1) Skarbu Państwa z tytułu należności i danin;

2) przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" z tytułu stosunku służbowego albo odpowiedzialności materjalnej pracowników za szkody, wynikłe z ich winy i w związku z ich czynnościami służbowemi.

(3) Roszczeniom Skarbu Państwa tudzież przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" służy, bez względu na czas ich powstania, pierwszeństwo zaspokojenia przed innemi roszczeniami. Wyjątek stanowią roszczenia o alimenty, które powinny być traktowane narówni z roszczeniami Skarbu Państwa i przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

(4) Co do dopuszczalności i wysokości potrąceń, należy stosować przepisy dotyczące egzekucji sądowej i administracyjnej. Nie dotyczy to następujących należności, które można potrącać w całości, niezależnie od potrąceń z innego tytułu:

1) rat zaliczek na uposażenie;

2) opłat za świadczenia Skarbu Państwa lub przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" w naturze;

3) potrąceń wypłaconego uposażenia za czas, w którym nie przysługuje prawo do uposażenia;

4) kar pieniężnych, przewidzianych w przepisach o stosunku służbowym;

5) niedoborów przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", ujawnionych przy rewizji kas, powstałych w związku z czynnościami służbowemi pracowników;

6) należności za przejazd pracowników, ich rodzin i domowników bez biletów lub za biletami nieważnemi albo niewłaściwemi.

(5) Z tytułu kar pieniężnych nie można potrącać miesięcznie więcej niż 1/10 część uposażenia.

(6) Potrącenia uskutecznia władza asygnująca uposażenie.

§ 33. Terminy płatności uposażenia określa Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 34. Odstępowanie pod jakimkolwiek tytułem prawa do uposażenia jest niedozwolone. Każda przeciwna temu umowa jest nieważna.

§ 35. Pracownik zwolniony ze służby, który nie ma prawa ani do zaopatrzenia emerytalnego, ani do odprawy z mocy obowiązujących przepisów emerytalnych, otrzymuje jednorazową odprawę w wysokości i na zasadach, ustanowionych przez Ministra Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 36. W razie śmierci pracownika przyznaje się osobie, która poniesie koszty pogrzebu, zwrot tych kosztów, przyczem:

1) jeżeli koszty pogrzebu poniesie żona, dzieci lub rodzice, przyznaje się na pokrycie tych kosztów ryczałt w wysokości trzymiesięcznego ostatniego uposażenia zmarłego pracownika;

2) jeżeli koszty pogrzebu ponosi inna osoba, przyznaje się jej zwrot kosztów rzeczywiście poniesionych i udowodnionych, najwyżej jednak do wysokości, określonej w pkt. 1.

§ 37. (1) Roszczenia pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", wynikające z tytułu uposażenia, przedawniają się po upływie lat trzech od dnia powstania tytułu prawnego.

(2) Roszczenia pracowników z tytułu innych należności, określonych na podstawie rozporządzenia niniejszego, przedawniają się po upływie trzech miesięcy od dnia powstania tytułu prawnego.

(3) Bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przedsięwziętą przez pracownika u władzy przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", asygnującej uposażenie, w celu ustalenia lub dochodzenia wierzytelności.

§ 38. Funkcjonarjusze państwowi Ministerstwa Komunikacji, przeniesieni z urzędu do służby w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe", otrzymują uposażenie zasadnicze co najmniej równe ostatnio pobieranemu w służbie państwowej uposażeniu zasadniczemu.

Postanowienia przejściowe i końcowe.

§ 39. (1) Uposażenie, określone dla pracowników etatowych, otrzymują pracownicy, którzy do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego byli pracownikami etatowymi lub kandydatami na pracowników etatowych.

(2) Pracownicy, którzy do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego byli pracownikami nieetatowymi lub próbnymi, otrzymują uposażenie, określone dla pracowników stałych.

§ 40. (1) Pracownicy, pozostający w służbie w dniu 1 lutego 1934 r., zostają zaszeregowani do następujących grup uposażenia lub kategoryj płacy:

1) pracownicy etatowi:

dotychczasowa grupa uposażenia	grupa uposażenia według rozporządzenia niniejszego
IV	2
V	3
VI	5
VII	7
VIII	8
IX	9
X	10
XI	11
XII i XIII	12
XIV i XV	13
XVI	14

2) kandydaci na pracowników etatowych:

dotychczasowa grupa uposażenia lub kategorja płacy	grupa uposażenia według rozporządzenia niniejszego
VIII	9
1	10
2	11
3 i 4	12
5 i 6	13
7 i 8	14

3) pracownicy nieetatowi i próbni:

do ychczasowa kategorja płacy	kategorja płacy według rozporządzenia niniejszego
1	2
2	3
3 i 4	4
5 i 6	5
7 i 8	6

(2) Minister Komunikacji władny jest w wyjątkowych przypadkach zaszeregować pracownika z dniem 1 lutego 1934 r. do bezpośrednio wyższej grupy (kategorji), niż to wynika z ust. (1).

§ 41. (1) Pracownicy, których dotychczasowa płaca netto jest wyższa od uposażenia zasadniczego wraz z ewentualnym dodatkiem lokalnym i funkcyjnym, przyznanego z dniem 1 lutego 1934 r., otrzymują zasiłek wyrównawczy do wysokości dotychczasowej płacy netto, zmniejszonej najwyżej o 7%.

(2) Nie wypłaca się zasiłku wyrównawczego w przypadkach, w których zasiłek ten miałby wynosić miesięcznie mniej, niż 5 zł, jeżeli chodzi o pracowników, pobierających uposażenie grupy 7 i niższych lub uposażenie wedle kategoryj płacy, a mniej niż 10 zł, jeżeli chodzi o pobierających uposażenie grupy 6 i wyższych.

(3) Przez dotychczasową płacę netto, w rozumieniu ust. (1), uważa się uposażenie, jakie przysługiwało za miesiąc styczeń 1934 r. (pracownikom nieetatowym i próbnym, pełniącym służbę tylko w dni powszednie za 25 dni, a pełniącym służbę na zmianę we wszystkie dni tygodnia za 30 dni) wraz z dodatkiem regulacyjnym, ekonomicznym, mieszkaniowym, kresowym, wyrównawczym, 5% zasiłkiem dla pracowników nieetatowych i próbnych, dodatkiem wyrównawczym przyznanym pracownikom nieetatowym i próbnym Kolei Górnośląskich a wreszcie ze stałem wynagrodzeniem specjalnem u pracowników na stanowiskach kierowniczych, którzy otrzymają z dniem 1 lutego 1934 r. dodatek funkcyjny, — po potrąceniu podatku dochodowego, opłaty emerytalnej i opłaty na Fundusz Pracy.

(4) Stawki miesięczne zasiłku wyrównawczego, przyznanego pracownikom etatowym, zaokrągla

się do 5 zł lub do sumy podzielnej przez pięć w ten sposób, że sum poniżej 2 zł 50 gr. nie uwzględnia się, sumy od 2 zł 50 gr. wzwyż uzupełnia się do 5 zł. Stawki dzienne zasiłku wyrównawczego, przyznanego pracownikom stałym, zaokrągla się do najbliższej wyższej sumy, podzielnej przez pięć.

(5) Zasiłek wyrównawczy nie będzie wypłacany lub będzie odpowiednio zmniejszony, jeżeli prarji płacy);

1) otrzyma uposażenie wyższej grupy (kategorji płacy);

2) otrzyma dodatek funkcyjny, którego poprzednio nie pobierał lub pobierał w mniejszym wymiarze;

3) otrzymuje uposażenie zmniejszone;

4) nie otrzymuje uposażenia.

(6) Funkcjonarjuszom państwowym Ministerstwa Komunikacji, przeniesionym z urzędu do służby w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe", którym z dniem 1 lutego 1934 r. przyznano w służbie państwowej zasiłek wyrównawczy, wypłaca się powyższy zasiłek przy analogicznem zastosowaniu postanowienia ust. (5).

§ 42. Za pracowników zatrudnionych na obszarach województw poznańskiego, pomorskiego i śląskiego, którzy na podstawie przepisów obowiązujących w tych województwach, podlegają ustawowemu obowiązkowi ubezpieczenia na starość, na wypadek niezdolności do zarobkowania i śmierci i otrzymują w myśl rozporządzenia niniejszego uposażenie, określone po potrąceniu państwowego podatku dochodowego i opłaty emerytalnej, przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe" opłaca w całości składki ubezpieczeniowe.

§ 43. Roszczenia pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", wynikające z tytułu uposażenia i innych należności na podstawie przepisów, obowiązujących do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, przedawniają się po upływie trzech miesięcy od tego terminu, przy analogicznem zastosowaniu postanowień § 37 ust. (3), co do przerwy biegu przedawnienia.

§ 44. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Komunikacji.

§ 45. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1934 r.

(2) Z dniem tym tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy w sprawach, unormowanych rozporządzeniem niniejszem.

Prezes Rady Ministrów: *J. Jędrzejewicz*

Minister Komunikacji: *M. Butkiewicz*

17.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 stycznia 1934 r.

o zaopatrzeniu emerytalnem i odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

(Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 9, poz. 74).

Na podstawie art. 25 i 26 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr. 89, poz. 705), w brzmieniu zmienionem art. 11 ustawy z dnia 18 marca 1932 r. o zmianie niektórych przepisów, dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239) zarządza się co następuje:

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

§ 1. (1) Pracownicy przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", nazywanego w dalszym ciągu rozporządzenia niniejszego „P. K. P.", etatowi, stali i praktykanci, jako też pozostałe po nich wdowy i sieroty, mają prawo do zaopatrzeń według zasad określonych rozporządzeniem niniejszem.

(2) W postanowieniach wspólnych dla wszystkich kategoryj pracowników, nazywa się w dalszym ciągu rozporządzenia niniejszego pracowników etatowych, pracowników stałych i praktykantów — pracownikami.

(3) Emerytem w rozumieniu rozporządzenia niniejszego jest były pracownik, który przez rozwiązanie stosunku służbowego nabył prawo do zaopatrzenia emerytalnego.

Wysługa emerytalna.

§ 2. (1) Do wysługi emerytalnej zalicza się bez opłaty następujące okresy:

1) służby na P. K. P. od dnia uzyskania charakteru pracownika etatowego lub stałego, oraz okresy płatnej służby przygotowawczej praktykanta;

2) służby czynnej w wojsku polskiem;

3) służby odbytej w formacjach lub organizacjach wojskowych, uznanych przez Państwo jako polskie.

(2) Pracownikom, wymienionym w § 1 ust. (1), którzy ze służby cywilnej państwowej lub zawodowej wojskowej, lub też ze służby w państwowem przedsiębiorstwie „Polska Poczta, Telegraf i Telefon", przeszli bezpośrednio do służby na P. K. P., zalicza się do wysługi emerytalnej okresy, zaliczalne do wysługi emerytalnej w służbie poprzedniej. Postanowienie to nie ogranicza przepisów o przekazywaniu składek za funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

(3) Okresy czynnej działalności, zmierzającej do odzyskania niepodległości Państwa Polskiego, oraz okres odbywania kar, orzeczonych przez władze byłych państw zaborczych za taką działalność, zalicza się do wysługi emerytalnej na warunkach

i w trybie ustanowionym dla funkcjonarjuszów państwowych.

(4) Pracownikowi przysługuje w ciągu 2 lat, od chwili uzyskania charakteru pracownika etatowego lub stałego, prawo żądania zaliczenia do wysługi emerytalnej za opłatą niepoliczalnych do wysługi emerytalnej w Państwie Polskiem następujących okresów:

1) służby państwowej;

2) służby w samorządzie terytorjalnym;

3) służby kolejowej zarówno państwowej jak i prywatnej;

4) studjów na jednym z wydziałów uniwersytetu, lub w równorzędnym zakładzie naukowym, lecz tylko w przypadkach całkowitego zakończenia studjów przepisanemi egzaminami jednak w ilości nie większej niż 4 lata.

(5) Należność za zaliczenie okresów wymienionych w ust. (4) wynosi 8% uposażenia zasadniczego, pobieranego w miesiącu zgłoszenia odpowiedniego żądania, za cały okres podlegający zaliczeniu, wraz z odsetkami składanemi. Odsetki te oblicza się w stosunku miesięcznym według miesięcznej stopy 0,5%, za okres podlegający zaliczeniu, w stosunku zaś rocznym według rocznej stopy 6% za resztę okresu wysługi emerytalnej, osiągniętej na podstawie tego zaliczenia w dniu formalnego dokonania zaliczenia. Jeżeli okres podlegający zaliczeniu leży między poszczególnemi okresami zaliczonemi już do wysługi emerytalnej, odsetki w stosunku rocznym oblicza się od pierwszego dnia następującego po ostatnim dniu okresu, podlegającego zaliczeniu. Przy obliczaniu procentów składanych w stosunku miesięcznym nie uwzględnia się ułamków miesiąca, przy obliczaniu zaś procentów składanych w stosunku rocznym nie uwzględnia się ułamków roku (§ 47).

(6) Do wysługi emerytalnej nie zalicza się okresu zawieszenia w służbie za który pracownik nie otrzymuje uposażenia, ani też okresu bezpłatnego urlopu z wyjątkiem okresu urlopu, otrzymanego na czas sprawowania przez pracownika mandatu do jednej z izb ustawodawczych, który zalicza się do wysługi emerytalnej za opłatą. Należność za to zaliczenie wynosi 8% uposażenia zasadniczego, pobieranego w ostatnim miesiącu przed urlopem za cały okres podlegający zaliczeniu.

(7) Pracownik, który w chwili rozwiązania stosunku służbowego nie spłacił całej należności za zaliczenie okresów wymienionych w ust. (4) i (6), tudzież wdowa i sieroty po takim pracowniku, korzystają z zaliczenia okresów, odpowiadających uiszczonej części należności. Jeśli pracownik (wdowa i sieroty) nie nabył prawa do zaopatrzenia — zwraca się wpłaconą sumę.

(8) Pracownikowi, który przed spłaceniem całej należności zrzeknie się zaliczenia, zwraca się wpłaconą sumę.

(9) Zrzeczenie się przez pracownika zaliczenia za opłatą pewnego okresu do wysługi emerytalnej przed wpłaceniem całej należności za to zaliczenie, pociąga za sobą utratę prawa do ponownego żądania zaliczenia za opłatą tego samego okresu w całości lub w części.

(10) W razie przyjęcia na służbę emeryta, mającego prawo do pobierania zaopatrzenia emerytalnego z funduszów P. K. P. i objęcia go na podstawie § 1 rozporządzeniem niniejszem, zalicza się bez opłaty do jego wysługi emerytalnej cały okres, który stanowił podstawę wymiaru zaopatrzenia (§ 15 p. 6)).

(11) Dany okres czasu może być tylko raz zaliczony do wysługi emerytalnej. Jeżeliby pracownikowi (wdowie) służyło na podstawie rozporządzenia niniejszego z dwu lub więcej tytułów prawo do zaliczenia jednego i tego samego okresu, zaliczenie następuje z tego tytułu, jaki wskaże uprawniony.

Prawo wyboru zaopatrzeń.

§ 3. (1) Z funduszów państwowych można pobierać tylko jedno zaopatrzenie. Jeżeli uprawnionemu służyło prawo do dwu lub więcej zaopatrzeń, wypłacanych z funduszów państwowych, ma on prawo wyboru.

(2) Powyższe prawo wyboru zaopatrzeń realizuje uprawniony w formie zrzeczenia się prawa do pozostałych zaopatrzeń (§ 16 ust. (1) p. 5), § 25 ust. (1) p. 4) i § 34 ust. (1) p. 4)).

(3) Wyjątek stanowią odszkodowania, przyznane na podstawie rozporządzenia niniejszego (§ 41, 42 i 43), oraz zaopatrzenia, przyznane na podstawie innych przepisów, które nie wyłączają możności jednoczesnego pobierania innego zaopatrzenia z funduszów państwowych.

Właściwość władz.

§ 4. Właściwość władz, powołanych do wydawania orzeczeń i zarządzeń, wynikających z rozporządzenia niniejszego, określają przepisy organizacyjne.

Wypłata zaopatrzeń i odszkodowań.

§ 5. (1) Zaopatrzenia i odszkodowania, należne na podstawie rozporządzenia niniejszego, wypłaca się w terminach, ustanowionych do wypłaty uposażenia zasadniczego pracowników etatowych.

(2) Roszczenia uprawnionych osób wynikające z tytułu zaopatrzeń i odszkodowań za nieszczęśliwe wypadki przedawniają się po upływie trzech lat od dnia powstania tytułu prawnego, wynikające zaś z tytułu innych należności, określonych na podstawie rozporządzenia niniejszego — po upływie trzech miesięcy od dnia powstania tytułu prawnego.

(3) Bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność, przedsięwziętą przez uprawnioną osobę u właściwej władzy, w celu ustalenia lub dochodzenia wierzytelności.

Zmiany wysokości przyznanych zaopatrzeń.

§ 6. Zmiany kwot uposażenia zasadniczego pracowników P. K. P., będą stosowane do zaopatrzeń wypłacanych na podstawie rozporządzenia niniejszego. Natomiast wszelkie zmiany co do zaszeregowania pracowników P. K. P. do grup uposażenia (kategoryj płac) nie dotyczą zaopatrzeń, do których powstało prawo przed terminem wprowadzenia tych zmian.

Potrącenia.

§ 7. (1) Ze świadczeń, wypłacanych na podstawie rozporządzenia niniejszego, mogą być dokonywane potrącenia na podstawie:

1) postanowień ustaw;

2) tytułów egzekucji sądowej, zaopatrzonych klauzulą wykonalności;

3) zarządzeń władz administracyjnych lub władz P. K. P.

(2) Na podstawie zarządzeń administracyjnych potrącenia mogą być dokonywane jedynie w celu zaspokojenia roszczeń Skarbu Państwa z tytułu należności i danin albo roszczeń P. K. P. z tytułu stosunku służbowego lub odpowiedzialności materjalnej pracowników za szkody wynikłe z ich winy i w związku z ich czynnościami służbowemi, oraz w celu wykonania orzeczenia dyscyplinarnego, skazującego na grzywnę.

(3) Przy pociąganiu do odpowiedzialności materjalnej emerytów za szkody, wynikłe z ich winy przed rozwiązaniem stosunku służbowego w związku z ich czynnościami służbowemi, stosuje się odpowiednio postanowienia § 38 i 39 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 23).

(4) Roszczeniom Skarbu Państwa, tudzież roszczeniom P. K. P. służy, bez względu na czas ich powstania, pierwszeństwo zaspokojenia przed innemi roszczeniami. Wyjątek stanowią roszczenia o alimenty, które winny być traktowane narówni z roszczeniami Skarbu Państwa i roszczeniami P. K. P.

(5) Co do dopuszczalności i wysokości potrąceń należy stosować przepisy, dotyczące egzekucji sądowej i administracyjnej. Nie dotyczy to takich należności, które mogą być potrącane z uposażenia pracowników w całości, niezależnie od potrąceń z innych tytułów. Należności takie potrąca się z zaopatrzeń i odpraw, niezależnie od potrąceń z innych tytułów, w ratach miesięcznych, do wysokości 1/5 zaopatrzenia albo 2/5 odprawy.

(6) Sumy należne tytułem pośmiertnego lub zwrotu kosztów pogrzebu (§ 40) tytułem zwrotu kosztów przesiedlenia (§ 39), jak również tytułem odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki (§ 41, 42, 43 i 44) nie ulegają żadnemu potrąceniu.

(7) Odstępowanie, pod jakimkolwiek tytułem, prawa do zaopatrzeń lub innych świadczeń, należnych na podstawie rozporządzenia niniejszego, jest niedozwolone. Każda przeciwna temu umowa jest nieważna.

Odpowiedzialność dyscyplinarna.

§ 8. (1) Emeryt podlega, niezależnie od odpowiedzialności sądowo-karnej, również odpowiedzialności dyscyplinarnej z powodu:

1) występku służbowego, którego dopuścił się w czasie pełnienia służby lub w stanie nieczynnym;

2) naruszenia tajemnicy służbowej po rozwiązaniu stosunku służbowego;

3) podstępnego uzyskania wyższego wymiaru zaopatrzenia emerytalnego, aniżeli należne na podstawie rozporządzenia niniejszego.

(2) Na emeryta mogą być nałożone następujące kary dyscyplinarne:

1) grzywna do wysokości 10% należnego za miesiąc zaopatrzenia emerytalnego na przeciąg czasu najwyżej do 1 roku;

2) zmniejszenie zaopatrzenia emerytalnego najwyżej do 50% na przeciąg czasu do lat 5;

3) stałe zmniejszenie zaopatrzenia emerytalnego najwyżej do 50%;

4) pozbawienie prawa do zaopatrzenia emerytalnego.

(3) Jeżeli emeryta uniewinniono we wznowionem postępowaniu dyscyplinarnem, służy mu prawo do zaopatrzenia emerytalnego, utraconego wskutek kary dyscyplinarnej. Wdowie i sierotom po takim emerycie służy prawo do zaopatrzenia wdowiego i sierocego, utraconego wskutek kary dyscyplinarnej, orzeczonej na emeryta.

(4) Przy kwalifikowaniu występku służbowego, ustalaniu właściwości komisyj dyscyplinarnych, powołanych do nakładania kar, tudzież przy postępowaniu dyscyplinarnem stosuje się postanowienia, dotyczące pracowników P. K. P., podlegających orzecznictwu dyscyplinarnemu przed komisjami dyscyplinarnemi.

Odwołanie.

§ 9. (1) Przeciw orzeczeniom i zarządzeniom, wydanym w sprawach unormowanych rozporządzeniem niniejszem, służy prawo odwołania w terminie czternastodniowym, w normalnym toku instancyj.

(2) Bieg terminu rozpoczyna się z dniem następującym po dniu doręczenia orzeczenia.

(3) Jeżeli koniec terminu przypada na niedzielę lub święto ustawowe, to termin upływa następnego dnia powszedniego. Termin uważa się za dotrzymany, jeśli przed jego upływem odwołanie wysłano pocztą.

Rozdział II.

1. ZAOPATRZENIA EMERYTALNE.

Prawo do zaopatrzenia emerytalnego.

§ 10. (1) Prawo do zaopatrzenia emerytalnego nabywa pracownik przez rozwiązanie stosunku służbowego, jeżeli osiągnął co najmniej 15 lat wysługi emerytalnej. Pracownik nie nabywa tego prawa, jeżeli stosunek służbowy rozwiązano przez wydalenie albo dobrowolne wystąpienie ze służby, tudzież w razie rozwiązania stosunku służbowego wskutek samowolnej nieobecności na służbie.

(2) Pracownik, mający 5 lat wysługi emerytalnej, nabywa prawo do zaopatrzenia emerytalnego przez rozwiązanie stosunku służbowego z powodu trwałej fizycznej lub umysłowej niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych, spowodowanej kalectwem albo chorobą, nabytą bez własnej winy po wstąpieniu do służby.

(3) Pracownik, nie mający 5 lat wysługi emerytalnej, nabywa prawo do zaopatrzenia emerytalnego przez rozwiązanie stosunku służbowego, spowodowane trwałą fizyczną lub umysłową niezdolnością do pełnienia obowiązków służbowych, po-

wstałą skutkiem nieszczęśliwego wypadku z powodu służby. Pracownik nie nabywa prawa do zaopatrzenia emerytalnego, jeżeli nieszczęśliwy wypadek, który uczynił go niezdolnym do pełnienia obowiązków służbowych, spowodował działaniem umyślnem, stwierdzonem w drodze sądowo-karnej.

(4) Pracownikowi, z którym po osiągnięciu co najmniej piętnastoletniej wysługi emerytalnej rozwiązany zostanie stosunek służbowy z powodu trwałej fizycznej lub umysłowej niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych, nie spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem, uprawniającej do odszkodowania z mocy § 41, dolicza się 10 lat do okresu wysługi emerytalnej, osiągniętej na podstawie rozporządzenia niniejszego, jeżeli pracownik ten utracił bez własnego przyczynienia się co najmniej 95% zdolności do zarobkowania.

(5) Przy obliczaniu piętnastoletniej albo pięcioletniej wysługi emerytalnej nie uwzględnia się postanowień § 12 ust. (3).

(6) Postanowienia ust. (1), (2), (4) i (5) stosuje się również do pracownika, z którym po powrocie ze służby wojskowej rozwiązano stosunek służbowy z powodu trwałej fizycznej lub umysłowej niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych, nabytej bez własnej winy po wstąpieniu do służby wojskowej.

(7) Były pracownik, którego wydalono ze służby wskutek prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego, albo też wskutek skazania prawomocnym wyrokiem sądu karnego na dodatkową karę utraty praw publicznych, nabywa prawo do zaopatrzenia emerytalnego (ust. (1)) w razie:

1) darowania mu skutków skazania albo ukarania dyscyplinarnego (§ 13 ust. (2));

2) wydania orzeczenia dyscyplinarnego we wznowionem postępowaniu dyscyplinarnem (zmiany orzeczenia dyscyplinarnego w trybie nadzoru przez zwierzchnika wyższego), opiewającego na karę zwolnienia ze służby.

(8) Były emeryt, który na podstawie § 15 p. 3) lub 4) utracił prawo do zaopatrzenia emerytalnego, odzyskuje to prawo w razie:

1) darowania mu skutków skazania albo ukarania dyscyplinarnego (§ 13 ust. (2));

2) wydania orzeczenia dyscyplinarnego we wznowionem postępowaniu dyscyplinarnem, opiewającego na karę niższą albo uwalniającego od winy (§ 13 ust. (2)).

Podstawa wymiaru zaopatrzenia emerytalnego.

§ 11. (1) Dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego przyjmuje się uposażenie zasadnicze, należne w ostatnim miesiącu przed rozwiązaniem stosunku służbowego, oraz ustalony okres wysługi emerytalnej.

(2) Dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego dla pracowników, obywateli polskich, zatrudnionych na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, przyjmuje się uposażenie zasadnicze, jakie dany pracownik pobierałby, gdyby był zatrudniony na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

(3) W razie nabycia prawa do zaopatrzenia emerytalnego w przypadkach, przewidzianych w § 10 ust. (3), przez praktykanta przyjętego do bezpłatnej służby przygotowawczej, przyjmuje się dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego uposażenie zasadnicze, należne pracownikowi P. K. P. w najniższej grupie uposażenia.

Wymiar zaopatrzenia emerytalnego.

§ 12. (1) Za okres 15 lat wysługi emerytalnej zaopatrzenie emerytalne wynosi 40% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru (§ 11). Za każdy następny rok wysługi wzrasta zaopatrzenie:

1) u pracownika etatowego i praktykanta o 3% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru, tak, że po osiągnięciu 35 lat lub więcej wysługi emerytalnej, wynosi ono 100% tej sumy (całkowite zaopatrzenie emerytalne);

2) u pracownika stałego o 2,4% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru, tak, że po osiągnięciu 40 lat lub więcej wysługi emerytalnej, wynosi ono 100% tej sumy (całkowite zaopatrzenie emerytalne).

(2) W razie nabycia prawa do zaopatrzenia emerytalnego przed osiągnięciem 15 lat wysługi emerytalnej (§ 10 ust. (2) i (3)), zaopatrzenie wynosi za okres wysługi do lat 10 włącznie 30% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru (§ 11); za każdy następny rok wysługi do 15 lat włącznie wzrasta o 2% tej sumy.

(3) Ułamki roku, wynoszące więcej niż 6 miesięcy, liczy się przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego jako cały rok, wynoszące zaś 6 miesięcy lub mniej odrzuca się.

(4) Każdy rok służby pracowników, zajętych stale na parowozie (wagonie motorowym lub elektrowozie), oraz pracowników w służbie konduktorskiej, zajętych stale przy obsłudze pociągów, liczy się przy wymiarze zaopatrzenia jako 14 miesięcy.

(5) Okres wojskowej służby polskiej od dnia rozpoczęcia działań wojennych do dnia podpisania traktatu pokoju liczy się przy wymiarze zaopatrzenia podwójnie. Również podwójnie liczy się przy wymiarze zaopatrzenia okres służby kolejowej polskiej oraz innej polskiej służby cywilnej państwowej, odbytej na terenie operacyjnym, podległym dowództwu armji, od dnia rozpoczęcia działań wojennych do dnia podpisania traktatu pokoju.

(6) Wysokość zaopatrzenia emerytalnego, do którego powstało prawo przez rozwiązanie stosunku służbowego na podstawie orzeczenia dyscyplinarnego, jak również wysokość zaopatrzenia emeryta, ukaranego prawomocnem orzeczeniem dyscyplinarnem orzekającem zmniejszenie zaopatrzenia, zmniejsza się stosownie do brzmienia orzeczenia dyscyplinarnego.

(7) Jeżeli emeryt rości sobie prawo do zaopatrzenia emerytalnego w wyższym wymiarze, aniżeli wypada z danych zawartych w jego aktach osobistych, powinien udowodnić swe roszczenia dokumentami. Wyższe zaopatrzenie otrzymuje emeryt od dnia pierwszego następującego miesiąca po udowodnieniu tego roszczenia.

Termin początkowy korzystania z prawa do zaopatrzenia emerytalnego.

§ 13. (1) Prawo pobierania zaopatrzenia emerytalnego nabywa uprawniony od dnia następującego po rozwiązaniu stosunku służbowego.

(2) W przypadkach określonych w § 10 ust. (7) i (8) prawo pobierania zaopatrzenia emerytalnego uprawniony nabywa, względnie odzyskuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu darowania skutków skazania, albo dyscyplinarnego ukarania, albo też wydania orzeczenia dyscyplinarnego we wznowionem postępowaniu dyscyplinarnem.

Poddawanie emerytów oględzinom lekarskim oraz powoływanie ich na służbę.

§ 14. (1) Właściwa władza może poddawać oględzinom lekarskim emeryta, który nabył prawo do zaopatrzenia emerytalnego przez rozwiązanie stosunku służbowego z powodów wymienionych w § 10 ust. (2), (3) i (6), a który nie ukończył jeszcze 60 lat. W razie stwierdzenia, że emeryt odzyskał zdolność do pełnienia obowiązków służbowych, właściwa władza może powołać go na służbę, jednak z uposażeniem nie niższem od tego uposażenia, które przyjęte było dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego.

(2) Emeryt, który nabył prawo do zaopatrzenia emerytalnego przez rozwiązanie stosunku służbowego z innych powodów niż wymienione w ust. (1), a który nie ukończył jeszcze 60 lat, może być każdej chwili powołany na służbę, jednak z uposażeniem nie niższem od tego, które przyjęte było dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego.

(3) Emeryt, któremu na podstawie § 10 ust. (4) doliczono przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego do jego wysługi emerytalnej 10 lat z powodu utraty 95% zdolności do zarobkowania, może być poddany każdego czasu oględzinom lekarskim. W razie stwierdzenia zmniejszenia się tej utraty poniżej 95%, zmniejsza się zaopatrzenie emerytalne przez obniżenie wysługi emerytalnej o ilość lat, doliczoną z tego tytułu.

(4) Dla oceny zdolności do pełnienia obowiązków służbowych, oraz zdolności do zarobkowania, miarodajne jest we wszystkich przypadkach, przewidzianych w rozporządzeniu niniejszem, orzeczenie Kolejowej Komisji Lekarskiej.

Wygaśnięcie prawa do zaopatrzenia emerytalnego.

§ 15. Prawo do zaopatrzenia emerytalnego gaśnie:

1) w razie śmierci emeryta;

2) jeżeli emeryt utraci obywatelstwo polskie, lub obywatelstwo Wolnego Miasta Gdańska;

3) jeżeli emeryt zostanie wyrokiem sądowym prawomocnie skazany na karę dodatkową utraty praw publicznych;

4) jeżeli emeryt zostanie orzeczeniem dyscyplinarnem prawomocnie ukarany, a orzeczenie opiewa na pozbawienie zaopatrzenia emerytalnego (§ 8 ust. (2), p. 4));

5) jeżeli emeryt powołany na służbę (§ 14) nie uczyni zadość wezwaniu w terminie trzydziestodniowym, licząc od dnia otrzymania wezwania;

6) w razie przyjęcia emeryta na służbę kolejową i objęcia go na podstawie § 1 rozporządzeniem niniejszem (§ 2 ust. (10)), lub w razie przyjęcia go na inną służbę państwową, dającą prawo do zaopatrzenia emerytalnego;

7) w razie zrzeczenia się zaopatrzenia na podstawie § 3.

Wstrzymanie wypłaty zaopatrzenia emerytalnego.

§ 16. (1) Wypłatę zaopatrzenia emerytalnego wstrzymuje się:

1) na okres przebywania ponad 6 miesięcy poza granicami Rzeczypospolitej i Wolnego Miasta Gdańska z wyjątkiem, jeżeli Minister Skarbu udzieli zezwolenia na pobieranie tego zaopatrzenia;

2) na okres przebywania w zakładzie dla umysłowo chorych, jeżeli połączone z tem koszta ponosi P. K. P. (§ 19, 28 i 37);

3) na okres pobierania uposażenia z funduszów państwowych na podstawie umowy o pracę, lub jakiegokolwiek uposażenia z funduszów samorządu terytorjalnego, gospodarczego, albo z funduszów instytucyj powszechnego ubezpieczenia społecznego. W każdym z tych przypadków wstrzymuje się wypłatę tylko takiej części zaopatrzenia emerytalnego, która łącznie z pozostałą częścią tego zaopatrzenia i z pobieranem uposażeniem przewyższałaby 150% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru danego zaopatrzenia emerytalnego;

4) na okres pobierania renty z Kasy Emerytalnej dla robotników kolei państwowych w b. dzielnicy pruskiej;

5) w razie, jeżeli uprawniony nie zrealizuje prawa wyboru zaopatrzenia (§ 3 ust. (2)).

(2) Po ustaniu przyczyny, z powodu której wstrzymano wypłatę zaopatrzenia emerytalnego, lub jego części, wznawia się wypłatę zaopatrzenia, lub wstrzymanej jego części od pierwszego dnia miesiąca po zgłoszeniu żądania wypłaty.

(3) Wypłatę zaopatrzenia emerytalnego wstrzymuje się również w razie:

1) nieprawomocnego wyroku sądu karnego, orzekającego karę dodatkową utraty praw publicznych;

2) nieprawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego, opiewającego na pozbawienie prawa do zaopatrzenia emerytalnego.

(4) W razie umorzenia postępowania karnego lub dyscyplinarnego, oraz w razie uniewinnienia emeryta, albo też skazania prawomocnym wyrokiem sądowym bez kary dodatkowej utraty praw publicznych, wznawia się wypłatę zaopatrzenia i wypłaca się je za cały okres przerwy. Natomiast w razie nałożenia kary, przewidzianej w § 8 ust. (2) p. 1), 2) i 3) wznawia się wypłatę zaopatrzenia i wypłaca się je za cały okres przerwy z uwzględnieniem postanowień orzeczenia dyscyplinarnego.

(5) Nadto wstrzymuje się wypłatę zaopatrzenia emerytalnego emerytowi, który uchyla się od oględzin lekarskich (§ 14 ust. (1) i (3)). Wypłatę wstrzymanego czasowo zaopatrzenia emerytalnego wznawia się dopiero wówczas, gdy emeryt podda się oględzinom. W razie wznowienia wypłaca się zaopatrzenie emerytalne za cały okres przerwy od dnia następującego po dniu wstrzymania tego zaopatrzenia,

jeżeli emeryt usprawiedliwi zwłokę w poddaniu się oględzinom lekarskim, w przeciwnym razie wypłaca się zaopatrzenie od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu dokonania oględzin lekarskich.

Odprawa.

§ 17. (1) W razie rozwiązania stosunku służbowego pracownik, który nie nabył prawa do zaopatrzenia emerytalnego, otrzymuje za każdy cały rok wysługi emerytalnej jednorazową odprawę w wysokości sumy przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego (§ 11 ust. (1) i (2) i § 46 ust. (6) i (7)). Wysokość odprawy nie może przewyższać sześciokrotnej sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego. Wyjątek stanowi odprawa dla pracownika, z którym rozwiązano stosunek służbowy po upływie okresu stanu nieczynnego; w tym przypadku wysokość odprawy nie może przekraczać trzykrotnej sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego.

(2) Pracownikowi, z którym rozwiązano stosunek służbowy na podstawie orzeczenia dyscyplinarnego, opiewającego na przyznanie części odprawy służy prawo tylko do tej części.

(3) Pracownik nie ma prawa do odprawy w razie rozwiązania stosunku służbowego z powodu:

1) wydalenia z wyjątkiem przypadków, określonych w § 10 ust. (7);

2) dobrowolnego wystąpienia ze służby;

3) samowolnej nieobecności na służbie.

2. ZAOPATRZENIA WDOWIE.

Prawo do zaopatrzenia wdowiego.

§ 18. (1) Prawo do zaopatrzenia służy:

1) wdowie po emerycie;

2) wdowie po pracowniku, który w dniu śmierci osiągnął co najmniej 5 lat wysługi emerytalnej;

3) wdowie po pracowniku, bez względu na okres jego wysługi emerytalnej, jeżeli przyczyną śmierci był nieszczęśliwy wypadek, dający prawo do zaopatrzenia emerytalnego (§ 10 ust. (3));

4) wdowie po byłym pracowniku albo po byłym emerycie w przypadkach, określonych w § 10 ust. (7) i (8).

(2) Wdowa nie ma prawa do zaopatrzenia:

1) jeżeli wspólność małżeńska została sądownie rozdzielona bez obowiązku męża do utrzymywania żony;

2) jeżeli małżeństwo zostało zawarte przez emeryta, emeryt zaś po zawarciu małżeństwa nie wstąpił na służbę P. K. P. i nie został objęty na podstawie § 1 rozporządzeniem niniejszem.

(3) Wdowa, która na podstawie § 24 p. 3) utraciła prawo do zaopatrzenia wdowiego, odzyskuje to prawo w razie darowania jej skutków skazania (§ 23 ust. (2)).

Zaopatrzenie żony emeryta umieszczonego w zakładzie dla umysłowo chorych.

§ 19. Żonie emeryta, umieszczonego w zakładzie dla umysłowo chorych (§ 37), służy według zasad rozporządzenia niniejszego, na okres wstrzymania wypłaty zaopatrzenia emerytalnego męża, prawo do zaopatrzenia w wysokości zaopatrzenia wdowiego (§ 16 ust. (1) p. 2)).

Zaopatrzenie żony zaginionego pracownika (emeryta).

§ 20. (1) Żona pracownika, który zaginął na terenie działań wojennych, otrzymuje po upływie roku od dnia ratyfikacji traktatu pokoju, tymczasowe zaopatrzenie w wysokości zaopatrzenia wdowiego.

(2) Żonie pracownika (emeryta), który zaginął w innych okolicznościach, Minister Komunikacji może przyznać tymczasowe zaopatrzenie w wysokości zaopatrzenia wdowiego. W razie powrotu emeryta potrąca się z jego zaopatrzenia emerytalnego sumy, wypłacone tytułem tymczasowego zaopatrzenia wdowiego.

(3) Wypłatę tymczasowego zaopatrzenia (ust. (1) i (2)) wstrzymuje się, jeżeli uprawniona po upływie okresu, wymaganego ustawowo do sądowego uznania zaginionego za zmarłego, nie przedstawi dowodów, że wszczęła kroki we właściwym sądzie w celu uzyskania odpowiedniego orzeczenia.

Zaopatrzenie żony w razie skazania męża.

§ 21. Minister Komunikacji może przyznać według zasad rozporządzenia niniejszego zaopatrzenie w wysokości zaopatrzenia wdowiego:

1) żonie pracownika, oraz wdowie po pracowniku, który w chwili rozwiązania stosunku służbowego nie nabył praw do zaopatrzenia emerytalnego z przyczyn, wymienionych w § 10 ust. (1);

2) żonie byłego emeryta, oraz wdowie po byłym emerycie, który na podstawie § 15 p. 3) lub 4) utracił prawo do zaopatrzenia emerytalnego.

Wymiar zaopatrzenia wdowiego.

§ 22. (1) Zaopatrzenie wdowie wynosi 50% zaopatrzenia emerytalnego, które mąż pobierał ostatnio przed śmiercią, lub do którego na podstawie rozporządzenia niniejszego miałby prawo w chwili śmierci.

(2) Czasowe zmniejszenie zaopatrzenia emerytalnego męża w drodze dyscyplinarnej nie wpływa na wysokość zaopatrzenia wdowiego.

(3) Postanowienia § 12 ust. (7) mają odpowiednie zastosowanie do wymiaru zaopatrzeń wdowich.

Termin początkowy korzystania z prawa do zaopatrzenia wdowiego.

§ 23. (1) Prawo do pobierania zaopatrzenia wdowiego służy od dnia następującego po dniu wstrzymania wypłaty uposażenia służbowego, lub zaopatrzenia emerytalnego męża.

(2) W przypadkach, określonych w § 18 ust. (3), prawo do zaopatrzenia wdowiego służy od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu darowania skutków skazania.

(3) W przypadkach, określonych w § 18 ust. (1) p. 4), prawo do pobierania zaopatrzenia wdowiego służy od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu darowania skutków skazania, albo dyscyplinar-

nego ukarania męża, albo też wydania orzeczenia dyscyplinarnego we wznowionem postępowaniu dyscyplinarnem.

Wygaśnięcie prawa do zaopatrzenia wdowiego.

§ 24. Prawo do zaopatrzenia wdowiego gaśnie:

1) w razie śmierci wdowy;

2) jeżeli wdowa utraci obywatelstwo polskie lub obywatelstwo Wolnego Miasta Gdańska;

3) jeżeli wdowa zostanie wyrokiem sądowym prawomocnie skazana na karę dodatkową utraty praw publicznych;

4) jeżeli wdowa zawrze związek małżeński (§ 26 ust. (2));

5) w razie zrzeczenia się zaopatrzenia na podstawie § 3.

Wstrzymanie wypłaty zaopatrzenia wdowiego.

§ 25. (1) Wypłatę zaopatrzenia wdowiego wstrzymuje się:

1) na okres przebywania ponad 6 miesięcy poza granicami Rzeczypospolitej i Wolnego Miasta Gdańska z wyjątkiem, jeżeli Minister Skarbu udzieli zezwolenia na pobieranie tego zaopatrzenia;

2) na okres pobierania jakiegokolwiek uposażenia z funduszów państwowych lub z funduszów samorządu terytorjalnego, gospodarczego, albo też z funduszów instytucyj powszechnego ubezpieczenia społecznego;

3) na okres pobierania renty z Kasy Emerytalnej dla robotników kolei państwowych w byłej dzielnicy pruskiej;

4) w razie, jeżeli uprawniona nie zrealizuje wyboru zaopatrzenia (§ 3 ust. (2)).

(2) Po ustaniu przyczyny, z powodu której wstrzymano wypłatę zaopatrzenia wdowiego, wznawia się wypłatę tego zaopatrzenia od pierwszego dnia miesiąca następującego po zgłoszeniu żądania wypłaty.

Odprawy wdowie.

§ 26. (1) Wdowa po pracowniku, która nie nabyła prawa do zaopatrzenia wdowiego, otrzymuje jednorazową odprawę w wysokości sześciokrotnej sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego (§ 11). Wdowa nie ma prawa do tej odprawy w przypadkach, wymienionych w § 18 ust. (2).

(2) W razie zawarcia związku małżeńskiego wdowa otrzymuje jednorazową odprawę w wysokości jednorocznej sumy zaopatrzenia wdowiego (§ 24 p. 4)).

3. ZAOPATRZENIA SIEROCE.

Prawo do zaopatrzenia sierocego.

§ 27. (1) Prawo do zaopatrzeń sierocych służy dzieciom ślubnym i uprawnionym:

1) emeryta, który w dniu śmierci miał prawo do zaopatrzenia emerytalnego;

2) pracownika, który w dniu śmierci miał co najmniej 5 lat wysługi emerytalnej;

3) pracownika, bez względu na okres wysługi emerytalnej, jeżeli przyczyną śmierci jego był nieszczęśliwy wypadek, uprawniający do pobierania zaopatrzenia emerytalnego (§ 10 ust. (3));

4) byłego pracownika, albo byłego emeryta w przypadkach, określonych w § 10 ust. (7) i (8).

(2) Prawo do zaopatrzeń sierocych służy dzieciom po matce (pracownicy), w przypadkach wymienionych w ust. (1), jeżeli:

1) ojciec jest niezdolny do pracy i nie może zapewnić dzieciom utrzymania;

2) ojciec nie żyje, dzieci zaś nie mają po nim prawa do zaopatrzeń sierocych.

(3) Sierota, która na podstawie § 33 p. 5) utraciła prawo do zaopatrzenia sierocego, odzyskuje to prawo w razie darowania jej skutków skazania (§ 32 ust. (2)).

Zaopatrzenie dzieci emeryta, umieszczonego w zakładzie dla umysłowo chorych.

§ 28. Dzieciom emeryta, umieszczonego w zakładzie dla umysłowo chorych (§ 37), służy według zasad rozporządzenia niniejszego, na okres wstrzymania wypłaty zaopatrzenia ojca (matki) (§ 16 ust. (1) p. 2)), prawo do zaopatrzeń w wysokości zaopatrzeń sierocych.

Zaopatrzenie dzieci zaginionego pracownika (emeryta).

§ 29. (1) Dzieci pracownika, który zaginął na terenie działań wojennych, otrzymują po upływie roku od dnia ratyfikacji traktatu pokoju, tymczasowe zaopatrzenie w wysokości zaopatrzenia sierocego.

(2) Dzieciom pracownika (emeryta), który zaginął w innych okolicznościach, Minister Komunikacji może przyznać tymczasowe zaopatrzenie w wysokości zaopatrzenia sierocego. W razie powrotu emeryta potrąca się z jego zaopatrzenia emerytalnego sumy, wypłacone tytułem tymczasowego zaopatrzenia sierocego.

(3) Wypłatę tymczasowego zaopatrzenia (ust. (1) i (2)) wstrzymuje się, jeżeli uprawnieni po upływie okresu, wymaganego ustawowo do sądowego uznania zaginionego za zmarłego, nie złożą dowodu, że wszczęli kroki w właściwym sądzie w celu uzyskania odpowiedniego orzeczenia.

Zaopatrzenie dzieci w razie skazania ojca (matki).

§ 30. Minister Komunikacji może przyznać według zasad rozporządzenia niniejszego zaopatrzenie w wysokości zaopatrzeń sierocych:

1) dzieciom pracownika oraz sierotom po pracowniku, który w chwili rozwiązania stosunku służbowego nie nabył prawa do zaopatrzenia emerytalnego z powodów wymienionych w § 10 ust. (1);

2) dzieciom byłego emeryta oraz sierotom po byłym emerycie, który na podstawie § 15 p. 3) lub 4) utracił prawo do zaopatrzenia emerytalnego.

Wymiar zaopatrzenia sierocego.

§ 31. (1) Zaopatrzenie sieroce na każdą sierotę wynosi:

1) w razie śmierci ojca, jeżeli wdowa ma prawo do pobierania zaopatrzenia wdowiego, 25% sumy zaopatrzenia wdowiego, z tem ograniczeniem, że suma zaopatrzeń, przyznanych wszystkim sierotom, nie może przewyższać 100% sumy zaopatrzenia wdowiego;

2) w razie śmierci ojca, jeżeli wdowa nie żyje lub też nie ma prawa do zaopatrzenia wdowiego (§ 18 i 24), albo też na podstawie § 25 nie pobiera zaopatrzenia wdowiego, 25% sumy zaopatrzenia emerytalnego, które pobierał ojciec, albo też do którego na podstawie rozporządzenia niniejszego miałby prawo w chwili śmierci. Łączna suma zaopatrzeń sierocych, wymierzonych na podstawie punktu niniejszego, nie może przewyższać 100% sumy zaopatrzenia emerytalnego ojca;

3) w razie śmierci matki (pracownicy § 27 ust. (2), emerytki), 25% sumy zaopatrzenia emerytalnego, które zmarła pobierała, albo też do którego na podstawie rozporządzenia niniejszego miałaby prawo w chwili śmierci. Łączna suma zaopatrzeń sierocych, wymierzonych na podstawie niniejszego punktu nie może przewyższać 100% sumy zaopatrzenia emerytalnego matki.

(2) Jeżeli pozostało więcej niż czworo sierot, mających prawo do zaopatrzeń sierocych i wskutek tego suma normalnych zaopatrzeń sierocych przewyższałaby 100% sumy zaopatrzenia (ust. (1) p. 1), 2) i 3)) zmniejsza się odpowiednio i równomiernie poszczególne zaopatrzenia sieroce.

(3) Zaopatrzenia sieroce, zmniejszone na podstawie ust. (2), podwyższa się odpowiednio i równomiernie, aż do normalnej wysokości, w miarę jak poszczególne sieroty tracą prawo do pobierania zaopatrzeń.

(4) Czasowe zmniejszenie zaopatrzenia emerytalnego ojca (matki) w drodze dyscyplinarnej nie wpływa na wysokość zaopatrzenia sierocego.

(5) Postanowienia § 12 ust. (7) mają odpowiednie zastosowanie do wymiaru zaopatrzeń sierocych.

Początkowy termin korzystania z prawa do zaopatrzenia sierocego.

§ 32. (1) Prawo do pobierania zaopatrzeń sierocych służy od dnia następującego po dniu wstrzymania wypłaty uposażenia służbowego ojca (matki), lub zaopatrzenia emerytalnego ojca (matki).

(2) W przypadkach, określonych w § 27 ust. (3), służy to prawo od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu darowania skutków skazania.

(3) W przypadkach, określonych w § 27 ust. (1) p. 4), prawo do pobierania zaopatrzenia sierocego służy od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu darowania skutków skazania, albo dyscyplinarnego ukarania ojca, albo też wydania orzeczenia dyscyplinarnego we wznowionem postępowaniu dyscyplinarnem.

Wygaśnięcie prawa do zaopatrzenia sierocego.

§ 33. Prawo do zaopatrzenia sierocego gaśnie:

1) w razie śmierci sieroty;

2) jeżeli sierota utraci obywatelstwo polskie lub obywatelstwo Wolnego Miasta Gdańska;

3) z dniem ukończenia przez sierotę 18 roku z wyjątkiem przypadków, wymienionych w § 35;

4) jeżeli sierota zawrze związek małżeński;

5) jeżeli sierota zostanie wyrokiem sądowym prawomocnie skazana na karę dodatkową utraty praw publicznych;

6) w razie zrzeczenia się zaopatrzenia na podstawie § 3.

Wstrzymanie wypłaty zaopatrzenia sierocego.

§ 34. (1) Wypłatę zaopatrzenia sierocego wstrzymuje się:

1) na okres przebywania ponad 6 miesięcy poza granicami Rzeczypospolitej i Wolnego Miasta Gdańska z wyjątkiem, jeżeli Minister Skarbu udzieli zezwolenia na pobieranie tego zaopatrzenia;

2) na okres pobierania jakiegokolwiek uposażenia z funduszów państwowych, lub z funduszów samorządu terytorjalnego, gospodarczego, albo też z funduszów instytucyj powszechnego ubezpieczenia społecznego;

3) na okres pobierania renty z Kasy Emerytalnej dla robotników kolei państwowych w byłej dzielnicy pruskiej;

4) w razie, jeżeli uprawniony nie zrealizuje prawa wyboru zaopatrzenia (§ 3 ust. (2)).

(2) Po ustaniu przyczyny, z powodu której wstrzymano wypłatę zaopatrzenia sierocego, wznawia się wypłatę tego zaopatrzenia od pierwszego dnia miesiąca następującego po zgłoszeniu żądania wypłaty.

Przyznanie zaopatrzenia sierocego po ukończeniu 18 roku.

§ 35. (1) Sierota, która ukończyła 18 rok, ma, według zasad rozporządzenia niniejszego, prawo do zaopatrzenia sierocego:

1) jeżeli z powodu choroby, albo ułomności fizycznych lub umysłowych, powstałych przed ukończeniem przez sierotę 18 roku, nie jest zdolna do zarobkowania;

2) jeżeli uczęszcza do szkół, albo też odbywa bezpłatną praktykę wymaganą do nabycia kwalifikacyj, koniecznych do wykonywania danego zawodu. W wymienionych przypadkach sierota ma prawo do zaopatrzenia najdłużej do ukończenia 24 roku.

(2) Zaopatrzenia sieroce przyznaje się na podstawie paragrafu niniejszego na każdy rok osobno i tylko w przypadkach, gdy sierota nie ma własnych źródeł utrzymania.

Odprawa sieroca.

§ 36. (1) Ślubne i uprawnione dzieci pracownika, nie mające prawa do zaopatrzeń sierocych, otrzymują łącznie jednorazową odprawę, w wysokości sześciokrotnej sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego (§ 11), jeżeli w dniu śmierci ojca nie ukończyły 18 lat i były do jego śmierci na jego utrzymaniu, oraz jeżeli wdowa nie żyje albo też nie ma prawa do odprawy z mocy § 26 ust. (1).

(2) Uprawnienie z ust. (1) służy dzieciom po matce (pracownicy), nie mającym po niej ani też po

ojcu prawa do zaopatrzeń sierocych, jeżeli ojciec jest niezdolny do pracy i nie może zapewnić im utrzymania lub jeżeli nie żyje, oraz jeżeli w dniu śmierci matki (pracownicy) nie ukończyły 18 lat i były do jej śmierci na jej utrzymaniu.

4. INNE PRAWA EMERYTÓW, WDÓW I SIEROT.

Koszty utrzymania i leczenia emeryta, umieszczonego w zakładzie dla umysłowo chorych.

§ 37. (1) W razie umieszczenia umysłowo chorego emeryta w zakładzie dla umysłowo chorych, koszty utrzymania i leczenia ponosi P. K. P. (§ 16 ust. (1) p. 2), § 19 i § 28).

(2) Przepis powyższy nie ma zastosowania, jeżeli emeryta umieszczono w zakładzie prywatnym, mającym charakter przedsiębiorstwa zarobkowego.

Korzystanie z opieki lekarskiej oraz z innych praw, przysługujących pracownikom na służbie.

§ 38. (1) Emeryci, pobierający zaopatrzenie na podstawie rozporządzenia niniejszego, mają prawo do korzystania z opieki lekarskiej, narówni z pracownikami P. K. P., pozostającymi na służbie.

(2) Warunki korzystania przez emerytów, ich rodziny i domowników, oraz przez wdowy i sieroty po emerytach z bezpłatnego lub ulgowego przejazdu i przewozu środkami komunikacyjnemi, pozostającemi pod zarządem Ministerstwa Komunikacji, określi Minister Komunikacji.

Zwrot kosztów przesiedlenia.

§ 39. (1) Emeryt ma prawo do zwrotu udowodnionych kosztów przesiedlenia się z rodziną z miejscowości ostatniego zamieszkania przed dniem rozwiązania stosunku służbowego do innej miejscowości w granicach Rzeczypospolitej lub Wolnego Miasta Gdańska, według przepisów, normujących należności pracowników P. K. P. w przypadkach przeniesienia, jeżeli dokona przesiedlenia w ciągu roku, licząc od dnia rozwiązania stosunku służbowego.

(2) Prawo określone w ust. (1) służy wdowie, jeżeli zaś wdowa nie żyje — niepodzielnie sierotom po pracowniku, czy też po emerycie, który nie skorzystał z tego prawa, jeżeli osoby te mają prawo do zaopatrzenia na podstawie rozporządzenia niniejszego i jeżeli dokonają przesiedlenia w ciągu roku, licząc od dnia śmierci męża czy ojca.

(3) Z prawa, służącego na podstawie paragrafu niniejszego, mogą uprawnieni skorzystać tylko jeden raz (§ 48 ust. (5)).

Pośmiertne.

§ 40. W razie śmierci emeryta przyznaje się osobie, która poniesie koszty pogrzebu, zwrot tych kosztów, przyczem:

1) jeżeli koszty pogrzebu poniesie żona, dzieci lub rodzice, przyznaje się na pokrycie tych kosztów ryczałt w wysokości trzymiesięcznego zaopatrzenia emerytalnego;

2) jeżeli koszty pogrzebu poniesie inna osoba, przyznaje się jej zwrot kosztów rzeczywiście poniesionych i udowodnionych, najwyżej jednak do wysokości określonej w p. 1) (§ 48 ust. (5)).

Rozdział III.

ODSZKODOWANIA ZA NIESZCZĘŚLIWE WYPADKI.

Odszkodowanie pracownika.

§ 41. (1) Pracownik, który skutkiem nieszczęśliwego wypadku, jakiemu uległ z powodu służby, utracił zdolność zarobkowania, ma prawo do odszkodowania, niezależnie od zaopatrzenia emerytalnego, należnego na podstawie rozporządzenia niniejszego, jeżeli wypadek ten zgłoszony został właściwej władzy (§ 4) w ciągu roku, licząc od dnia jego zdarzenia się.

(2) Jako nieszczęśliwy wypadek, uprawniający do tego odszkodowania, uważa się każde nagłe zdarzenie, wywołane przyczyną zewnętrzną, które spowodowało pośrednio lub bezpośrednio śmierć, obrażenie ciała lub chorobę pracownika.

(3) Dla ustalenia podstawy wymiaru odszkodowania przyjmuje się 50% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego.

(4) Odszkodowanie za nieszczęśliwy wypadek wynosi w razie utraty 100% zdolności do zarobkowania — 100% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru odszkodowania; w razie utraty części zdolności do zarobkowania — część sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru odszkodowania, odpowiadającą procentowi utraty tej zdolności. Odszkodowanie to wypłaca się od dnia następującego po dniu wstrzymania wypłaty uposażenia służbowego, albo też, jeżeli niezdolność do zarobkowania, spowodowana nieszczęśliwym wypadkiem, powstała po tym terminie, od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu jej stwierdzenia.

(5) Pracownik nie ma prawa do odszkodowania, jeżeli wypadek spowodował działaniem umyślnem, stwierdzonem w drodze sądowo-karnej.

(6) Właściwa władza może poddawać oględzinom lekarskim osoby, którym wypłaca się na podstawie niniejszego paragrafu odszkodowanie, a to dla stwierdzenia stopnia niezdolności do zarobkowania, spowodowanej danym wypadkiem. W ciągu 3 lat, licząc od dnia rozpoczęcia wypłaty odszkodowania (ust. (4)), władza może poddawać oględzinom lekarskim wymienione osoby w każdym czasie, po upływie zaś tego okresu tylko raz na rok. Na żądanie poszkodowanego, właściwa władza winna poddać go takim oględzinom.

(7) W razie stwierdzenia zmian stopnia niezdolności do zarobkowania, spowodowanej nieszczęśli-

wym wypadkiem, podwyższa się lub obniża odpowiednio odszkodowanie, albo też odbiera się prawo do odszkodowania w razie stwierdzenia odzyskania pełnej zdolności do zarobkowania, a to od pierwszego dnia miesiąca, następującego po dniu stwierdzenia tej zmiany.

(8) Jeżeli pobierający odszkodowanie uchyla się od oględzin lekarskich, wstrzymuje się czasowo wypłatę odszkodowania do chwili poddania się tym oględzinom. W razie stwierdzenia dalszej niezdolności do zarobkowania, wznawia się wypłatę odszkodowania i wypłaca się je za cały okres przerwy w wysokości, ustalonej na podstawie wyniku ostatnich oględzin lekarskich.

Odszkodowanie wdowie.

§ 42. (1) Wdowa po pracowniku lub emerycie, który zmarł skutkiem nieszczęśliwego wypadku, uprawniającego do odszkodowania na podstawie § 41, ma, niezależnie od zaopatrzenia wdowiego, należnego na podstawie rozporządzenia niniejszego, prawo do odszkodowania w miesięcznej wysokości 30% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru odszkodowania (§ 41 ust. (3)). Odszkodowanie to wypłaca się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po dniu śmierci męża.

(2) Wdowa nie ma prawa do odszkodowania:

1) jeżeli wspólność małżeńska została sądownie rozdzielona bez obowiązku męża do utrzymania żony;

2) jeżeli małżeństwo zostało zawarte po wypadku, który spowodował śmierć męża.

(3) Wzamian za pobierane odszkodowanie otrzymuje wdowa na żądanie jednorazową odprawę w wysokości jednorocznej sumy tego odszkodowania.

(4) W razie wypłacenia tej odprawy traci wdowa wszelkie prawa z tytułu odszkodowania.

(5) W razie zawarcia związku małżeńskiego wdowa traci prawo do odszkodowania, otrzymuje natomiast jednorazową odprawę w wysokości jednorocznej sumy tego odszkodowania.

Odszkodowanie sierot.

§ 43. Sieroty po pracowniku lub po emerycie, który zmarł skutkiem nieszczęśliwego wypadku, uprawniającego do odszkodowania na podstawie § 41, mają, niezależnie od zaopatrzeń sierocych, należnych na podstawie rozporządzenia niniejszego, prawo do odszkodowania w miesięcznej wysokości po 10% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru odszkodowania (§ 41 ust. (3)). Łączna suma tych odszkodowań nie może przewyższać 70% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru odszkodowania. Jeżeli suma tych odszkodowań przewyższa 70% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru odszkodowania, zmniejsza się odpowiednio i równomiernie poszczególne odszkodowania sieroce. W miarę utraty przez poszczególne sieroty prawa pobierania odszkodowania, podwyższa się odpowiednio i równomiernie odszkodowania pozostałych sierot, aż do normalnej wysokości. Odszkodowania te wypłaca się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po dniu śmierci ojca, do ukończenia 18 roku przez sierotę.

Odszkodowania krewnych wstępnych, wnuków i rodzeństwa.

§ 44. (1) Krewni wstępni w linji prostej, wnuki i rodzeństwo pracownika lub emeryta, który zmarł skutkiem nieszczęśliwego wypadku, uprawniającego do odszkodowania na podstawie § 41, mają prawo do odszkodowania w łącznej miesięcznej wysokości 20% sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru odszkodowania (§ 41 ust. (3)), jeżeli zmarły był ich żywicielem. Prawo to służy krewnym wstępnym od pierwszego dnia miesiąca, następującego po dniu śmierci danego pracownika (emeryta) dopóty, dopóki nie uzyskają innych źródeł utrzymania, wnukom zaś i rodzeństwu od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu śmierci pracownika (emeryta) do ukończenia 18 roku.

(2) Prawo do odszkodowania mają przedewszystkiem rodzice, w braku zaś rodziców — dziadkowie. Jeżeli niema krewnych wstępnych, prawo do odszkodowania przysługuje wnukom, w razie braku zaś wnuków — rodzeństwu.

(3) Między kilka uprawnionych osób tej samej kategorji dzieli się sumę odszkodowania, ustalonego w ust. (1), równomiernie.

(4) Łączna suma odszkodowań krewnych wstępnych, wnuków i rodzeństwa wraz z sumą odszkodowań wdowy (§ 42) i sierot (§ 43) nie może przewyższać sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru odszkodowania (§ 41 ust. (3)). Odszkodowania krewnych wstępnych, wnuków i rodzeństwa wypłaca się o tyle, o ile odszkodowania wdowy i sierot nie wyczerpują całej sumy, przyjętej dla ustalenia podstawy wymiaru odszkodowania (§ 41 ust. (3)).

Rozdział IV.

Przepisy przejściowe.

§ 45. (1) Rozporządzenie niniejsze nie obejmuje pracowników fizycznych (§ 1 ust. (1)), zatrudnionych na obszarach województw: poznańskiego, pomorskiego i śląskiego, oraz na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, którzy na podstawie przepisów tam obowiązujących podlegają w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego ustawowemu obowiązkowi ubezpieczenia na starość, na wypadek niezdolności do zarobkowania i na wypadek śmierci.

(2) Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej może objąć pracowników wymienionych w ust. (1) niniejszem rozporządzeniem.

§ 46. (1) Pracownikom, którzy w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego pełnili służbę na P. K. P., zalicza się do wysługi emerytalnej, osiągniętej na podstawie tego rozporządzenia, te wszystkie okresy służby, pracy i studjów, które podlegały zaliczeniu na podstawie przepisów, obowiązujących do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, albo też, które zostały im już zaliczone do wysługi emerytalnej. Wyjątek stanowią okresy ubezpieczenia w Kasie Emerytalnej dla robotników kolei państwowych w byłej dzielnicy pruskiej. Okresy te, do za-

su wydania przepisów ubezpieczeniowych, regulujących łączenie uprawnień emerytalnych, będą zaliczane do wysługi emerytalnej przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego, jeżeli pracownik za te okresy nie podjął składek, nie pobiera renty, ani też nie podjął odprawy.

(2) Pracownicy wymienieni w ust. (1) mają prawo żądać zaliczenia za opłatą do wysługi emerytalnej okresów, wyszczególnionych w § 2 ust. (4), oraz niepoliczalnych do wysługi emerytalnej okresów kolejowej służby państwowej jako też służby kolejowej prywatnej, odbytej w jednem z byłych państw zaborczych. Należność za to zaliczenie oblicza się według postanowień § 2 ust. (5). Z powyższego prawa mogą uprawnieni skorzystać w ciągu 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

(3) Okresy służby kolejowej, opłacone do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego półtorakrotną opłatą, zalicza się do wysługi emerytalnej w wymiarze: jeden rok jako 18 miesięcy.

(4) Okresy służby kolejowej, spędzone w Państwie Polskiem do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego przez pracowników zajętych stale na parowozie, oraz pracowników w służbie konduktorskiej, zajętych stale przy obsłudze pociągów, nie opłacone półtorakrotną opłatą, zalicza się do wysługi emerytalnej w wymiarze: jaden rok jako 14 miesięcy.

(5) Minister Komunikacji może zaliczyć bezpłatnie do wysługi emerytalnej, osiągniętej na podstawie rozporządzenia niniejszego, okres pracy zawodowej, zgłoszonej na mocy ustaw o uposażeniu z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436) dla uzyskania dodatku za wysługę lat tym pracownikom, którzy do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego byli w etatowej służbie P. K. P. lub w polskiej służbie państwowej, najwyżej jednak jeden rok pracy zawodowej za każdy cały rok służby w Państwie Polskiem, zaliczalny do wysługi emerytalnej, jeżeli zaliczenia pewnego okresu pracy zawodowej nie dokonano już przed dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego. Nadto Minister Komunikacji może zaliczyć bezpłatnie do wysługi emerytalnej służbę, pełnioną na kolejach na terytorjum Śląska Cieszyńskiego od dnia 1 listopada 1918 r. do końca 1922 r.

(6) Do pracowników etatowych, którzy do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego byli kandydatami na pracowników etatowych, oraz do pracowników stałych, którzy do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego byli pracownikami nieetatowymi, stosuje się, dla ustalenia wymiaru zaopatrzenia, normy, przewidziane w § 12 ust. (1) p. 1).

(7) Do pracowników stałych, którzy do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego byli pracownikami próbnymi, stosuje się dla ustalenia wymiaru zaopatrzenia, normy, przewidziane w § 12 ust. (1) p. 2).

§ 47. Do pracowników (emerytów, wdów), którzy w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego rozpoczęli już spłacanie składek, podjętych z kasy emerytalnej jednego z byłych państw zaborczych, dla uzyskania zaliczenia do wysługi emerytalnej okresu przynależenia do tej kasy, oraz do pracowników, którzy odebrali składki z funduszów emerytalnych kolei Koszycko - Bogumińskiej za okres przynależenia do tych funduszów przed dniem 1 listopada 1918 r., nie stosuje się postanowień § 2 ust. (5) o sposobie obliczania wysokości należności za zaliczenie. Pracownicy ci uiszczają za to zaliczenie należność w sumie równoważnej, w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 77), sumie, odebranej swego czasu tytułem zwrotu rzeczonych składek.

§ 48. (1) Do emerytów, wdów i sierot, którym przyznano i wymierzono zaopatrzenia i odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki przed dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, do wdów i sierot po takich emerytach, zmarłych po dniu 31 stycznia 1934 r., tudzież do pracowników, którzy nie nabyli prawa do uposażenia na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 24), stosują się w dalszym ciągu postanowienia rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1932 r. o zaopatrzeniu emerytalnem pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" i o zaopatrzeniu pozostałych po tych pracownikach wdów i sierot, oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 577) z wyjątkiem postanowień § 5, 7, 8, 9, 11 ust. (5), § 13 ust. (7), § 14 ust. (2), § 15, 17, 21, 26, 35, 36 i 51 tego rozporządzenia.

(2) Osobom, wymienionym w ust. (1), którym do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego wypłacano dodatek ekonomiczny na żonę, wypłaca się w dalszym ciągu dodatek. Wysokość tego dodatku oblicza się według postanowień § 13 ust. (1) i (2) przytoczonego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1932 r.

(3) Wypłacany do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego dodatek mieszkaniowy i 5% zasiłek, będzie wypłacany osobom, wymienionym w ust. (1), do czasu pobierania dodatku mieszkaniowego przez funkcjonarjuszów państwowych, przeniesionych w stały stan spoczynku przed dniem 1 lutego 1934 r.

(4) Do osób, wymienionych w ust. (1), stosuje się nadto postanowienia § 3, 5, 7, 8, 10 ust. (7) i (8), § 13 ust. (2), § 14, 16, 18 ust. (1) p. 4), § 20, 23 ust. (3), § 25, 27 ust. (1) p. 4), § 32 ust. (3), § 34, 35 i 49.

(5) Do osób, objętych ust. (1), stosują się przepisy § 39 tylko wówczas, jeżeli osoby te nie skorzystały z podobnych praw na podstawie przepisów, któremi były objęte przed dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, a przepisy § 40 tylko w przypadkach śmierci, zaszłych po dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

Rozdział V.

Przepisy końcowe.

§ 49. (1) Rozporządzenie niniejsze nie narusza praw pracowników (emerytów, wdów i sierot), przejętych do kolejowej służby polskiej na obszarze Wolnego Miasta Gdańska na zasadzie postanowień wykonawczych z dnia 22 października 1921 r. do decyzji Wysokiego Komisarza Ligi Narodów z dnia 15 sierpnia i 5 września 1921 r.

(2) W stosunku do innych obywateli Wolnego Miasta Gdańska, którym przyznano i wymierzono zaopatrzenia i odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki przed dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, mają zastosowanie postanowienia § 48; przyczem wypłatę tych zaopatrzeń i odszkodowań, jak również wypłatę zaopatrzeń i odszkodowań, przyznanych po wejściu w życie rozporządzenia niniejszego, uskutecznia się w walucie gdańskiej w relacji: jeden złoty równy jednemu guldenowi gdańskiemu.

§ 50. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Komunikacji.

§ 51. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie od dnia 1 lutego 1934 r. z wyjątkiem postanowień § 48 ust. (2), dotyczących ustalenia wysokości dodatku ekonomicznego na żonę, które wchodzą w życie z dniem 1 kwietnia 1934 r.

(2) Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1932 r. o zaopatrzeniu emerytalnem pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" i o zaopatrzeniu pozostałych po tych pracownikach wdów i sierot, oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 577), a także rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 czerwca 1933 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1932 r. o zaopatrzeniu emerytalnem pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" i o zaopatrzeniu pozostałych po tych pracownikach wdów i sierot, oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 359); co się tyczy osób, objętych § 48 rozporządzenia niniejszego, powyższe rozporządzenia są w dalszym ciągu ważne, z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych postanowieniami tego paragrafu.

Prezes Rady Ministrów: *J. Jędrzejewicz*

Minister Komunikacji: *M. Butkiewicz*

18.

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 10 lutego 1934 r. Nr. P. U. II 70/1 34 w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów i Ministrem Skarbu o dodatkach funkcyjnych pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

Na podstawie § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 24) zarządza się co następuje:

§ 1. Pracownikom przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", zajmującym niżej wymienione stanowiska kierownicze, przyznaje się dodatek funkcyjny według następujących stawek:

1) Dyrektorzy Kolei Państwowych w Katowicach, Krakowie, Lwowie, Poznaniu, Radomiu, Toruniu, Warszawie i Wilnie . . . . 600 zł

2) Dyrektor Kolei Państwowych w Stanisławowie . . . . 500 zł

3) Wicedyrektorzy Kolei Państwowych w Katowicach, Krakowie. Lwowie, Poznaniu, Radomiu, Toruniu, Warszawie i Wilnie . . . . 400 zł

4) Wicedyrektor Kolei Państwowych w Stanisławowie . . . . . . 300 zł

5) Naczelnicy biur P. K. P., podległych bezpośrednio Ministrowi Komunikacji, Naczelnicy wydziałów (służb) ruchu, mechanicznego, drogowego Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Warszawie . . . . 250 zł

6) Naczelnik Biura Małopolskich Kolei Lokalnych, Naczelnicy wydziałów (służb, biur) Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Warszawie, niewymienieni w pkt. 5 i Naczelnicy Wydziałów (służb) ruchu, mechanicznego i drogowego Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Katowicach, Krakowie, Lwowie, Poznaniu, Radomiu, Stanisławowie, Toruniu i Wilnie . . . 225 zł

7) Naczelnicy Wydziałów (służb, biur) Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych, niewymienieni w pkt. 5 i 6, Naczelnicy Warsztatów Głównych I kl. i Kierownik linji Kolei Herby Gdynia . 200 zł

8) Komisarze Rządowi w prywatnych wytwórniach i naprawniach taboru P. K. P., Inspektorzy-odbiorcy materjałów i taboru P. K. P. w wytwórniach i naprawniach prywatnych, Zastępcy Naczelników wydziałów (służb) ruchu, mechanicznego i drogowego Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Warszawie . . . . 175 zł

9) Zastępcy Naczelników biur, podległych bezpośrednio Ministrowi Komunikacji, Zastępcy Naczelników wydziałów (służb, biur), niewymienieni w pkt. 8, Kierownik Biura Portowego w Gdyni 150 zł

10) Kierownicy Działów w Wydziale ruchu, mechanicznym, drogowym Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Warszawie, Naczelnicy Warsztatów Głównych II kl., Zastępcy Naczelników Warsztatów Głównych I kl. . . . 125 zł

11) Kierownik Biura Wyrównawczego Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Warszawie, Starsi Kontrolerzy Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych, Kierownicy Działów (Kas Dyrekcyjnych, Lekarze Sanitarni) Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych niewymienieni w pkt. 10, Kierownicy Działów biur, podległych bezpośrednio Ministrowi Komunikacji, Naczelnicy Oddziałów Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych, Kierownicy Zarządów Kolei Wąskotorowych I kl., Naczelnik Warsztatu Elektrotechnicznego I kl. w Warszawie, Kierownicy

Szpitali lub Sanatorjów I kl., Naczelnicy Głównych Magazynów Zasobów I kl. i Zawiadowca Stacji I kl. Warszawa Główna Osobowa . . . . . . 100 zł

12) Kierownicy Pracowni Psychotechnicznych Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych, Kontrolerzy, Zawiadowcy Nasycalni Podkładów I kl., Zastępca Zawiadowcy Stacji Warszawa Główna Osobowa, Zawiadowcy Stacyj I kl., Naczelnicy Parowozowni Głównych I kl., Naczelnicy Wagonowni I kl., Zastępcy Naczelników Warsztatów Głównych II kl., Kierownicy Działów I kl. lub Biur Technicznych (laboratorjów mechanicznych) Warsztatów Głównych I albo II kl., Naczelnicy Warsztatów Oddziałowych, Naczelnicy Warsztatów Sygnałowych lub Elektrotechnicznych I kl., Zastępca Naczelnika Warsztatu Elektrotechnicznego I kl. w Warszawie, Kierownicy Szpitali lub Sanatorjów II kl., Zawiadowcy Głównych Magazynów Zasobów II kl., Kierownicy Zarządów Kolei Wąskotorowych II kl., Naczelnicy Warsztatów I kl. Kolei Wąskotorowych, Zawiadowca Portu Lotniczego w Warszawie . 75 zł

13) Kontrolerzy Kolei Wąskotorowych . 60 zł

14) Zawiadowcy Odcinków Drogowych I kl., Zawiadowcy Rejonów Budynków, Zawiadowcy Nasycalni Podkładów II kl., Zawiadowcy Stacyj II kl., Zastępcy Zawiadowców Stacyj I kl., Zawiadowcy Parowozowni Głównych II kl., Zawiadowcy Wagonowni II kl., Zastępcy Naczelników Parowozowni Głównych I kl., Zastępcy Naczelników Wagonowni I kl., Kierownicy Działów II kl. lub biur nietechnicznych (osobowych, rachuby) Warsztatów Głównych I albo II kl., Zawiadowcy Warsztatów Sygnałowych lub Elektrotechnicznych II kl., Zastępcy Naczelników Warsztatów Sygnałowych lub Elektrotechnicznych I kl., Zawiadowcy Odcinków Sygnałowych I kl., Zawiadowcy Elektrowni (Gazowni) I kl., Kierownicy Przychodni Lekarskich I kl., Kierownicy Składnic Aptecznych w Warszawie, Radomiu i Wilnie, Kierownicy Pracowni Chemiczno - Bakterjologicznych, Zawiadowcy Warsztatów II kl. Kolei Wąskotorowych . . . . 50 zł

15) Zawiadowcy Odcinków Drogowych II kl., Zawiadowcy Stacyj III kl., Kierownicy Ekspedycyj Towarowych I kl., Kasjerzy Stacyjni I kl., Kierownicy Ajencyj Celnych I kl., Zawiadowcy Sekcyj I kl. Warsztatów, Zawiadowcy Odcinków Sygnałowych II kl., Zawiadowcy Odcinków Drogowych I kl. Kolei Wąskotorowych, Zawiadowcy Stacyj I kl. Kolei Wąskotorowych, Zawiadowcy Parowozowni I kl. Kolei Wąskotorowych, Zawiadowcy Magazynów Zasobów I kl. Kolei Wąskotorowych, Zawiadowcy Portów Lotniczych z wyjątkiem Warszawy . . . . . 40 zł

16) Kierownicy Ekspedycyj Towarowych II kl., Kasjerzy Stacyjni II kl., Kasjerzy Towarowi na Stacjach I, II kl., Kierownicy Ajencyj Celnych II kl., Zawiadowcy Parowozowni Pomocniczych, Zawiadowcy Sekcyj II kl. Warsztatów, Zawiadowcy Elektrowni (Gazowni) II kl., Kierownicy Aptek, Zawiadowcy Pomocniczych Magazynów Zasobów . 30 zł

17) Zawiadowcy Odcinków Drogowych III kl., Zawiadowcy Stacyj IV kl., Zawiadowcy Odcinków Sygnałowych III kl., Zawiadowcy Odcinków Drogowych I, II kl. Kolei Wąskotorowych, Zawiadowcy Stacyj II kl. Kolei Wąskotorowych, Zawiadowcy Ajencyj Celnych Kolei wąskotorowych, Zawiadowcy Parowozowni II kl. Kolei Wąskotorowych, Zawiadowcy Elektrowni Kolei Wąskotorowych . . . . . . 25 zł

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1934 r.

19.

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 30 stycznia 1934 r. Nr. C. U. II. 28/34 w porozumieniu z Ministrem Skarbu o uposażeniu pracowników etatowych przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", pełniących służbę na obszarze Wolnego Miasta Gdańska.

Na podstawie § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 24) zarządza się co następuje:

§ 1. Rozporządzenie niniejsze normuje uposażenie pełniących stale służbę na obszarze W. M. Gdańska pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", mianowanych na stanowiska etatowe i zwanych pracownikami etatowymi.

§ 2. Pracownicy etatowi, pełniący stale służbę na obszarze W. M. Gdańska, otrzymują uposażenie zasadnicze, określone w § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 24), wypłacane w relacji 1 złoty równy 1 guldenowi gdańskiemu.

§ 3. Przy pierwszem mianowaniu na stanowiska etatowe otrzymują pracownicy:

1) posiadający wymagane na dane stanowisko akademickie wykształcenie, zakończone przepisanemi egzaminami — uposażenie grupy 9 lub 8;

2) posiadający wykształcenie gimnazjalne lub równorzędne — uposażenie grupy 11;

3) posiadający zawodowe uzdolnienie do prowadzenia rzemiosła — uposażenie grupy 12;

4) posiadający wykształcenie niższe od określonego w pkt. 2 lub 3 — uposażenie grupy 13.

§ 4. Postanowienia § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 24) stosuje się odpowiednio do pracowników etatowych, pełniących stale służbę na obszarze W. M. Gdańska.

§ 5. Pracownikom etatowym, pełniącym stale służbę na obszarze W. M. Gdańska, przyznaje się dodatek lokalny w następującej wysokości:

W grupie uposażenia	guldenów gdańskich miesięcznie
1	400
2	280
3	220
4	180
5	155
6	135
7	120
8	105
9	90
10	80
11	70
12	60
13	50
14	40

§ 6. (1) Postanowienia § 9 ust. (1)—(3) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 24) stosuje się odpowiednio do pracowników etatowych, pełniących stale służbę na obszarze W. M. Gdańska.

(2) Stanowiska kierownicze i wysokość dodatku funkcyjnego określa załącznik Nr. 1.

§ 7. Postanowienia §§ 10, 11, 12, 13, 14, 15 i 16 w odniesieniu do opłaty emerytalnej, § 17 ust. (1)—(3), §§ 18 i 19, § 20 ust. (1) i (4), §§ 21, 22 i 23 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 24) stosuje się odpowiednio do pracowników etatowych, pełniących stale służbę na obszarze W. M. Gdańska.

§ 8. Postanowienia §§ 24, 25 i 26 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 24) stosuje się odpowiednio do pracowników etatowych, pełniących stale służbę na obszarze W. M. Gdańska i posiadających obywatelstwo polskie.

§ 9. Postanowienia §§ 27, 28, 29, 30, 31 pkt. 1 i 3 oraz § 32 ust. (1), (2) i (4) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 24) stosuje się odpowiednio do pracowników etatowych, pełniących stale służbę na obszarze W. M. Gdańska.

§ 10. (1) Uposażenie zasadnicze łącznie z dodatkiem lokalnym, funkcyjnym i zasiłkiem wyrównawczym płatne jest w tym samym terminie co pracownikom etatowym przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

(2) Termin płatności innych należności określają osobne przepisy.

§ 11. Postanowienia §§ 34, 35, 36, § 39 ust. (1), § 40 ust. (1) pkt. 1 i 2 oraz ust. (2) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 24) stosuje się odpowiednio do pracowników etatowych, pełniących stale służbę na obszarze W. M. Gdańska.

§ 12. (1) Pracownicy etatowi, pełniący stale służbę na obszarze W. M. Gdańska, których dotychczasowa płaca netto jest wyższa od uposażenia wraz z dodatkiem lokalnym i funkcyjnym, przyznanego z dniem 1 lutego 1934 r., otrzymują zasiłek wyrównawczy do wysokości dotychczasowej płacy netto, zmniejszonej najwyżej o 7%.

(2) Nie wypłaca się zasiłku wyrównawczego w przypadkach, w których zasiłek ten miałby wynosić miesięcznie mniej niż 5 guldenów gdańskich, jeżeli chodzi o pracowników pobierających uposażenie grupy 7 i niższych, a mniej niż 10 guldenów gdańskich, jeżeli chodzi o pobierających uposażenie grupy 6-ej i wyższych.

(3) Przez dotychczasową płacę netto, w rozumieniu ust. (1) uważa się uposażenie, jakie przysługiwało za miesiąc styczeń 1934 r. wraz z dodatkiem regulacyjnym, ekonomicznym i dodatkiem wyrównawczym, wypłacanym na podstawie art. 7 lub 118 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. z 1923 r. Nr. 116, poz. 924), — po potrąceniu opłaty emerytalnej.

(4) Stawki miesięczne zasiłku wyrównawczego zaokrągla się do 5 guldenów gdańskich lub do sumy podzielnej przez pięć w ten sposób, że sum poniżej 2 guldenów 50 fenigów nie uwzględnia się, sumy od 2 guldenów 50 fenigów wzwyż uzupełnia się do 5 guldenów.

(5) Zasiłek wyrównawczy nie będzie wypłacany lub będzie odpowiednio zmniejszony, jeżeli pracownik:

1) otrzyma uposażenie wyższej grupy;

2) otrzyma dodatek funkcyjny, którego poprzednio nie pobierał lub pobierał w zmniejszonym wymiarze;

3) otrzymuje uposażenie zmniejszone;

4) nie otrzymuje uposażenia.

§ 13. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z odchyleniami, wynikającemi — zgodnie z art. 104 traktatu pokoju z dnia 28 czerwca 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1920 r. Nr. 35, poz 200)—z porozumień polsko-

gdańskich oraz z prawomocnych decyzyj Wysokiego Komisarza Ligi Narodów.

§ 14. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1934 r.

(2) Z dniem tym tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy w sprawach, unormowanych rozporządzeniem niniejszem.

Załącznik Nr. 1

do rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 30 stycznia 1934 r. Nr. P. U. II/28/34 o uposażeniu pracowników etatowych przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", pełniących służbę na obszarze Wolnego Miasta Gdańska.

Nr. p.	Stanowisko lub czynność służbowa	Kwota miesięcznego dodatku funkcyjnego w guldenach gdańskich
1	Naczelnik Biura Gdańskiego P. K. P.	175
2	Delegat Ministerstwa Komunikacji przy stoczni Gdańskiej	100
3	Kierownicy Sekcyj Biura Gdańsk. P. K. P.	75
4	Naczelnicy Oddziałów Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych	100
5	Kontrolerzy	75
6	Zawiadowcy Stacyj I kl.	75
7	Naczelnik Parowozowni Głównej I kl.	75
8	Zawiadowcy Odcinków Drogowych I kl.	50
9	Zawiadowcy Stacyj II kl.	50
10	Zastępcy Zawiadowców Stacyj I kl.	60
11	Kierownicy Ekspedycyj Towarowych I kl.	40
12	Kasjer stacyjny I kl.	40
13	Zawiadowcy Parowozowni Głównych II kl.	50
14	„ Odcinków Drogowych II kl.	40
15	„ Stacyj III kl.	40
16	Kierownicy Ekspedycyj Towarowych II kl.	30
17	Kasjerzy Towarowi na stacjach I i II kl.	30
18	Zawiadowca Sekcji II kl. Warsztatów	30
19	Zawiadowcy Stacyj IV kl.	25

20.

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 22 lutego 1934 r. Nr. P. U. II. 29/2/34 w porozumieniu z Ministrem Skarbu o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", pełniących służbę w Naczelnym Komitecie Kolei Górnośląskich w Bytomiu.

Na podstawie § 4 i 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 24) postanawia się co następuje:

§ 1. Pracownicy przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", pełniący stale służbę w Naczelnym Komitecie Kolei Górnośląskich w Bytomiu, a zamieszkali w Bytomiu, otrzymują uposażenie zasadnicze, określone w §§ 2 lub 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 24), wypłacane w relacji 1 złoty równy 1 marce niemieckiej.

§ 2. (1) Pracownikom, wymienionym w § 1, przyznaje się dodatek lokalny w wysokości 10% uposażenia zasadniczego.

(2) Dodatek ten wypłaca się wraz z uposażeniem w relacji 1 złoty równy 1 marce niemieckiej.

§ 3. Pracownicy przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", pełniący stale służbę w Naczelnym Komitecie Kolei Górnośląskich w Bytomiu, a zamieszkali na terytorjum polskiem, otrzymują uposażenie w złotych, określone w §§ 2 lub 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 24).

§ 4. (1) Pracownikom, wymienionym w § 3, przyznaje się dodatek służbowy w wysokości po 90 marek niemieckich miesięcznie.

(2) Dodatek ten wypłaca się co miesiąc zgóry wraz z uposażeniem.

(3) W przypadku zwolnienia ze stanowiska w Naczelnym Komitecie Kolei Górnośląskich w Bytomiu, przeniesienia w stan nieczynny lub zawieszenia w służbie, nie przysługuje dodatek od dnia przerwy w wykonywaniu czynności. We wszystkich innych zaś przypadkach niepełnienia służby, wstrzymuje się wypłatę dodatku po upływie 14 dni przerwy.

§ 5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", z wyjątkiem postanowień §§ 7 i 8, (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 24), stosuje się odpowiednio do pracowników, pełniących stale służbę w Naczelnym Komitecie Kolei Górnośląskich w Bytomiu, z tem, że za czas zamieszkiwania w Bytomiu wypłaca się pracownikom zasiłek wyrównawczy w relacji 1 złoty równy 1 marce niemieckiej.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1934 r.

21.

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 31 stycznia 1934 r., Nr. P. U. II. 43/34 w porozumieniu z Ministrem Skarbu o dodatku służbowym dla dyspozytorów parowozowni.

Na podstawie § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r., o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 24) postanawia się co następuje:

§ 1. Dyspozytorom parowozowni przyznaje się dodatek służbowy w wysokości po 60 zł miesięcznie.

§ 2. Dyspozytorom, zatrudnionym na obszarze W. M. Gdańska, wypłaca się dodatek służbowy w relacji 1 złoty równy 1 guldenowi gdańskiemu.

§ 3. (1) Dodatek służbowy wypłaca się co miesiąc zgóry łącznie z uposażeniem.

(2) W przypadku zwolnienia ze stanowiska dyspozytora, przeniesienia w stan nieczynny lub zawieszenia w służbie nie przysługuje ten dodatek od dnia przerwy w służbie. W innych zaś przypadkach niepełnienia czynności dyspozytora wstrzymuje się wypłatę dodatku po upływie 14 dni przerwy.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1934 r.

22.

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 31 stycznia 1934 r. Nr. P. U. II. 27/34 w porozumieniu z Ministrem Skarbu o terminie płatności uposażeń pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

Na podstawie § 33 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 24) postanawia się co następuje:

§ 1. (1) Uposażenie zasadnicze łącznie z dodatkiem lokalnym, funkcyjnym i zasiłkiem wyrównawczym wypłaca się:

1) pracownikom etatowym i praktykantom miesięcznie zgóry, w pierwszym dniu każdego miesiąca kalendarzowego;

2) pracownikom stałym, za ubiegły miesiąc zdołu, w piątym dniu każdego miesiąca kalendarzowego.

(2) Jeżeli termin płatności uposażenia przypada na dzień wolny od zajęć służbowych, wypłata uposażenia następuje w najbliższym poprzednim dniu zajęć.

§ 2. Termin płatności innych należności określają osobne przepisy.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 lutego 1934 r.

23.

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 31 stycznia 1934 r. Nr. P. U. IV. 52/34 w prozumieniu z Ministrem Skarbu o odprawach dla pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe", zwolnionych ze służby.

Na podstawie § 35 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 24) postanawia się co następuje:

§ 1. Pracownik, zwolniony ze służby na podstawie §§ 80, 83, 84, 85 ust. (2) i 88 ust. (1) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 23), który według obowiązujących przepisów emerytalnych nie ma prawa ani do zaopatrzenia emerytalnego ani do odprawy, otrzymuje za każdy pełny rok służby w charakterze pracownika kolejowego, zaliczalnej na zasadzie § 14 przytoczonego rozporządzenia Rady Ministrów, jednorazową odprawę w wysokości miesięcznego, pobieranego przed zwolnieniem ze służby, uposażenia, najwyżej jednak w wysokości trzymiesięcznego uposażenia.

§ 2. (1) Pracownicy stali i praktykanci, zatrudnieni na obszarach województw pomorskiego, poznańskiego i śląskiego oraz na obszarze W. M Gdańska, którzy na podstawie przepisów, obowiązujących na tych obszarach, podlegają ustawowemu obowiązkowi ubezpieczenia na starość, na wypadek niezdolności do zarobkowania i śmierci, mają prawo do jednorazowej odprawy, w wysokości miesięcznego uposażenia za każdy pełny rok służby, w charakterze pracownika stałego lub praktykanta, najwyżej jednak w wysokości 6-miesięcznego uposażenia, jeżeli na podstawie § 1 niniejszego rozporządzenia nie przysługuje im odprawa w wyższym wymiarze. Pracownicy, z którymi rozwiązano stosunek służbowy po upływie okresu stanu nieczynnego, otrzymują odprawę najwyżej w wysokości trzymiesięcznego uposażenia.

(2) Do czasu służby stałej zalicza się również czas służby, odbytej przed dniem 1 lutego 1934 r., w charakterze pracownika nieetatowego.

(3) Prawo do odprawy mają pracownicy, wymienieni w ustępie (1), w przypadkach, w których zarząd instytucji ubezpieczeniowej odmówił im przyznania świadczeń emerytalnych nie na skutek ich winy.

§ 3. (1) Za podstawę wymiaru odprawy przyznaje się miesięczne uposażenie zasadnicze, określone w § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 24) lub uposażenie dzienne, określone w § 3 tego rozporządzenia, pomnożone przez 25 przy zastosowaniu tabeli płac A, albo przez 30.5 przy zastosowaniu tabeli płac B.

(2) Za podstawę wymiaru odprawy pracowników etatowych, pełniących stale służbę na obszarze W. M. Gdańska, przyjmuje się miesięczne uposażenie zasadnicze, określone w ustępie (1), w relacji 1 zł równy 1 guldenowi gdańskiemu.

§ 4. Pracownikowi, z którym rozwiązano stosunek służbowy na podstawie orzeczenia dyscyplinarnego, orzekającego karę zwolnienia ze służby ze zmniejszeniem odprawy, służy prawo do zmniejszonej odprawy, stosownie do brzmienia orzeczenia dyscyplinarnego.

§ 5. Odprawę wypłaca się w najbliższym miesiącu kalendarzowym po dniu zwolnienia ze służby.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1934 r.

24.

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 17 lutego 1934 r. Nr. P. U. 1 5/18/34 o ustaleniu brzmienia przysięgi służbowej i przyrzeczenia służbowego pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

Na podstawie § 12 ust. (2) i § 99 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 23) zarządzam co następuje:

§ 1. Pracownicy, mianowani na stanowiska etatowe, oraz zaliczeni w poczet pracowników, wykonywujących stałe zajęcia służbowe, składają po mianowaniu lub zaliczeniu przysięgę służbową, praktykanci zaś przy objęciu służby przyrzeczenie służbowe, wobec właściwego zwierzchnika służbowego i w brzmieniu, ustalonem w załącznikach 1) i 2) do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Złożenie i odebranie przysięgi służbowej lub przyrzeczenia służbowego stwierdzają podpisami składający i odbierający na zgłoszeniu, stwierdzającem złożenie przysięgi (przyrzeczenia), a ustalonem w załączniku 3). Złożenie przysięgi lub przyrzeczenia wpisuje się na podstawie wymienionego zgłoszenia do wykazu służbowego pracownika.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1934 r.

Załącznik 1.

Przysięga służbowa.

„Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu wiernie służyć Rzeczypospolitej Polskiej, dobro publiczne według swego najlepszego rozumienia zawsze mieć na uwadze, przepisów prawa, postanowień rządowych i władz przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" ściśle przestrzegać, obowiązki służbowe spełniać gorliwie i sumiennie, przyczyniać się ze wszystkich sił do zapewnienia bezpieczeństwa i sprawności ruchu kolejowego, polecenia służbowe zwierzchników dokładnie wykonywać, tajemnicy służbowej, szczególnie w sprawach dotyczących przygotowania kolei do potrzeb obrony Państwa, wiernie dochować, oraz zachowywać się w służbie i poza służbą w sposób, odpowiadający wymaganiom lojalności państwowej i zasadom uczciwości."

Załącznik 2.

Przyrzeczenie służbowe.

„Przyrzekam wiernie służyć Rzeczypospolitej Polskiej, dobro publiczne według swego najlepszego rozumienia zawsze mieć na uwadze, przepisów prawa, postanowień rządowych i władz przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" ściśle przestrzegać, obowiązki służbowe spełniać gorliwie i sumiennie, przyczyniać się ze wszystkich sił do zapewnienia bezpieczeństwa i sprawności ruchu kolejowego, polecenia służbowe zwierzchników dokładnie wykonywać, tajemnicy służbowej, szczególnie w sprawach, dotyczących przygotowania kolei do potrzeb obrony Państwa wiernie dochować, oraz zachowywać się w służbie i poza służbą w sposób, odpowiadający wymaganiom lojalności państwowej i zasadom uczciwości."

Załącznik 3.

ZGŁOSZENIE

o złożeniu przysięgi służbowej [1]) przyrzeczenia służbowego [1])

. . . .
(Nazwisko i imię) (stanowisko służbowe)

. . . . z . . . .
(zajęcie) (miejsce służbowe)

złożył dnia . . . . przysięgę służbową [1]) przyrzeczenie służbowe [1]) w brzmieniu, ustalonem w załączniku 1 [1])—2 [1]) rozporządzenia Ministra Komunikacji z dn. 17 lutego 1934 r. Nr. P. U. I/5/18/34 (Dz. Urz. M. K. Nr. 4, poz. 23).

. . . .
(podpis składającego przysięgę przyrzeczenie)

. . . .
(podpis odbierającego przysięgę przyrzeczenie)

---

[1]) Niepotrzebne skreślić.

25.

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dn. 30 stycznia 1934 r. Nr. P. U. I. 4 1 o organizacji komisyj dyscyplinarnych i o postępowaniu dyscyplinarnem przeciw pracownikom przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

Na podstawie §§ 66 ust. 1, 67 ust. 2, 68 ust. 3 i 99 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa P. K. P. (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 23), postanawiam co następuje:

Część I.

ORGANIZACJA KOMISYJ DYSCYPLINARNYCH.

Skład komisyj dyscyplinarnych.

§ 1. Komisja dyscyplinarna przy dyrekcji okręgowej kolei państwowych (D. O. K. P.) składa się z przewodniczącego, odpowiedniej ilości jego zastępców i stu członków, mianowanych i odwoływanych przez Ministra Komunikacji na wniosek dyrektora kolei państwowych (zwanego w dalszym ciągu niniejszego rozporządzenia dyrektorem), z grona

pracowników etatowych, przynależnych służbowo do danej dyrekcji i zatrudnionych w jej siedzibie.

§ 2. (1) Komisja dyscyplinarna przy D. O. K. P. obraduje i orzeka w kompletach, złożonych z przewodniczącego lub jego zastępcy, oraz z dwóch członków komisji, wyznaczonych przez przewodniczącego.

(2) Jeden z członków kompletu orzekającego powinien należeć do tego rodzaju służby, do którego należy oskarżony.

(3) Jeżeli w tej samej sprawie dyscyplinarnej są obwinieni z rozmaitych rodzajów służb, należy, o ile możności, do kompletu orzekającego powołać członków komisji obznajomionych z temi rodzajami służby.

§ 3. Wyższa Komisja Dyscyplinarna przy Ministrze Komunikacji składa się z przewodniczącego, jego zastępców, oraz z odpowiedniej ilości członków, mianowanych i odwoływanych przez Ministra Komunikacji z pośród urzędników Ministerstwa Komunikacji.

§ 4. Wyższa Komisja Dyscyplinarna obraduje i orzeka w komplecie, składającym się z przewodniczącego lub jego zastępcy, oraz z dwóch członków komisji, wyznaczonych przez przewodniczącego.

Właściwość komisyj dyscyplinarnych.

§ 5. O właściwości komisji dyscyplinarnej przy D. O. K. P. rozstrzyga przynależność służbowa pracownika do D. O. K. P. w chwili wdrożenia przeciw niemu postępowania dyscyplinarnego, nawet wtedy, gdy przedmiotem postępowania dyscyplinarnego jest występek służbowy z czasu pełnienia przezeń służby w innym urzędzie P. K. P., w Ministerstwie Komunikacji, albo w innej służbie państwowej lub samorządowej.

§ 6. Do przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego przeciw pracownikom należącym do personelu różnych D. O. K. P., właściwa jest komisja dyscyplinarna przy D. O. K. P. miejsca popełnienia występku służbowego.

§ 7. (1) Komisje dyscyplinarne przy D. O. K. P. są pierwszą instancją orzekającą w sprawach dyscyplinarnych pracowników etatowych D. O. K. P. i podległych jej jednostek służbowych.

(2) Dla pracowników innych urzedów P. K. P. podległych bezpośrednio Ministrowi (Ministerstwu) Komunikacji, pierwszą instancją orzekającą jest komisja dyscyplinarna przy tej D. O. K. P., w której okręgu dany urząd się znajduje, przyczem decyzje zastrzeżone w niniejszem rozporządzeniu dyrektorowi wydaje kierownik danego urzędu, w skład zaś komisji dyscyplinarnej wchodzą także pracownicy danego urzędu.

(3) Wyższa Komisja Dyscyplinarna przy Ministrze Komunikacji jest:

1) drugą (ostateczną) instancją orzekającą w sprawach dyscyplinarnych pracowników wymienionych w ust. (1) i (2),

2) pierwszą instancją orzekającą w sprawach dyscyplinarnych dyrektorów i wicedyrektorów kolei państwowych, oraz kierowników innych urzędów P. K. P. (ust. 2), podległych bezpośrednio Ministrowi (Ministerstwu) Komunikacji.

(4) Jako instancja druga właściwa jest dla osób wymienionych w ust. (3) pkt 2) Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna przy Ministrze Komunikacji dla funkcjonarjuszów państwowych.

§ 8. (1) Minister Komunikacji może wyznaczyć do przeprowadzenia dochodzenia służbowego inną D. O. K. P., a do przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego inną komisję dyscyplinarną, niż wskazana w §§ 5, 6 lub 7. W pierwszym przypadku po przeprowadzeniu dochodzenia D. O. K. P. przedstawia akta dochodzenia wraz z wnioskiem Ministerstwu Komunikacji, w drugim zaś przypadku akt oskarżenia (§§ 20 i 21) wnosi i popiera rzecznik dyscyplinarny tej D. O. K. P., przy której komisja dyscyplinarna została wyznaczona do przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego.

(2) Spory o właściwość komisyj dyscyplinarnych rozstrzyga Minister (Ministerstwo) Komunikacji.

Warunki piastowania mandatu w komisjach dyscyplinarnych.

§ 9. Członkowie komisyj dyscyplinarnych powoływani będą z pośród pracowników wszystkich rodzajów służby.

§ 10. Członkowie komisyj dyscyplinarnych nie mogą być mianowani pracownicy:

1) nie posiadający pięciu lat nieprzerwanej służby kolejowej lub państwowej,

2) karani dyscyplinarnie lub sądownie,

3) przeciw którym wdrożono postępowanie dyscyplinarne lub sądowo-karne.

§ 11. Przewodniczący, ich zastępcy i członkowie komisyj dyscyplinarnych są przy wykonywaniu swych czynności samodzielni i niezawiśli.

§ 12. (1) Mandaty członków komisyj dyscyplinarnych gasną w razie:

1) rozwiązania stosunku służbowego,

2) prawomocnego ukarania w drodze dyscyplinarnej lub sądowej,

3) przeniesienia do innej miejscowości,

4) odwołania mandatu z urzędu lub na prośbę członka.

(2) Mandat ulega zawieszeniu:

1) w razie wdrożenia postępowania sądowo-karnego,

2) w razie wdrożenia postępowania dyscyplinarnego,

3) w razie zawieszenia w służbie,

4) w czasie trwania urlopu bezpłatnego,

5) w czasie pozostawania w stanie nieczynnym.

§ 13. (1) Przewodniczący komisji dyscyplinarnej przy D. O. K. P., oraz jego zastępcy składają po mianowaniu przyrzeczenie wobec dyrektora, a przewodniczący Wyższej Komisji Dyscyplinarnej i jego zastępcy wobec Ministra Komunikacji (zał. 1).

(2) Członkowie komisyj dyscyplinarnych składają po mianowaniu przyrzeczenie wobec przewodni-

czącego komisji dyscyplinarnej (Wyższej Komisji Dyscyplinarnej).

Obowiązki i prawa rzecznika dyscyplinarnego.

§ 14. (1) Przy każdej komisji dyscyplinarnej ustanawia się rzecznika dyscyplinarnego z odpowiednią ilością zastępców.

(2) Obowiązkiem rzecznika dyscyplinarnego jest strzeżenie dobra służby, naruszonego przez uchybienie obowiązkom służbowym, oraz stanie na straży godności i powagi stanowiska pracownika.

(3) Rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępców mianuje i odwołuje:

1) przy Wyższej Komisji Dyscyplinarnej — Minister Komunikacji,

2) przy komisji dyscyplinarnej przy D. O. K. P. — dyrektor, z grona pracowników wydziału osobowego D. O. K. P.

(4) Rzecznik dyscyplinarny przy D. O. K. P. jest w zakresie swych funkcyj podległy dyrektorowi.

(5) Do udziału w postępowaniu dyscyplinarnem przed komisją dyscyplinarną I-szej instancji Minister Komunikacji może, w miejsce właściwego rzecznika, delegować jednego z rzeczników dyscyplinarnych ustanowionych przy komisji dyscyplinarnej II-giej instancji.

(6) Postanowenia § 12 mają analogiczne zastosowanie do rzeczników dyscyplinarnych i ich zastępców.

Obowiązki i prawa obrońcy.

§ 15. (1) Pracownikowi, przeciw któremu wdrożono postępowanie dyscyplinarne i doręczono wezwanie na rozprawę dyscyplinarną, wolno przybrać sobie obrońcę z pośród pracowników P. K. P., przynależnych stale do tego okręgu D. O. K. P., co oskarżony.

(2) Dyrektorzy i wicedyrektorzy kolei państwowych oraz kierownicy innych urzędów P. K. P., podległych bezpośrednio Ministrowi (Ministerstwu) Komunikacji, mogą w przypadku określonym w ust. (1) przybrać sobie obrońcę z pośród wszystkich pracowników P. K. P. lub urzędników Ministerstwa Komunikacji.

(3) Obrońcy służą wszystkie prawa przysługujące oskarżonemu.

(4) Pracownik nie może być obrońcą, gdy jest zawieszony w służbie, gdy toczy się przeciwko niemu dochodzenie służbowe, albo postępowanie dyscyplinarne, lub gdy trwają skutki nałożonej na niego kary dyscyplinarnej.

(5) Obrońcą z wyboru można być raz w ciągu miesiąca.

(6) Na prośbę oskarżonego, który nie przybrał sobie obrońcy z wyboru, wyznacza dyrektor obrońcę z urzędu z pośród pracowników okręgu D. O. K. P.

(7) Pracownik, który został ustanowiony obrońcą z urzędu, nie może uchylić się od obrony.

(8) Obrońca ma obowiązek przytoczyć w obronie wszystkie okoliczności, które uważa w celach obrony za konieczne, oraz zachować w tajemnicy wszystkie poufne informacje, udzielone mu z tytułu obrony.

(9) Obrońcy nie wolno przyjmować w jakiejkolwiek formie wynagrodzenia za spełnianie czynności obrońcy lub zapewniać sobie z tego tytułu jakiekolwiek korzyści materjalne lub osobiste.

(10) Postanowienia § 12 mają analogiczne zastosowanie również i do obrońcy, z tym wyjątkiem, że w razie przeniesienia do innej miejscowości nie traci on swego mandatu.

(11) Właściwa władza winna udzielić obrońcy z urzędu urlopu nieodzownie potrzebnego do spełnienia zadań obrony. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne toczy się poza siedzibą służbową obrońcy, przysługuje mu prawo do zwrotu kosztów podróży i diet na tych samych zasadach, jak przy podróżach służbowych.

Część II.

POSTĘPOWANIE DYSCYPLINARNE.

Postanowienia ogólne.

§ 16. (1) Postępowanie dyscyplinarne powinno być otoczone jaknajściślejszą tajemnicą.

(2) Orzeczenia dyscyplinarne ogłasza się w Dziennikach Zarządzeń D. O. K. P. według ustalonego wzoru (zał. 2).

(3) Listę pracowników zwolnionych dyscyplinarnie i wydalonych ze służby wydaje corocznie Ministerstwo Komunikacji.

Wdrożenie dochodzenia służbowego i postępowania dyscyplinarnego.

§ 17. (1) Zwierzchnik służbowy nieuprawniony do wdrożenia dochodzenia służbowego obowiązany jest o naruszeniu obowiązków służbowych przez podległego pracownika, wykazującem znamiona występku służbowego lub przestępstwa, zagrożonego kodeksem karnym, donieść drogą służbową właściwemu zwierzchnikowi, który wdraża dochodzenie służbowe.

(2) W przypadkach pilnych każdy zwierzchnik obowiązany jest, we własnym zakresie działania, przeprowadzić natychmiast dochodzenie służbowe i o wyniku jego donieść właściwemu zwierzchnikowi.

(3) Z każdej czynności w toku dochodzenia sporządza się protokół. Obwinionemu należy dać możność wypowiedzenia się co do wszystkich punktów obwinienia.

(4) Odmowa lub fizyczna niemożność brania udziału przez obwinionego w dochodzeniu służbowem nie wstrzymują dochodzenia.

(5) Prowadzący dochodzenie przesłuchuje świadków, a w razie potrzeby biegłych, bada wszystkie okoliczności, potrzebne dla wyjaśnienia sprawy, jakoteż zbiera środki dowodowe.

(6) O powołaniu biegłych z pośród osób nienależących do personelu P. K. P. decyduje dyrektor na wniosek prowadzącego dochodzenie.

(7) Prowadzący dochodzenie nie może wchodzić w skład kompletu orzekającego lub pełnić funkcji obrońcy.

§ 18. (1) Jeżeli dochodzenie służbowe nie wykazało naruszenia obowiązków służbowych przez pracownika, prowadzący dochodzenie przedstawia wniosek o umorzenie.

(2) Jeżeli w toku dochodzenia służbowego okaże się, iż naruszenie obowiązków służbowych przez pracownika ma cechy wykroczenia służbowego, prowadzący dochodzenie stawia wniosek o wymierzenie kary porządkowej.

(3) Jeżeli naruszenie obowiązków ma cechy występku służbowego, właściwy zwierzchnik:

1) nakłada, w granicach swych kompetencyj, karę dyscyplinarną lub przedstawia wniosek o nałożenie kary dyscyplinarnej wyższemu zwierzchnikowi,

2) przedstawia dyrektorowi akta sprawy wraz z wnioskiem o wdrożenie postępowania dyscyplinarnego; wniosek winien zawierać uzasadnienie.

(4) Wdrożenie postępowania dyscyplinarnego następuje z dniem powzięcia przez dyrektora decyzji, o której zawiadamia się obwinionego. Od decyzji o wdrożeniu postępowania dyscyplinarnego odwołanie nie przysługuje.

(5) Po wdrożeniu postępowania dyscyplinarnego przekazuje się akta sprawy rzecznikowi dyscyplinarnemu.

§ 19. (1) Jeżeli w toku dochodzenia służbowego lub postępowania dyscyplinarnego okaże się, że naruszenie przez pracownika obowiązków służbowych ma znamiona przestępstwa, zagrożonego kodeksem karnym, dyrektor czyni doniesienie karne.

(2) Przekazanie sprawy na drogę sądowo-karną nie wyklucza możności postępowania dyscyplinarnego.

§ 20. (1) Rzecznik dyscyplinarny bada akta sprawy i w razie potrzeby uzupełnia dochodzenia służbowego zwraca je organowi, który przeprowadził dochodzenie, ze wskazaniem, w jakim kierunku ma być ono uzupełnione.

(2) Po zbadaniu sprawy rzecznik dyscyplinarny sporządza akt oskarżenia i przesyła go niezwłocznie, wraz z aktami sprawy, przewodniczącemu komisji dyscyplinarnej lub też przedstawia dyrektorowi wniosek:

1) o ukaranie winnego jedną z kar dyscyplinarnych, których nakładanie leży w kompetencji dyrektora lub karą porządkową,

2) o umorzenie sprawy.

(3) O umorzeniu sprawy zawiadamia się pracownika.

Przygotowanie rozprawy dyscyplinarnej.

§ 21. (1) Akt oskarżenia winien zawierać:

1) imię, nazwisko oraz stanowisko i siedzibę służbową oskarżonego,

2) dokładne określenie zarzucanego czynu, ze wskazaniem czasu, miejsca i innych okoliczności jego popełnienia, oraz z powołaniem naruszonego tym czynem przepisu służbowego,

3) wymienienie proponowanej kary dyscyplinarnej, nie niższej jednak od wyszczególnionych w § 58 ust. (1) pkt. 4), 5), 6) i 7) lub w § 59 ust. (2) pkt. 3), 4) i 5) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 23),

4) uzasadnienie oskarżenia.

(2) W uzasadnieniu aktu oskarżenia powinien rzecznik dyscyplinarny wskazać świadków i biegłych, których wezwania na rozprawę żąda, oraz inne dowody, których przeprowadzenie na rozprawie dyscyplinarnej uważa za niezbędne.

§ 22. (1) Przewodniczący komisji dyscyplinarnej wyznacza dzień, godzinę i miejsce rozprawy dyscyplinarnej, wyznacza i wzywa członków kompletu orzekającego, wzywa oskarżonego, z równoczesnem doręczeniem mu aktu oskarżenia, udziela mu do wiadomości listę członków kompletu orzekającego oraz imiona, nazwiska i stanowiska służbowe dwóch zapasowych członków kompletu; równocześnie zawiadamia o dniu rozprawy dyscyplinarnej rzecznika dyscyplinarnego, któremu również wręcza wyżej wymienioną listę.

(2) Członek zapasowy kompletu orzekającego wchodzi w skład kompletu w razie wyłączenia (§ 26) lub nieprzybycia na rozprawę dyscyplinarną członka kompletu orzekającego.

(3) W skład kompletu orzekającego nie może wejść zwierzchnik oskarżonego.

(4) Wezwanie na rozprawę winno być doręczone oskarżonemu i rzecznikowi przynajmniej na dziesięć dni przed terminem rozprawy.

§ 23. (1) Po otrzymaniu wezwania na rozprawę dyscyplinarną oskarżony może w ciągu siedmiu dni przesłać bezpośrednio na ręce przewodniczącego komisji dyscyplinarnej zawiadomienie, zawierające imię, nazwisko, stanowisko i siedzibę służbową wybranego obrońcy oraz jego oświadczenie o przyjęciu obrony. W ciągu tego samego terminu oskarżony może prosić dyrektora o wyznaczenie dlań obrońcy z urzędu.

(2) Przewodniczący komisji dyscyplinarnej zawiadamia obrońcę o dniu, godzinie i miejscu wyznaczonej rozprawy dyscyplinarnej.

§ 24. (1) Oskarżony lub jego obrońca może w ciągu siedimu dni po otrzymaniu wezawnia do rozprawy prosić przewodniczącego komisji dyscyplinarnej o powołanie na rozprawę świadków i biegłych, wymieniając dane osoby imiennie oraz podając okoliczności, na które świadkowie i biegli mają być przesłuchani. O powołaniu takich świadków i biegłych decyduje przewodniczący.

(2) Przewodniczący winien wezwać świadków i biegłych, których wezwania domaga się rzecznik dyscyplinarny.

§ 25. Oskarżonemu i jego obrońcy służy prawo przeglądania akt sprawy dyscyplinarnej i sporządzania z nich pod nadzorem potrzebnych odpisów.

§ 26. (1) Oskarżony lub jego obrońca oraz rzecznik dyscyplinarny mają prawo w ciągu siedmiu dni po otrzymaniu wezwania do rozprawy dyscyplinarnej, przedstawić wniosek o wyłączenie członków kompletu orzekającego, po wykazaniu przyczyn, które mogą podać w wątpliwość bezstronność tych członków.

(2) O wyłączeniu członka kompletu rozstrzyga przewodniczący komisji dyscyplinarnej. Od jego decyzji niema środka prawnego.

(3) O wyłączeniu przewodniczącego komisji dyscyplinarnej przy D. O. K. P. decyduje ostatecznie dyrektor, a przewodniczącego wyższej Komisji Dyscyplinarnej i Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej przy Ministrze Komunikacji — Minister Komunikacji.

§ 27. (1) Członek kompletu orzekającego nie może brać udziału w rozprawie dyscyplinarnej:

a) jeżeli sprawa dotyczy go bezpośrednio,

b) jeżeli jest małżonkiem oskarżonego albo jego obrońcy,

c) jeżeli jest krewnym lub powinawatym w linji prostej bez ograniczenia, a w linji bocznej aż do stopnia między dziećmi rodzeństwa osób wymienionych pod lit. b), albo jeżeli jest związany z jedną z tych osób z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli,

d) jeżeli w tej samej sprawie był przesłuchany jako świadek lub biegły, albo jeżeli był świadkiem czynu, o który sprawa się toczy,

e) jeżeli brał udział w tej samej sprawie jako rzecznik dyscyplinarny lub obrońca,

f) jeżeli w tej samej sprawie prowadził dochodzenie służbowe,

g) jeżeli w niższej instancji brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia,

h) w razie uchylenia orzeczenia, jeżeli brał udział w jego wydaniu.

(2) Powody wyłączenia trwają nawet po ustaniu uzasadniającego je małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli.

(3) Niezależnie od przyczyn wymienionych w ust. (1) przewodniczący wyłącza członka kompletu na własne jego żądanie lub na wniosek strony, jeżeli pomiędzy nim a jedną ze stron zachodzi stosunek osobisty tego rodzaju, że mógłby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności.

(4) Rzecznik dyscyplinarny, co do którego zachodzi jedna z okoliczności, wskazanych w ust. (1) pod lit. a), b), c), d), lub który brał udział w sprawie jako członek kompletu orzekającego lub obrońca, powinien się wyłączyć.

Rozprawa dyscyplinarna i orzeczenie dyscyplinarne.

§ 28. (1) Rozprawa dyscyplinarna odbywa się zasadniczo w siedzibie D. O. K. P.

(2) Przewodniczący komisji dyscyplinarnej uprawniony jest do wyznaczenia miejsca rozprawy dyscyplinarnej poza miejscem siedziby D. O. K. P., jeżeli za tem przemawiają ważne względy, przedewszystkiem zaś konieczność przeprowadzenia naoczni lub przesłuchania świadków na miejscu.

(3) Postanowienia ust. (1) i (2) stosuje się analogicznie w Wyższej Komisji Dyscyplinarnej.

§ 29. Rozprawa dyscyplinarna odbywa się wyłącznie przy udziale osób uprawnionych niniejszem rozporządzeniem do udziału w postępowaniu dyscyplinarnem.

§ 30. Rozprawą dyscyplinarną kieruje przewodniczący, który czuwa nad formalnym i rzeczowym biegiem postępowania.

§ 31. Rozprawę dyscyplinarną należy przeprowadzić, w miarę możności, w jednym ciągu, z uwzględnieniem koniecznych przerw. Przerwa nie może trwać dłużej niż czternaście dni. O przerwie decyduje przewodniczący.

§ 32. (1) Przeciw oskarżonemu, którego miejsce pobytu jest nieznane, przebywającemu zagranicą, uwięzionemu lub uchylającemumu się od stawiennictwa mimo wezwania, przeprowadza się rozprawę dyscyplinarną zaocznie

(2) W przypadkach, o których mowa w ust. (1), ustanawia się obrońcę z urzędu, który uprawniony jest do przedsiębrania wszystkich czynności w zastępstwie oskarżonego.

(3) W razie usprawiedliwionego niestawiennictwa oskarżonego na rozprawę, przewodniczący komisji dyscyplinarnej może rozprawę odroczyć.

§ 33. (1) Na początku rozprawy dyscyplinarnej przewodniczący, po stwierdzeniu należytego doręczenia wezwań na rozprawę, zawiadamia obecnych o swej decyzji co do powołania świadków i biegłych oraz co do innych wniosków stron, poczem rzecznik dyscyplinarny odczytuje akt oskarżenia.

(2) Po odczytaniu aktu oskarżenia przewodniczący przesłuchuje oskarżonego, wezwanych świadków i biegłych, po uprzedzeniu ich, że złożenie fałszywego zeznania przed komisją dyscyplinarną jest przestępstwem zagrożonem karą w kodeksie karnym, oraz, w miarę potrzeby, zarządza odczytanie protokółów dochodzenia służbowego, jak również innych ważnych dla sprawy akt i dokumentów.

(3) W razie niestawienia się świadka wezwanego na rozprawę, przewodniczący może zarządzić odczytanie jego zeznań, złożonych w czasie dochodzenia.

(4) Oskarżonemu, obrońcy, rzecznikowi dyscyplinarnemu i członkom kompletu orzekającego służy prawo wypowiedzenia się co do poszczególnych środków dowodowych i odwodowych oraz, za zgodą przewodniczącego, prawo stawiania pytań świadkom i biegłym.

(5) Przewodniczący ma prawo uchylać pytania, które uważa za niestosowne.

(6) Po zakończeniu postępowania dowodowego następują wywody i wnioski stron. Oskarżonemu lub jego obrońcy służy zawsze ostatni głos. Po wywodach i wnioskach stron przewodniczący zamyka przewód dyscyplinarny.

§ 34. (1) Dla utrzymania spokoju i porządku w czasie rozprawy przewodniczący komisji dyscyplinarnej ma prawo przywołać do porządku oskarżonego i obrońcę, jakoteż świadków i biegłych, lub udzielić im napomnienia, a jeżeli oni są pracownikami P. K. P., także nałożyć na nich karę pieniężną do wysokości 10 złotych, którą właściwa władza potrąca z uposażenia ukaranego. Decyzje te nie podlegają zaskarżeniu.

(2) W razie niestosownego zachowania się oskarżonego lub obrońcy na rozprawie, mimo dwukrotnego napomnienia albo jednokrotnego nałożenia nań kary pieniężnej, przewodniczący ma prawo wykluczyć ich od dalszego uczestnictwa w rozprawie.

(3) Obrońca wykluczony od uczestnictwa w rozprawie dyscyplinarnej nie może występować w

charakterze obrońcy przed upływem roku od dnia wykluczenia.

§ 35. (1) Komisja dyscyplinarna może, w każdem stadjum rozprawy dyscyplinarnej, z ważnych powodów rozprawę odroczyć, a także skierować do uzupełnienia dochodzenia. Powzięcie uchwały o odroczeniu rozprawy odbywa się bez udziału stron.

(2) W razie odroczenia rozprawy, postępowanie dowodowe przeprowadza się ponownie, jeżeli w składzie kompletu orzekającego nastąpiła zmiana, albo jeżeli przerwa trwała dłużej niż czternaście dni.

§ 36. (1) Komisja dyscyplinarna, będąc powołaną do sądzenia sprawy ze stanowiska przepisów służbowych, nie jest przy wydawaniu orzeczenia dyscyplinarnego związana treścią wyroku sądowego.

(2) W wyjątkowych przypadkach komisja dyscyplinarna może odroczyć rozprawę do czasu prawomocnego załatwienia sprawy zawisłej w sądzie karnym.

(3) Od uchwały, odraczającej rozprawę w powyższym przypadku, przysługuje stronom w ciągu dni czternastu od ogłoszenia uchwały odwołanie do komisji dyscyplinarnej II-giej instancji.

(4) Uchwała komisji dyscyplinarnej II-giej instancji jest ostateczna, jednakże rzecznik dyscyplinarny może w każdym czasie wystąpić z wnioskiem do komisji dyscyplinarnej II-giej instancji o rewizję uchwały komisji dyscyplinarnej w innym składzie kompletu orzekającego.

§ 37. (1) Z przebiegu przewodu dyscyplinarnego sporządza się protokół, w którym zapisuje się datę i miejsce rozprawy, imiona, nazwiska i stanowiska służbowe przewodniczącego, członków kompletu orzekającego, protokólanta i stron, oraz dokładnie strzeszcza się przebieg przewodu. Protokół podpisują przewodniczący kompletu orzekającego i protokólant.

(2) Protokólantów komisji dyscyplinarnej przy D. O. K. P. wyznacza dyrektor, na wniosek przewodniczącego komisji dyscyplinarnej, z pośród podwładnych pracowników.

§ 38. (1) Po zamknięciu przewodu dyscyplinarnego komisja dyscyplinarna odbywa tajną (w nieobecności stron i protokólanta) naradę nad wydaniem orzeczenia dyscyplinarnego, a w szczególności naradza się i głosuje nad każdym punktem oskarżenia, czy oskarżony jest winien występku służbowego, ustala okoliczności obciążające i łagodzące oraz głosuje nad wymiarem kary.

(2) Przy rozstrzyganiu sprawy komisja dyscyplinarna winna oprzeć się tylko na tych faktach, okolicznościach i dowodach, które ujawniono podczas przewodu dyscyplinarnego i na ich podstawie wydać orzeczenie według swego przekonania.

§ 39. (1) Orzeczenie dyscyplinarne zapada większością głosów. Pierwszy głosuje członek kompletu, zajmujący stanowisko hierarchicznie niższe, ostatni zaś przewodniczący.

(2) Jeżeli przy wymiarze kary nie otrzyma się większości głosów dla jednego z jej stopni, wówczas głos oddany za najwyższym stopniem kary dolicza się do głosu oddanego za następnym z kolei niższym stopniem.

(3) Członkowi kompletu orzekającego nie wolno wstrzymać się od głosowania pod rygorem odpowiedzialności służbowej.

§ 40. (1) Komisja dyscyplinarna wydaje orzeczenie, w którem albo uniewinnia oskarżonego, albo uznaje go winnym; w tym ostatnim przypadku wymierza mu jedną z kar wymienionych w § 58 ust. (1) pkt. 4), 5), 6) i 7), względnie w § 59 ust. (2) pkt. 3), 4), i 5) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 25) lub w razie, gdy uzasadniają to wyniki postępowania dyscyplinarnego — jedną z kar wymienionych w § 58 ust. (1) pkt. 1), 2) i 3), względnie w § 59 ust. (2) pkt. 1) i 2) powyższego rozporządzenia.

(2) Sentencję orzeczenia, sporządzoną na piśmie i podpisaną przez przewodniczącego i członków kompletu orzekającego, przewodniczący ogłasza stronom zaraz po głosowaniu.

§ 41. (1) Orzeczenie dyscyplinarne winno zawierać:

1) datę orzeczenia i miejsce rozprawy,

2) wymienienie komisji dyscyplinarnej oraz imion i nazwisk przewodniczącego, członków kompletu orzekającego, rzecznika dyscyplinarnego, protokólanta i obrońcy,

3) imię, nazwisko, stanowisko i siedzibę służbową ukaranego (uniewinnionego),

4) przedmiot oskarżenia,

5) sentencję orzeczenia,

6) uzasadnienie orzeczenia.

(2) Orzeczenie dyscyplinarne podpisuje przewodniczący komisji dyscyplinarnej i protokólant.

(3) Odpis orzeczenia dyscyplinarnego wysyła się rzecznikowi dyscyplinarnemu i ukaranemu (uniewinnionemu), w ciągu ośmiu dni po ogłoszeniu sentencji orzeczenia.

Odwołanie od orzeczenia dyscyplinarnego.

§ 42. (1) Od orzeczenia dyscyplinarnego komisji dyscyplinarnej I-szej instancji, służy zarówno nikowi jak i ukaranemu lub jego obrońcy, prawo wniesienia odwołania do komisji dyscyplinarnej II-giej instancji, z powodu orzeczenia o winie i karze lub z powodu niezastosowania formalności postępowania dyscyplinarnego, przepisanych niniejszem rozporządzeniem.

(2) Rzecznik dyscyplinarny przedstawia dyrektorowi wynik rozprawy dyscyplinarnej przed upływem terminu odwołania, z wnioskiem o wniesienie lub niewniesienie odwołania i uzyskuje co do tego pisemną decyzję dyrektora. W przypadkach wymierzenia przez komisję dyscyplinarną kary niższej od proponowanej w akcie oskarżenia lub w razie uniewinnienia oskarżonego, rzecznik ma obowiązek we wniosku o niewniesienie odwołania oświetlić w sposób wyczerpujący okoliczności ujawnione w czasie przewodu dyscyplinarnego, które uzasadniają niewniesienie odwołania.

(3) Równocześnie z przedstawieniem dyrektorowi jednego z wniosków, o których mowa w

ust. (2), rzecznik dyscyplinarny winien donieść dyrektorowi o wszystkich naruszeniach obowiązków służbowych, o których powziął wiadomość w toku postępowania dyscyplinarnego.

§ 43. (1) Odwołanie należy wnieść bezpośrednio na ręce przewodniczącego komisji dyscyplinarnej, w ciągu czternastu dni po dniu doręczenia odpisu orzeczenia.

(2) Przewodniczący komisji dyscyplinarnej przesyła odwołanie z właściwemi aktami bezzwłocznie do komisji dyscyplinarnej II-giej instancji.

§ 44. (1) Odwołanie odracza wykonanie orzeczenia dyscyplinarnego.

(2) Odwołanie może dotyczyć całości orzeczenia lub jego części.

(3) Odwołanie od orzeczenia w przedmiocie winy uważa się za zwrócone także przeciw orzeczeniu o karze.

(4) Cofnięcie odwołania może nastąpić tylko do chwili rozpoczęcia rozprawy dyscyplinarnej w komisji II-giej instancji.

§ 45. Odwołanie spóźnione lub wniesione przez osobę nieuprawnioną, przewodniczący komisji dyscyplinarnej II-giej instancji pozostawia bez biegu, o czem zawiadamia wnoszącego odwołanie, z podaniem przyczyny.

§ 46. (1) Komisja dyscyplinarna II-giej instancji rozpoznając odwołanie, może:

1) odrzucić odwołanie jako spóźnione lub wniesione przez osobę nieuprawnioną, jeżeli nie uczynił tego już przewodniczący,

2) zarządzić uzupełnienie dochodzenia,

3) wydać orzeczenie uchylające orzeczenie I-szej instancji, przekazując sprawę do ponownego przeprowadzenia rozprawy dyscyplinarnej w I-szej instancji, w innym składzie kompletu orzekającego,

4) wydać orzeczenie zatwierdzające orzeczenie I-szej instancji lub zmieniające je co do oceny winy i wymiaru kary.

(2) Jeżeli od orzeczenia zasądzającego odwołał się tylko ukarany, komisja dyscyplinarna nie ma prawa zmiany orzeczenia na niekorzyść ukaranego.

(3) Postanowienia, o których mowa w ust. (1) pkt. 1) i 2) zapadają w drodze uchwały kompletu orzekającego, bez udziału stron, orzeczenia zaś, o których mowa w ust. (1) pkt. 3) i 4) z udziałem lub bez udziału stron. Komisja dyscyplinarna II-giej instancji rozpoznaje odwołanie z udziałem stron wówczas, gdy zaskarżone orzeczenie opiewa na wydalenie lub zwolnienie ze służby, albo gdy uzna to za konieczne.

(4) Pozatem w postępowaniu odwoławczem przed Wyższą Komisją Dyscyplinarną stosuje się analogicznie postanowienia dotyczące I-szej instancji.

§ 47. Przeciw orzeczeniu komisji dyscyplinarnej II-giej instancji (wydanemu w postępowaniu odwoławczem), nie służy żaden środek prawny.

§ 48. W postępowaniu dyscyplinarnem przed Wyższą Komisją Dyscyplinarną, działającą w charakterze I-szej instancji, mają analogiczne zastosowanie wszystkie postanowienia niniejszego rozporządzenia o postępowaniu dyscyplinarnem w I-szej instancji.

Umorzenie postępowania dyscyplinarnego.

§ 49. (1) Postępowania dyscyplinarnego nie wdraża się, a wdrożone ulega umorzeniu bez względu na stadjum, w jakiem się znajduje, w razie śmierci obwinionego (oskarżonego) lub innych okoliczności, wyłączających ściganie, winno być jednak przeprowadzone na żądanie małżonka lub dziecka pracownika. W takim razie ogranicza się ono tylko do stwierdzenia winy lub jej braku.

(2) Od uchwały umarzającej postępowanie dyscyplinarne, wydanej przez komisję dyscyplinarną I-szej instancji, służy rzecznikowi dyscyplinarnemu, w terminie czternastu dni od daty doręczenia uchwały, prawo odwołania do komisji dyscyplinarnej II-giej instancji, której uchwała jest ostateczna.

(3) Rozwiązanie stosunku służbowego nie powoduje umorzenia postępowania dyscyplinarnego.

Wykonanie orzeczenia.

§ 50. (1) Orzeczenie komisji dyscyplinarnej I-szej instancji niezaskarżone w terminie przepisanym, staje się prawomocnem z upływem tego terminu, orzeczenie zaś komisji dyscyplinarnej II-giej instancji — z chwilą ogłoszenia sentencji.

(2) Prawomocne orzeczenie dyscyplinarne podlega niezwłocznemu wykonaniu przez właściwą władzę pracownika ukaranego (uniewinnionego). W tym celu przewodniczący komisji dyscyplinarnej przesyła władzy, przy której istnieje komisja, odpis orzeczenia dyscyplinarnego, stwierdzając prawomocność orzeczenia. Na żądanie władzy przewodniczący komisji dyscyplinarnej przesyła jej również akta przeprowadzonego postępowania dyscyplinarnego.

Wznowienie postępowania dyscyplinarnego.

§ 51. (1) Na prośbę pracownika, skazanego prawomocnie na karę dyscyplinarną w razie jego śmierci na prośbę małżonki, krewnego wstępnego lub zstępnego, albo rodzeństwa, wreszcie na wniosek rzecznika dyscyplinarnego, zatwierdzony przez dyrektora, można wznowić postępowanie dyscyplinarne nawet po wykonaniu kary, jeżeli osoby te przedstawią takie nowe fakty i środki dowodowe, nieznane w poprzedniem postępowaniu, które same przez się lub w związku z faktami poprzednio ustalonemi i dowodami poprzednio zebranemi, mogą wpłynąć na zmianę oceny winy lub wymiaru kary.

(2) Prośbę (wniosek) o wznowienie postępowania należy wnieść na piśmie w ciągu trzydziestu dni od dnia, w którym rzecznik dyscyplinarny albo pracownik lub w razie jego śmierci osoby, o których mowa w ust. (1) powzięły, w sposób dający się udowodnić, wiadomość o przyczynie uzasadniającej wznowienie.

§ 52. (1) Prośbę (wniosek) o wznowienie postępowania dyscyplinarnego rozpatruje komisja dyscyplinarna II-giej instancji na posiedzeniu bez udziału stron.

(2) Uchwała komisji dyscyplinarnej II-giej instancji jest ostateczna.

(3) Komisja dyscyplinarna II-giej instancji, jeżeli uzna za potrzebne, może skierować akta sprawy do właściwej władzy w celu stwierdzenia okoliczności i dowodów uzasadniających żądanie wznowienia.

(4) Jeżeli komisja dyscyplinarna II-giej instancji postanowi wznowić postępowanie dyscyplinarne, kieruje akta sprawy do tej komisji dyscyplinarnej I-szej instancji, która wydała orzeczenie w danej sprawie, z poleceniem przeprowadzenia nowej rozprawy dyscyplinarnej w innym składzie kompletu orzekającego.

(5) Minister Komunikacji może przeznaczyć którąkolwiek komisję dyscyplinarną przy D. O. K. P. do przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego, o którem mowa w ustępie poprzednim.

§ 53. Rozprawa dyscyplinarna w postępowaniu wznowionem toczy się w trybie ustanowionym niniejszem rozporządzeniem na podstawie aktu oskarżenia, wniesionego przez rzecznika dyscyplinarnego w poprzedniem postępowaniu dyscyplinarnem.

§ 54. Dopuszczenie wznowienia postępowania dyscyplinarnego nie wstrzymuje wykonania kary.

§ 55. (1) Jeżeli we wznowionem postępowaniu dyscyplinarnem ponownie uznano pracownika winnym, wolno orzec inną karę, a w szczególności także surowszą od nałożonej w poprzedniem postępowaniu, lecz jedynie w tym przypadku, gdy wznowienie nastąpiło na wniosek rzecznika.

(2) Przy wykonywaniu kary należy uwzględnić karę już odcierpianą.

(3) Pracownika należy powołać z powrotem do służby, jeżeli orzeczenie dyscyplinarne wydane we wznowionem postępowaniu dyscyplinarnem nie opiewa na wydalenie lub zwolnienie ze służby.

Doręczenia i terminy.

§ 56. (1) Wszelkie doręczenia, które następują według rozporządzenia niniejszego, są ważne i powodują bieg terminów, jeżeli uskuteczniono je do rąk własnych obwinionego (oskarżonego), jego dorosłego domownika bądź obrońcy, względnie do rąk rzecznika dyscyplinarnego lub jego zastępcy.

(2) Odmowa przyjęcia pisma jest równoznaczna z doręczeniem. Jeżeli doręczenie nie może być z innych powodów dokonane do rąk obwinionego (oskarżonego), jego dorosłego domownika lub obrońcy, za doręczenie uważa się złożenie pisma u bezpośredniej władzy obwinionego.

§ 57. (1) Bieg terminu rozpoczyna się z dniem następnym po doręczeniu. Niedziele i dni świąteczne nie wstrzymują ani rozpoczęcia ani biegu terminu. Jeżeli koniec terminu przypada na niedzielę lub dzień świąteczny, kończy się termin następnego dnia powszedniego.

(2) Dzień nadania odwołania na pocztę uważa się za dzień jego wniesienia.

Koszty postępowania dyscyplinarnego.

§ 58. (1) Koszty postępowania dyscyplinarnego ponosi, w razie uniewinnienia oskarżonego, przedsiębiorstwo „Polskie Koleje Państwowe", a w przypadku prawomocnego nałożenia kary dyscyplinarnej — skazany, z wyjątkiem zwiększonych kosztów związanych z wyznaczeniem do przeprowadzenia postępowania dyscyplinarnego innej komisji dyscyplinarnej niż wskazanej w §§ 5, 6 lub 7.

(2) Wydatki w toku dochodzenia służbowego ponosi zawsze przedsiębiorstwo P. K. P.

(3) Do kosztów postępowania dyscyplinarnego należą:

1) wydatki na doręczenie wezwań i innych pism,

2) diety i koszty podróży świadków i biegłych,

3) diety i koszty podróży obrońcy z wyboru.

(4) Obliczenie wysokości i ściągnięcie kosztów postępowania dyscyplinarnego, zarządza, po uprawomocnieniu się orzeczenia skazującego, naczelnik wydziału osobowego właściwej D. O. K. P., także wówczas, gdy ukarany jest przynależny służbowo do innego urzędu P. K. P. podległego bezpośrednio Ministrowi (Ministerstwu) Komunikacji. Od decyzji naczelnika wydziału osobowego nie służy prawo odwołania.

(5) Dyrektor może, na prośbę ukaranego lub na wniosek naczelnika wydziału osobowego, uwolnić ukaranego w całości lub w części, od zwrotu kosztów, zależnie od wymiaru kary, jeżeli uzna, że uiszczenie ich byłoby zbyt uciążliwe dla ukaranego lub najbliższej rodziny, będącej na jego utrzymaniu.

(6) Koszty postępowania dyscyplinarnego ulegają ściągnięciu w trybie administracyjnym.

(7) Obwinionemu, którego uwolniono od winy i kary, zwrócić należy koszty podróży na rozprawę dyscyplinarną.

Część III.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE I PRZEJŚCIOWE.

§ 59. Odwoławacza Komisja Dyscyplinarna przy Ministrze Komunikacji dla funkcjonarjuszów państwowych, czynna na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 790), stosuje w sprawach dyscyplinarnych osób wymienionych w § 7 ust. (3) pkt. 2), przepisy o postępowaniu w II-giej instancji, unormowane niniejszem rozporządzeniem.

§ 60. Postanowienia niniejszego rozporządzenia stosuje się do spraw dyscyplinarnych niezakończonych jeszcze prawomocnie w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, przy wznowieniu zaś postępowania dyscyplinarnego również do spraw przeprowadzonych według dawniejszych przepisów dyscyplinarnych.

§ 61. (1) Postanowienia rozporządzenia niniejszego mają zastosowanie również do pracowników stałych, którzy do dnia 1 lutego 1934 r. byli pracownikami nieetatowymi.

(2) Z liczby stu członków komisji dyscyplinarnej, przy D. O. K. P. mianuje się pewną ilość, najwyżej jednak trzydziestu członków z pośród pracowników stałych, którzy do dnia 1 lutego 1934 r. byli pracownikami nieetatowymi.

(3) Do kompletu orzekającego w sprawie dyscyplinarnej pracownika stałego, który do dnia 1 lutego 1934 r. był pracownikiem nieetatowym, powinien wejść, w miarę możności, jeden z członków komisji, o których mowa w ust. (1).

§ 62. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1934 r.

Załącznik 1.
(do § 13).

Przyrzeczenie członka kompletu orzekającego komisji dyscyplinarnej.

W obliczu Boga i swego sumienia, dobro Państwa i sprawiedliwość za pierwsze mając przykazania, przyrzekam, jako członek komisji dyscyplinarnej, wydawać sąd bezstronny i zgodny z mojem najlepszem przekonaniem i doświadczeniem, a przebieg narad zachować w tajemnicy.

Załącznik 2.
(do § 16).

Prawomocnem orzeczeniem dyscyplinarnem (wymienić władzę orzekającą lub komisję dyscyplinarną) z dnia . . . . . . Nr. . . . został (wymienić imię, nazwisko, stanowisko i siedzibę służbową ukaranego) ukarany (wymienić karę) za (podać naruszony przepis służbowy i krótki opis czynu karygodnego).

26.

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 14 lutego 1934 r. Nr. P. U. II/47/1/34 o zmniejszeniu dodatków uzasadnionych wydajnością i racjonalizacją pracy.

Na podstawie § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" zarządza się co następuje:

§ 1. Pracownikom, pobierającym dodatek funkcyjny zmniejsza się łączną sumę przypadających za dany okres dodatków, uzasadnionych wydajnością i racjonalizacją pracy t. j. wszelkich wynagrodzeń premjowych o kwotę, równą połowie dodatku funkcyjnego należącego za dany okres z tem ograniczeniem, że zmniejszenie nie może przenosić 50% łącznej sumy wynagrodzeń premjowych.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1934 r.

27.

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 31 stycznia 1934 r. Nr. P. U. II 57/7/34 o odzieży służbowej pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

Na zasadzie § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 24) postanawiam, co następuje:

Przepisy Nr. A. 8, o odzieży służbowej pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" zatwierdzone rozporządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 28 września 1931 r. Nr. P/2/1253/31 (Dz. U.M.K. z 1931 r. Nr. 20, poz. 155) zachowują nadal moc obowiązującą z tem zastrzeżeniem, że odznaki i dystynkcje dotychczasowych grup uposażenia odpowiadają grupom uposażenia, ustanowionym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 1.I. r. b. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 24) jak następuje:

nowa grupa uposażenia:	dotychczasowa grupa uposaż.:
4	V
5	VI
6	VII b
7	VII
8	VIII
9	IX
10	X
11	XI
12	XII
13	XIV
14	XV

Dotychczasowe dystynkcje i odznaki Dyrektorów K. P. i Wicedyrektorów K. P. pozostają nadal bez zmiany.

Dystynkcje i odznaki pracowników etatowych, zaszeregowanych do nowych grup uposażenia 1, 2 i 3, którzy nie są mianowani Dyrektorami K. P. i Wicedyrektorami K. P., określi oddzielne zarządzenie.

Praktykantom posiadającym wyższe, gimnazjalne lub równorzędne wykształcenie, przysługują dystynkcje i odznaki dotychczasowe t. j. złoty pasek bez gwiazdki, praktykantom zaś posiadającym wykształcenie niższe od określonego wyżej, przysługuje srebrny pasek bez gwiazdki.

Dystynkcje i odznaki stałych pracowników odpowiadają nowym grupom uposażenia pracowników etatowych jak następuje:

nowa kategorja	1	odpowiada	nowej	grupie	9
"	2	"	"	"	10
"	3	"	"	"	11
"	4	"	"	"	12
"	5	"	"	"	13
"	6	"	"	"	14

Pracownicy, którzy przy zaszeregowaniu do nowych kategoryj płac mieliby otrzymać odznaki niższe aniżeli dotychczasowe, zachowują „ad personam" prawo do dotychczasowych odznak i dystynkcyj służbowych.

28.

Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 10 lutego 1934 r. Nr. P. U. I. 7/7/34 r. o przedłużeniu mocy obowiązującej niektórych rozporządzeń i przepisów służbowych w zakresie stosunku służbowego i norm uposażenia pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe".

Na podstawie §§ 2, 8, 10, 14, 16, 30, 47 i 49 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o stosunku służbowym pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 23), §§ 10, 11, 13, 14 i 17 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 24) i § 38 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. o zaopatrzeniu emerytalnem i odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 9 poz. 74) zarządzam, co następuje:

(1) Przedłuża się z dniem 1 lutego b. r. moc obowiązującą następujących rozporządzeń i przepisów służbowych wraz z późniejszemi zmianami i uzupełnieniami:

1) Nr. I. 405/2/25 z dnia 21 stycznia 1925 r. o ujednostajnieniu stanowisk względnie tytułów służbowych na kolejach państwowych (Dz. Urz. M. K. Nr. 2, poz. 7), z następującemi zmianami i uzupełnieniami: w rubryce 1 wstawia się Nr. bieżący „3a", w rubryce 2 znak „detto", w rubryce 3: „Naczelnik Biura Małopolskich Kolei Lokalnych", w rubryce 4: „ukończone studja wyższe", w rubryce 5: „referendarski", w rubryce 7: „określa specjalny regulamin", w tabeli B) w schemacie stanowisk etatowych wstawia się w rubryce 1 Nr. bieżący: „55a", w rubryce 2 znak „detto", w rubryce 3: „Telegrafista", w rubryce 4: „ukończona szkoła powszechna", w rubryce 5: „telegraficzny", w rubryce 7: „pełnienie służby telegraficznej", oraz skreśla się pod Nr. bieżącym 56 w rubryce 5: „a) telegraficzny w ograniczonym zakresie", w rubryce 7: „1) pełnienie służby telegraficznej", zmieniając równocześnie w rubryce 5 i 7 kolejność punktów:

2) Nr. I/12785/2/29 z dnia 14 czerwca 1929 r. w sprawie przepisów o służbie przygotowawczej i egzaminach pracowników Polskich Kolei Państwowych (Nr. A 5), (Dz. Urz. M. K. Nr. 8, poz. 88);

3) Nr. S. 20/29 z dnia 20 lutego 1929 r. w sprawie przepisów o badaniu lekarskiem kandydatów do służby kolejowej i pracowników kolejowych (Nr. S. 1), (Dz. Urz. M. K. Nr. 3, poz. 52);

4) Nr. P. 2/12130/30 z dnia 15 maja 1930 r. o ustaleniu czasu służby pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. Urz. M. K. Nr. 14, poz. 106);

5) Nr. I/19612/BO/29 w sprawie urlopów bezpłatnych dla pracowników P. K. P. mianowanych przez Ministra Komunikacji (Dz. Urz. M. K. Nr. 15, poz. 147);

6) Nr. I.19318/2/29 z dnia 3 października 1929 r. w sprawie urlopów wypoczynkowych (Dz. Urz. M. K. Nr. 17, poz. 165), przyczem dotyczy ono pracowników etatowych i stałych;

7) Nr. VI.14878/26 z dnia 5 stycznia 1922 r. w sprawie ogólnych zasad premjowania na państwowych kolejach żelaznych (Dz. Urz. M. K. Nr. 4 poz. 11), oraz wszelkie wydane na tej podstawie rozporządzenia o premjach, jakoto: premje warsztatowe, premje dla rewidentów wagonów i smarowników wagonowych za zmniejszenie ilości wagonów, wycofanych z pociągów dla małych napraw;

8) Nr. VI.11278/21/24 z dnia 17 lipca 1924 r. w sprawie premji oszczędnościowych dla pracowników elektrowni w D. O. K. P. Poznań;

9) Nr. IV.2139/13/25 z dnia 25 kwietnia 1925 r. w sprawie przepisów o premjowaniu pracy przetokowej (Dz. Urz. M. K. Nr. 7, poz. 14);

10) Nr. VI.25003/20/27 z dnia 22 lipca 1927 r. w sprawie premji za oszczędne używanie paliwa na parowozach;

11) Nr. I.6154/2/28 z dnia 9 lipca 1928 r. w sprawie wynagrodzenia za odkrycie pęknięcia szyn (Dz. Urz. M. K. Nr. 18, poz. 221);

12) Nr. IV.9511/13 z dnia 8 września 1928 r. w sprawie premji za ujawnienie w pociągach podróżnych bez biletów (Dz. Urz. M. K. Nr. 22, poz. 278);

13) Nr. VI.10055/21/29 z dnia 13 lipca 1929 r. w sprawie premij za odnalezione i zwrócone pasy od prądnic wagonowych;

14) Nr. III/4. Nr. 3429/31 z dnia 21 marca 1931 r. § 45 pkt. 8, przepisów służbowych o odprawie i przewozie towarów na kolejach żelaznych (Nr. H.2), (Dz. Urz. M. K. Nr. 7, poz. 65), o premjach za ujawnienie nieprawidłowości w listach przewozowych;

15) IV/3/9965/30 z dnia 23 maja 1931 r. w sprawie przepisów o premjach za należyte wyzyskanie wagonów zbiorowych (Dz. Urz. M. K. Nr. 13, poz. 107);

16) Nr. IV.3/3028/31 z dnia 9 lipca 1931 r. w sprawie przepisów tymczasowych o premjowaniu za zestawianie dalekobieżnych pociągów towarowych (Dz. Urz. M. K. Nr. 15, poz. 118);

17) Nr. P. U/I/11/6 z dnia 9 grudnia 1931 r. o dodatkach dla drużyn konduktorskich za czas służby przy pociągach (Dz. Urz. M. K. Nr. 24, poz. 188);

18) Nr. P. U/11/6 z dnia 9 grudnia 1931 r. o dodatkach dla drużyn parowozowych za czas służby na parowozie (Dz. Urz. M. K. Nr. 24, poz. 189);

19) Nr. P. U/11/6 z dnia 9 grudnia 1931 r. o dodatkach dla drużyn pociągowych na kolejach wąskotorowych za czas służby przy pociągach względnie na parowozie (Dz. Urz. M. K. Nr. 24, poz. 190);

20) Nr. I.18611/2/28 z dnia 27 października 1928 r. w sprawie dodatku dla pracowników kolejowych za służbę w porze nocnej (Dz. Urz. M. K. Nr. 24, poz. 308);

21) Nr. P. 2/11779/31 z dnia 20 maja 1931 r. w sprawie zaliczek na uposażenie (Dz. Urz. M. K. Nr. 9, poz. 77), przyczem prawo do otrzymywania zaliczek na uposażenie mają pracownicy etatowi i stali;

22) Nr. P. 3296/2/29 z dnia 4 grudnia 1929 r. w sprawie przepisów o przejazdach i przewozach ulgowych na P. K. P. dla pracowników P. K. P. i ich rodzin (Nr. A 6), (Dz. Urz. M. K. Nr. 1, poz. 3 z 1930 r.), przyczem postanowienia § 15 przepisów oraz rozporządzeń, dotyczących klasy przejazdu, zachowują nadal moc obowiązującą. W przypadkach, gdy klasa przejazdu jest uzależniona od posiadanej grupy uposażenia, należy przyznawać prawo przejazdu w I klasie pracownikom od 5 grupy uposażenia wzwyż, w II klasie — pracownikom w grupach uposażenia od 9—6, w III klasie zaś — wszystkim innym pracownikom. Pracownicy i członkowie ich rodzin korzystają nadal z prawa przejazdu kolejami w klasie, która im przysługiwała do dnia 31 stycznia r. b., o ileby klasa przejazdu, przysługująca po 1 lutym b. r. miała być niższa od dotychczasowej.

23) Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 26 sierpnia 1929 r. (Dz. Urz. M. K. Nr. 25, poz. 194), wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Pracy i Opieki Społecznej o zakresie opieki lekarskiej i środków leczniczych dla pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe";

24) Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dn. 9 listopada 1929 r. Nr. S. 495/29 o rozciągnięciu mocy obowiązującej wydanego w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Pracy i Opieki Społecznej rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 26 sierpnia 1929 r. o zakresie opieki lekarskiej i środków leczniczych dla pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 485), na emerytów objętych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 448);

25) Nr. VI. 3015/20/26 z dnia 18 marca 1926 r. w sprawie nagród pieniężnych dla drużyn pożarnych.

(2) Wypłacanie odszkodowania za niewykorzystany urlop w roku ubiegłym ma się odbywać na zasadach, obowiązujących w tym czasie przepisów.

(3) Wypłacanie odszkodowania za prowadzenie podwójnego gospodarstwa do dnia 31 stycznia b. r. ma się odbywać w myśl przepisów, obowiązujących do dnia 1 lutego b. r.

(4) Przedłuża się moc obowiązującą rozporządzenia Ministra Komunikacji Nr. I. 7463/2/28 z dnia 9 maja 1928 r. w sprawie listy mieszkań służbowych (Dz. Urz. M. K. Nr. 14, poz. 150), z tem, że za mieszkania służbowe należy nadal potrącać należności (komorne), opłacane za te mieszkania w miesiącu styczniu 1934 r. względnie w wysokości należności (komornego), któreby opłacali zainteresowani pracownicy, gdyby te mieszkania zajmowali w miesiącu styczniu 1934 r.;

(5) Rejestracja i statystyka pracowników, pozostających w czynnej służbie i emerytów ma się odbywać na dotychczasowych zasadach. Dyrekcje O.K.P. zniosą jednak wszystkie wykazy zmian stanu rodzinnego pracowników, które przedstawiano wyłącznie dla obliczenia zmian w wysokości uposażenia.

(6) Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych z dnia 10 czerwca 1920 r. o stosowaniu na kolejach żelaznych ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 94 poz. 734) o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. Urz. M. K. z 1920 r. Nr. 7 poz. 1)— jako nie oparte na rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 8 lipca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 447)— zachowuje moc obowiązującą do czasu wydania nowych przepisów.

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Drukarnia Państwowa Nr. 68129. 24.II.34.

WARUNKI PRENUMERATY. Prenumeratę przyjmuje Administracja Dziennika (Warszawa, ul. Chałubińskiego Nr. 4, pokój Nr. 123, II p. telefon Nr. 8-26-28) Prenumerata wynosi rocznie 8 zł, kwartalnie 2 zł. Cena każdego numeru 50 gr. Prenumeratę można uiszczać do P. K. O. za pośrednictwem konta czekowego Administracji Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych Nr. 30658. Na odwrotnej stronie czeku nadawczego P. K. O. należy wskazać cel wpłaty.

Poszczególne numery są do nabycia w Administracji Dziennika Urzędowego M. K. lub w składnicach Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych.

DODATEK

DO DZIENNIKA URZĘDOWEGO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

Nr. 4. Warszawa, 26 listopada 1934 r. Rok XVI

T R E Ś Ć:

SPIS TERMINOLOGICZNY Nr. 6

TERMINÓW, ODNOSZĄCYCH SIĘ DO SPRAW: OGÓLNYCH I OSOBOWYCH, FINANSOWYCH, HANDLOWYCH, RUCHOWYCH, DROGOWYCH, MECHANICZNYCH I ZASOBÓW.

(Zatwierdzony przez Ministra Komunikacji dnia 31 października 1934 r.).

I. Sprawy ogólne i osobowe.

Terminy niewłaściwe:	Terminy właściwe:
Dotyczący pracownik	Właściwy pracownik (to jest mający styczność z czemś, powołany do czegoś i t. p.)
Referat (jako poddział służby lub jednostka służbowa)	Poddział (referat)
Rejon forteczny	Obwód forteczny
Służy dowodem	Jest dowodem, stanowi dowód
Uaktualnić wykaz	Poprawić wykaz według stanu obecnego
Uprawdopodobnić utratę dowodu	Przekonać o prawdopodobieństwie utraty dowodu.

II. Sprawy finansowe.

Monit	Znaczenie właściwe: zauważenie uchybień (lub wykaz zauważonych uchybień), połączone z napomnieniem. Znaczenie niewłaściwe: sprostowanie omyłek bez napomnienia; w tem znaczeniu należy używać wyrazu „sprostowanie".

III. Sprawy handlowe.

Awizować nadejście towaru	Zawiadomić, donieść o nadejściu towaru
Awizować mający nadejść parowóz, wagon	Zapowiedzieć nadejście parowozu, wagonu.

IV. Sprawy ruchu kolejowego.

Terminy niewłaściwe:	Terminy właściwe:
Akcja wykonania skrzyżowania	Przeprowadzenie skrzyżowania
Bocznica przydzielona do stacji	Bocznica zaliczona do stacji
Jazda do tyłu	Jazda wtył, lub wstecz
Pociąg zgłoszony	Pociąg zapowiedziany
Rampa kontumacyjna	Pomost ładunkowy odosobniający (dla obserwowania zwierząt)
Wykaz obciążenia przewodu	Wykaz pracy przewodu

Termin niemiecki:	Równoznacznik polski:
Leerzug	Pociąg próżny.

V. Sprawy drogowe.

Terminy niewłaściwe:	Terminy właściwe:
Dołki (w torze źle utrzymanym)	Wyboje
Linja pochyleń	Rys pochyleń
Odłożyć (pewien wymiar na planie)	Odciąć, albo odmierzyć
Po osi toru	Na osi toru
Poziom odniesienia	Poziom porównawczy
Regulować luzy	Miarkować (regulować) luzy
Szyny spełzłe	Szyny odpełzłe
Wykop (pod drogę)	Przekop
Wytknąć linję Znaczenie właściwe:	Oznaczyć kierunek linji
Wytyczyć linję Znaczenie właściwe:	Oznaczyć określony kierunek linji tykami lub innemi znakami na gruncie.

Terminy niemieckie:	Równoznaczniki polskie:
Kehre	Nawrót (krzywa kształtu litery U)
Spitzkehre	Nawrót ostry (krzywa kształtu litery Y)
Schlinge	Pętla (krzywa kształtu litery φ)
Schleife	Półpętla (krzywa kształtu litery Ω)
Schnecke	Ślimak (krzywa kształtu litery C)
Serpentine	Wężyk (krzywa kształtu litery S)
Ruhewinkel der Fahrzeuge	Pochylenie obojętne
Ausfahren eines Seitenthals	Objeżdżanie półpętlą doliny bocznej.

VI. Sprawy mechaniczne.

Terminy niewłaściwe:	Terminy właściwe:
Bilans zmian poziomu wody w kotle	Wykaz zmian poziomu wody w kotle
Charakterystyka wykreślna	Charakterystyka wykresowa
Eksperymentować	Prowadzić doświadczenia, próby
Kontroler mechaniczny	Kontroler służby mechanicznej, Kontroler trakcji
Kontrpara	Para wsteczna
Niewyczerpalność kotła	Niewyczerpanie kotła
Prędkość pociągu, jazdy	Szybkość pociągu, jazdy (ze względu na powszechne użycie tego synonimu w kolejnictwie)
Rajszyna	Przykładnica
Reisbret	Rysownica
Trajektorja	Krzywa ruchu
Stanowisko parowozu	Stoisko parowozu.

VIa. Sprawy zasobów.

Kasacja inwentarza	Kasowanie przedmiotów inwentarzowych (t. j. wycofanie z użycia, wykreślenie z inwentarza i danie innego przeznaczenia).

Komisja Językowa podaje następujące wyjaśnienia do Przepisów wydanych przez Akademję Umiejętności (Pisownia Polska wyd. I—VIII) **co do pisania dużych i małych liter w przepisach i w korespondencji urzędowej:**

1. Rzeczowniki i przymiotniki w nagłówkach przepisów, regulaminów i instrukcyj piszą się dużą literą:

Przepisy o Przejazdach i Przewozach Ulgowych. Instrukcja o Budowie i Utrzymaniu Nawierzchni na Kolejach o Torze Normalnym.

2. W tytułach przepisów, regulaminów i instrukcyj, przytaczanych w tekście, dużą literę należy pisać tylko na początku pierwszego wyrazu, a jeżeli tytuł jest długi, to dla odróżnienia go od tekstu należy tytuł ująć w cudzysłów:

„Przepisy o przejazdach i przewozach ulgowych dla pracowników kolejowych i ich rodzin".

3. Rzeczowniki i przymiotniki w nazwach własnych, odnoszących się do określonego urzędu lub do określonej urzędującej jednostki, piszą się dużą literą:

Polskie Koleje Państwowe, Departament Utrzymania i Budowy Kolei, IV Oddział Drogowy Warszawskiej Dyrekcji Okręgowej K. P.

4. Nazwy pewnej kategorji osób urzędujących, oznaczające ich godność lub spełniane czynności, pisze się wogóle małemi literami:

zawiadowca stacji zwraca się do wydziału ruchu dyrekcji tylko wtedy, gdy dyrekcja zwróci się do niego bezpośrednio.

5. Rzeczowniki i przymiotniki w tytułach urzędów, do których się zwraca, pisze się dużą literą:

Do Naczelnika I Oddziału Ruchu.

Komisja Językowa podaje następujące objaśnienia co do znaczenia i użycia niektórych wyrażeń.

1. Przebieg czynności przy załatwianiu telegramów.	Interesant nadaje telegram, telegrafista przyjmuje telegram do wysłania i telegrafuje, telegrafista na drugiej stacji odbiera telegram i potwierdza odebranie; adresat otrzymuje telegram, który mu jest doręczony i kwituje z odbioru.
2. Przy pomocy	Używa się, gdy idzie o pomoc czynną istoty żywej.
3. Zapomocą	Używa się, gdy idzie o przedmiot, który służy do wykonania czegoś (w tym przypadku lepiej używać narzędnika, np. kluczem, pilnikiem i t. p.).
4. Zwykły	Stosuje się przeważnie do czynności, np. zwykły sposób wykonania, zwykły tryb postępowania i t. p.
5. Zwyczajny	Stosuje się do określenia właściwości przedmiotu, np. papier zwyczajny.
6. Także	Używa się przy łączeniu rzeczowników.
7. Również	Używa się przy łączeniu czasowników i przymiotników.
8. Równocześnie	Jest wyrazem dwuznacznym: 1) współcześnie i 2) w równym okresie czasu, wobec tego w pierwszem znaczeniu lepiej jest używać wyrazu jednocześnie.

Przewodniczący Komisji Językowej:

(—) **Inż. dr. A. Wasiutyński.**

Warszawa, dnia 6 listopada 1934 r.

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Drukarnia Państwowa Nr 73164. 26 XI.34 8.500.